

1915 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1915

10.1.1915

Sládkovi Maxi **Justovi** se narodila dceruška a on odchází do Nových Hradů (Gratzen). Škoda, jeho zlatavý mok byl výborný.

Truhlář Franz **Handlos** měl včera pohřeb. Bylo mu 48 let a už delší čas hodně trpěl. Střelci a hasičský sbor se zúčastnili pohřbu.

Lékárník **Weilguny** je pořád ještě v Krumlově. Tři dny byl tady na návštěvě a jako vždy se velmi chvástal. Také Fritz **Weilguny** se opět ukázal. Sotva podruhé narukoval, dostal se žádaným způsobem revmatismus. Dostal se do nemocnice v městě Novi Sad (Neusatz, Srbsko) a odtud do Budějovic. Nyní je u náhradního kádru v kanceláři.

Weidner Franzl měl dopravit bednu s obvazovým materiálem do Prachatic a využil této příležitosti, aby mohl strávit dva nebo tři dny tady. Při okamžitě zorganizovaném honu měl to štěstí, že ulovil jednoho zajíce. Slečna **Nossberger** se ještě v lednu vdá za farmaceutického asistenta H. **Schlesingera**. Je tonejvyšší čas.

Zdravotní stav učitelky ručních prací Fanny **Bauer** je velmi špatný. Nemoci pravděpodobně brzy podlehne. Silvestrovský večer byl stejně fádni, jako Vánoce.

Šel jsem do kina a pak k **Thurnovi** a tím večer skončil. Většina známých byla u **Fuchse**. Nazi **Pils** pronesl novoroční proslov, ale nikdo neměl náladu, což je pochopitelné.

1915 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1915

10.1.1915

Bräumeister Max **Just** hat ein Töchterchen bekommen und geht nach Gratzen. Schade, sein Gerstensaft war ausgezeichnet. Der Tischler Franz **Handlos** ist gestern begraben worden. Er war 48 Jahre alt und schon längere Zeit schwer leidend. Schützen und Feuerwehr waren am Begräbnis.

Der Apotheker **Weilguny** ist noch immer in Krummau. Er war drei Tage hier auf Besuch und hat wie immer stark renomiert. Auch Fritz **Weilguny** hat sich wieder gezeigt. Kaum war er das zweite Mal eingerückt, hat sich der Rheumatismus wünschenswerterweise eingestellt. Er kam ins Spital nach Neusatz und von dort nach Budweis. Nun ist er beim Ersatzkader in der Kanzlei. **Weidner** Franzl hatte eine Kiste mit Verbandszeug nach Prachatitz zu befördern und war, die Gelegenheit ausnutzend zwei oder drei Tage hier. Bei der sofort veranstalteten Jagd hatte er das Glück, einen Hasen zu erlegen. Fräulein **Nossberger** wird noch im Jänner den Apothekergehilfen H. **Schlesinger** heiraten. Es wird höchste Zeit.

Handarbeitslehrerin Fanny **Bauer** geht es gesundheitlich sehr schlecht. Sie dürfte bald der Krankheit erliegen. Der Sylvesterabend war genauso farblos, wie das Christfest. Ich ging ins Kino und dann zum **Thurn** und damit war der Abend klanglos erledigt. Die meisten Bekannten waren beim **Fuchs**. Nazi **Pils** hielt die Neujahrsrede, aber es kam keine Stimmung auf was begreiflich ist.

Jedno vejce tady stojí v současné době 10 haléřů, ve Vídni už 24 h. Pečivo je den ode dne menší, mouka bude brzy vzácností.

21.1.10915

Nejstarší syn kováře **Křepelky** obdržel stříbrný záslužný kříž s korunou. Jeden ze synů bratra Martina **Thurna** v horní části města dostal zlatou medaili za statečnost. Dva z Hartunkova (Hardetschlag) byli vyznamenáni medailí za statečnost.

Ämilian **Holzacker** dostal od jedné komise v Štýrském Hradci (Graz) 2 měsíce dovolené v domovině a brzy se tu objeví. 1.2. bude v Ličově otevřena nová pobočka školy pro 10 dětí, za tím účelem byl najat domek.

Nástupcem sládky je jistý **Mattey**, který je tady už 6 let zaměstnán jako sklepník. Prý je velmi schopný. Má známost se světlovlasou **Weberkou**, nyní se budou brát. Také Kati **Bauer** se bude o masopustu vdávat za čteníka **Hubku**.

31.1.1915

Od 26. skoro denně sněží. Krajina je pokrytá obrovskými masami sněhu. V noci je často citelně chladno.

V lese mají stromy na sobě tolik sněhu, že sklánějí vrcholky k zemi. Lehké oteplení může způsobovat rozsáhlé vývraty.

Ämil pobývá tady a užívá si to. Jeho zranění na paži se zahojilo, lékař ale zjistil afekci (chorobné postižení) srdce, která mu umožnila dvoutýdenní dovolenou.

Od našich zajatců v Rusku přicházejí jen sporé zprávy. **Czuchal** žádal před několika dny v dopise zase o peníze. Je ošetřovatel v jedné nemocnici, jemu se s ohledem na poměry na Sibiři nedaří tak špatně.

Ein Ei kostet zur Zeit hier 10 h, in Wien schon 24 h. Das Gebäck wird von Tag zu Tag kleiner. Mehl wird bald eine Rarität.

21.1.1915

Der ältere Sohn des Hammerschmiedes **Křepelka** hat das silberne Verdienstkreuz mit der Krone erhalten. Ein Sohn des Bruders von Martin **Thurn** im Oberort erhielt die goldene Tapferkeitsmedaille. Aus Hardetschlag sind zwei mit der silbernen Tapferkeitsmedaille ausgezeichnet worden.

Ämilian **Holzacker** hat von einer Kommission in Graz 2 Monate Heimaturlaub bekommen und wird demnächst hier erscheinen. Am 1.2. wird in Litschau die neue Schulexpositur für 10 Kinder eröffnet. Zu diesem Zweck wurde ein Häuschen gemietet.

Nachfolger für den Bräumeister ist ein gewisser **Mattey**, der schon 6 Jahre hier als Kellermeister beschäftigt ist. Er soll sehr tüchtig sein. Er hat mit einer blonden **Weberischen** Bekanntschaft, sie werden jetzt heiraten. Auch die Kathi **Bauer** wird im Fasching den Gendarmen **Hubka** heiraten.

31.1.1915

Seit dem 26. schneit es fast täglich. Gewaltige Schneemassen bedecken die Landschaft. Nachts herrscht oft empfindliche Kälte. Im Walde sind die Bäume so mit Schnee bedeckt, dass sich die Wipfel bis zur Erde neigen. Ein Nachlassen der Kälte kann einen großen Schneebruch bringen. **Ämil** ist hier und lässt es sich gut gehen. Seine Armwunde ist verheilt, aber der Arzt hat eine Herzaffektation festgestellt, die ihm den zweimonatigen Urlaub verschaffte.

Von unseren Gefangenen in Russland laufen nur sehr spärliche Nachrichten ein. **Czuchal** hat vor einigen Tagen wieder um Geld geschrieben, er ist Krankenwärter in einem Spital, ihm geht es im Verhältnis nicht schlecht in Sibirien.

Ostatní musí při nedostatečném zaopatření těžce pracovat. Zejména **Klentzky** snáší zemní práce těžce. Žákyně vyráběj v současné době vložky do bot z novinového papíru jako ochrana proti zimě pro vojáky.

Nájemci hostince Franzi **Fuchsovi** vypověděla obec smlouvu, protože už nemohl platit nájem. Zítra má být sjednán nový pacht.

Uchazečů je hodně, mezi nimi i Lina **Gangl** a mladý Karl **Lausecker**. Ten má mít milenku, která byla dříve panskou kuchařkou a od které si všichni slibují dobrou kuchyni.

Císaři **Vilémovi** gratulovali Benešovští k jeho 56. narozeninám, Červený kříž vydal při této příležitosti válečné pohlednice, které stačilo jen podepsat. Bylo odesláno asi 100 kusů.

Již dva dny je tu zase kino. Včera jsem byl na prvním představení. Zejména snímky z války byly velmi názorné. Od 1. ledna je nařízeno přísně dodržovat zavírací hodinu. Ve 12 hodin musí být hospody zavřeny.

7.2.1915

Je obleva. V Deskách (Brettern) se vyskytl jeden případ pravých neštovic. Učitel **Pöschko** zemřelo jeho nedávno narozené druhé dítě. Luisl **Weidner** je na cestě do Zamboru v jižních Uhrách (dnes Srbsko, pozn. B.R.), kde se stal vedoucím ošetřovatelské stanice.

14.2.1915

Mírné počasí likviduje pomalu veškerý sníh. Dnes je masopustní pondělí a nikdo si na to nevzpomene.

Večera přišel telegram, že **Hindenburg** zvítězil nad Rusy u Mazurských jezer. 26 tisíc zajatců, 20 děl a 30 kulometů padlo

Die anderen müssen schwer arbeiten, bei schlechter Verpflegung. Besonders **Klentzky** erträgt die Erarbeiten schlecht. Die Schulmädchen machen momentan Einlegesohlen aus Zeitungspapier als Kälteschutz für die Soldaten.

Dem Gasthauspächter Franz **Fuchs** ist von der Gemeinde gekündigt worden, da er seine Miete nicht mehr zahlen konnte. Morgen soll neu verpachtet werden. Bewerber gibt es genug, darunter die Lina **Gangl** und der junge **Lausecker** Karl. Der soll eine Geliebte haben, die früher Herrschaftsköchin war und von der man sich eine gute Küche verspricht.

Dem Kaiser **Wilhelm** haben die Beneschauer zu seinem 56. Geburtstag gratuliert. Das rote Kreuz gab dafür Feldpostkarten heraus, die man nur unterschreiben musste. Es sind etwa 100 Stück abgesandt worden.

Seit zwei Tagen ist wieder ein Kino hier, ich war gestern bei der ersten Vorstellung. Namentlich die Kriegsbilder waren sehr anschaulich. Seit 1. Jan. ist die Sperrstunde streng festgelegt. Um 12 Uhr müssen die Gaststätten geschlossen sein.

7.2.1915

Es ist Tauwetter. In Brettern ist ein Fall von Blattern aufgetreten. Dem Lehrer W. **Pöschko** ist sein jüngst geborenes zweites Kind gestorben. Luisl **Weidner** ist auf dem Weg nach Zambor, Südungarn, wo er Vorstand der Verpflegungs-Station geworden ist.

14.2.1915

Das milde Wetter räumt langsam den ganzen Schnee weg. Heute ist Faschingssonntag und niemand denkt daran. Gestern kam ein Telegramm, dass **Hindenburg** die Russen an den Masurischen Seen geschlagen hat. 26 000 Gefangene, 20 Geschütze und 30

hrdinovi do rukou.

Syn pekaře **Hoffelnera** napsal pohlednici z Karpat, která včera došla, a stojí tam, že se až po prsa brodí ve sněhu. Zmrzlých nohou je hodně.

O nouzi se tu ještě nedá mluvit. Továrny **Schönbaumsfeld** a **Prym** jedou již dlouho na plný provoz. Kdyby se nezdražovalo, nebyl nedostatek mouky a obilovin, tak by to všechno nebylo tak hrozné.

Židovští uprchlíci jsou podvodníci a obtížný národ. Ve Vídni lichvaří a tady jsou nesnesitelní se svými nároky. Přitom jsou velmi nečistotní.

V mé třídě je dívka, která má svrab. U nás se jim líbí lépe než v Haliči a chtěli by zde zůstat. Nějaké peníze mají, protože jsou živi jen z drůbeže, vajec a samých dobrých věcí. Pobíhají po vesnicích a všechno skupují.

Prosté selky se nechají ukecat a dávají jim věci levněji než našinci. Ještě jich má přijít 20.

Přitom už to teď v chudobinci vypadá otřesně. Děti, husy a slepice, všechno v jednom pokoji. Nepředstavitelný smrad.

V lepším kině než v tom, které tady hostuje, by mohly být válečné aktuality velmi zajímavé, ale u zdejších představení jsou filmy už dost opotřebené, nekvalitní a mihotají se, a obrazy jsou nezřetelné a rozmazané. Lepší jsou dramata. Tento týden je na programu: Ein Ausgestoßener (Vypuzený), Der schwarze Kanzler (Černý kancléř), Die sündige Liebe (Hříšná láska) a Die Tochter des Gouverneurs (Guvernérova dcera).

Koschant navštěvuje odborný kurz ve Vídni, aby se pak mohl stát vedoucím elektrárny, ta si nestojí dobře.

Maschinengewehre sind dem Helden in die Hand gefallen.

Der Sohn des Bäckermeisters **Hoffelner** schrieb eine Karte aus den Karpathen, die gestern ankam, worin steht, dass sie bis zur Brust im Schnee versinken. Erfrorene Füße sind sehr häufig.

Von Not ist hier noch keine Rede. Die Fabriken **Schönbaumsfeld** und **Prym** sind schon lange wieder voll im Betrieb. Wenn nicht die Teuerung wäre und der Mangel an Mehl und Zerealien, wäre alles nicht so schlimm.

Die jüdischen Flüchtlinge sind Schwindler und ein lästiges Volk. In Wien treiben sie Wucher und hier sind sie unleidlich mit ihren Ansprüchen. Dabei sind sie voller Unreinlichkeit. In meiner Klasse ist ein Mädchen, das hat die Krätze. Es gefällt ihnen hier besser als in Galizien, und sie möchten hierbleiben. Ohne Geld sind sie nicht, denn sie leben nur von Geflügel, Eiern und lauter guten Sachen. Sie laufen in den Dörfern herum und kaufen alles auf.

Die einfältigen Bauernweiber lassen sich beschwatzen und geben ihnen die Sachen billiger als unser einem. Es sollen noch 20 dazukommen. Dabei soll es im Armenhaus schon grässlich zugehen. Kinder, Gänse und Hühner, alles in einem Zimmer. Der Gestank unbeschreiblich.

In einem besseren Kino als dem hier gastierenden mögen die Kriegsaktualitäten hoch interessant sein, aber bei den hier gezeigten sind die Filme schon zu stark abgenutzt und flimmern und die Bilder sind unklar. Besser sind die Dramas. Diese Woche werden gezeigt: Ein Ausgestoßener, Der schwarze Kanzler, Die sündige Liebe und Die Tochter des Gouverneurs.

Koschant besucht einen Fachkurs in Wien, um dann Leiter des E-Werks zu werden. Dieser Betrieb steht schlecht da.

Dluhy stále rostou. Když to takhle půjde dál, budeme muset opět nastrčit petrolejové punčošky.

Zítří rukují poslední ročníky mužů domobrany, mezi nimi **Kölbl** a **Borowansky**.

Paní **Gangl**, provozovatelce obecního hostince, se tam moc nelíbí. Protože je nedoslýchavá, nemůže z kuchyně kontrolovat hosty, kteří přijdou a kteří odejdou.

Obrat je velmi slabý a výnos malý. Pan **Tumler** si také všiml, že kvalita stravy poněkud poklesla.

Za oběd platí už 1,80 K. Extra pokoj je strašlivá díra: výhled na špinavou stěnu domu Chr. **Mayera** a sedí se v samých oblacích kouře jako v udírně.

Clementovi se daří dobře. Stala se z toho sice deklasovaná krčma, ale stále plná až po střechu, zejména o nedělích. Zvykli si tam také strávníci, kteří chtějí levné jídlo. Škola v Ličově (Litschau) nebyla otevřena 1.2. Jak to vypadá, neměl inspektor žádného vyučujícího.

16.2.1915

Leppinův dům včera koupila spořitelna v dražbě a bude se pronajímat.

19.2.1915

V Mostkách u Kaplice vypukl skvrnitý tyfus. Dnes byla otevřena škola v Ličově (Litschau) s 10 žáky.

Učitel se jmenuje **Mileder** (Mülleder?, pozn. B.Riepl.) a pochází z Pohoří. Má ve stejném domě malý vlhký pokojík, kde přebývá. Hostinská **Greiner** mu vaří z milosti, denně černé uzené se zelím a mléčnou polévku.

Die Schulden werden immer höher. Wenn es so weitergeht, werden wir wieder die Petroleum-Funzeln anstecken müssen.

Morgen rücken die letzten Jahrgänge der Landsturmänner ein, darunter der **Kölbl** und der **Borowansky**.

Frau **Gangl**, Gemeindegasthaus-Wirtin, gefällt es dort nicht besonders. Da sie schwerhörig ist, kann sie die ein- oder austretenden Gäste von der Küche aus nicht kontrollieren.

Das Geschäft ist sehr flau und der Ertrag ist gering. Herr **Tumler** bemerkte auch, dass die Kost in der Qualität etwas nachgelassen hat. Er zahlt für das Mittagessen bereits 1,80 Kronen. Das Extrazimmer ist ein schreckliches Loch; Ausblick auf die schmutzige Wand des Hauses Chr. **Mayer** und man sitzt in lauter dicken Rauchschwaden, wie in einem Selchofen.

Dem **Clement** geht es gut. Es ist freilich ein deklassiertes Beisl geworden, aber immer pumperlvoll, namentlich an Sonntagen. Auch Kostgänger hat sie, die billige Kost haben wollen. Die Schule in Litschau ist am 1.2. nicht eröffnet worden, wie es scheint, hat der Inspektor keine Lehrkraft gehabt.

16.2.1915

Das **Leppin**-Haus ist gestern von der Sparkasse lizitando gekauft worden und wird vermietet.

19.2.1915

In Pernlesdorf bei Kaplitz ist Flecktyphus ausgebrochen. Die Schule in Litschau mit 10 Schulkindern ist heute eröffnet worden. Der Lehrer heißt **Mileder** (Mülleder? Anm.B.Riepl) und ist ein Bucherser. Er hat im selben Haus ein kleines feuchtes Zimmerchen, wo er haust. Die Wirtin **Greiner** kocht ihm aus Gnade sein Essen, täglich schwarzes Geselchtes mit Sauerkraut und Milchsuppe.

Je mu 24 let a ještě nemá žádnou zkoušku způsobilosti pro práci učitele. Říká, že už měl horší místa.

Poslední narukovaní muži zeměbrany byli všichni uznáni; mezi nimi také **G´moafotz** a Franzai **Kölbl**. Hugo **Herschmann** musel jít na frontu, ale jeho žena orodovala v Budějovicích u všech rozhodujících osobností, a nakonec dosáhla toho, že ještě smí zůstat v Budějovicích.

Tentýž manévr se podařil Fritzi **Weilgunymu** s jeho údajnou dnou. Naproti tomu se mnoho Benešováků chová statečně.

V Meziříčí (Uretschlag) byli tři synové z jedné rodiny vyznamenáni stříbrnou medailí za statečnost. Totéž v Hartunkově. (Hardetschlag). Luisl **Weidner** své rodině už dlouho nepsal. Stejně tak Hans **Mayer**. Lesní inženýr Ludwig **Mikolasch** je stále ještě upoután na lůžko ve Slavonii (historická země ležící mezi řekami Drávou, Sávou a Dunajem, rozdělená v současnosti mezi Chorvatsko a Srbsko, pozn.překl.). Nejdříve měl břišní tyfus, pak zánět plicních hrotů. V nejbližších dnech bude dopraven sem. Hrnčíř Wenzel **Mikolasch** byl na severním bojišti zraněn průstřelem pánve, částečně se vyléčil a 12.2. se vrátil na srbskou hranici.

O učiteli **Radlerovi**, který byl na srbském bojišti, nepřišla od listopadu žádná zpráva. Kolega **Wilberg** také o sobě nedává vědět.

Lina **Gangl** pravděpodobně přeci jenom zůstane nájemnicí obecního hostince. Návštěvnost není zejména v letních dnech vůbec špatný.

Chodí tam mnoho sedláků, má velmi schopnou číšnici, **Wabi**, nikoli už pajdavou **Resi**, která sloužila u staré **Weilgunky**, ale mezitím prý byla vyhozena.

Er ist 24 Jahre alt und hat noch keine Lehrbefähigungsprüfung. Er meint, er hätte schon schlechtere Stellen gehabt.

Die letzten eingerückten Landsturmmänner sind alle behalten worden; darunter auch der **G´moanfotz** und der **Kölbl** Franzai. **Herschmann** Hugo hatte an die Front gemusst, aber seine Frau hat in Budweis bei allen maßgebenden Persönlichkeiten herumgebettelt und endlich erreicht, dass er noch in Budweis bleiben darf.

Dasselbe Manöver gelang dem Fritz **Weilguny** mit seiner angeblichen Gicht. Dagegen halten sich viele Beneschauer sehr tapfer.

In Uretschlag sind drei Söhne aus einer Familie mit der silbernen Tapferkeitsmedaille ausgezeichnet worden. Desgleichen in Hardetschlag. **Weidner** Luisl hat seiner Familie lange nicht mehr geschrieben. Ebenso **Mayer** Hans. Forstingenieur Ludwig **Mikolasch** ist noch immer bettlägrig in Slawonien. Hatte zuerst Bauchtyphus, dann einen Lungenspitzen-Katarrh. Er wird in einigen Tagen hierher transportiert.

Töpfer Wenzel **Mikolasch** ist am nördlichen Kriegsschauplatz durch einen Beckenschuss verwundet worden, heilte sich zum Teil aus und ist am 12.2. an die serbische Grenze abgegangen.

Vom Lehrer **Radler**, der am Serbischen Kriegsschauplatz stand, gibt es seit November keine Spur mehr. Kollege **Wilberg** gibt auch keine Nachricht. Die **Gangl** Lina wird wahrscheinlich doch Pächterin des Gemeindegasthauses bleiben. Der Zuspruch ist namentlich an Sommertagen nicht schlecht.

Viele Bauern kehren dort ein, sie hat eine sehr tüchtige Kellnerin, die **Wabi**, und nicht mehr die hatscherte **Resi**, die im Dienst der alten **Weilguny** war, aber inzwischen gekündigt sein soll.

2.3.1915

V selských domech jsou zásoby registrovány. Všechno musí být přepočteno na kilogramy, hromady obilí na špýcharech musí být změřeny. Jsem nasazen do Klení (Gollnetschlag), včera jsem dopodrobna zkontroloval 34 domy a dnes 36.

Na samotách je to zvlášť obtížné, všechno je pokryto metr vysokou vrstvou sněhu a těžko se hledá cesta. Včera a dneska byla kromě toho hrozná bouře a hustě sněžilo. Na silnicích závěje až do výše 2 metrů. Že je člověk při prodírání takovými místy k smrti unavený, to je jasné. Nyní chybí už jen 17 domů ležících za Klením, zvaných Graben (Strouha). Tyto jsou rozptýlené dobré 2 km za vesnicí.

Pak se ještě písemně vyhotovuje souhrn na 2 formulářích. Do 6.3. musí být celý elaborát odevzdán c.k. okresnímu hejtmánství. Bylo by bývalo lepší, kdyby to jako v Německu dělali už v říjnu 1914, nyní už nouze v mnohých chudších rodinách přechází v hlad.

Ti, kteří v Mostkách onemocněli skvrnitým tyfem, již zemřeli. Tři nové případy se objevily v Malontech (Meinetschlag).

7.3.1915

Dva dny nyní trvala obleva a částečně silně přšelo, teď sněží ještě více než před tím.

Viktor **Kurek** tu byl na dovolené, od 15. do 25.3., jeho stanoviště je Bizoreda (město v Ruském Polsku). Dne 22.3. byl Karl **Lippin** v Budějovicích odsouzen k 15 měsícům těžkého žaláře.

Při odvodu dne 20.3. v Nových Hradech (Gratzen) bylo 5 Benešováků uznáno schopnými výkonu vojenské služby, a to:

2.3.1915

In den Bauernhäusern werden die Vorräte registriert. Alles muss in Kilo umgerechnet werden, die Getreidehaufen auf den Schüttdöden müssen gemessen werden. Ich bin in Gollnetschlag eingesetzt, gestern habe ich 34 Häuser und heute 36 Häuser abgegrast.

Die Einschichten sind besonders schwierig, alles ist mit meterhohem Schnee bedeckt und kein Weg ist zu erkennen. Gestern und heute herrschte auch noch ein schauerlicher Sturm und Schneefall. An den Straßen Verwehungen bis zu 2 Meter. Dass man beim Durchwaten solcher Stellen hundsmüde wird, ist klar. Jetzt fehlen nur noch die 17 hinter Gollnetschlag liegenden Häuser, genannt der Graben. Diese liegen gut 2 km hinter dem Dorf zerstreut umher.

Dann kommt noch die zusammenfassende Schreiberei in 2 Sammelbögen. Bis zum 6.3. muss das ganze Elaborat bei der k.k. Bezirkshauptmannschaft vorliegen. Besser hätten sie es wie in Deutschland schon im Oktober 1914 machen sollen, jetzt grenzt die Not in manchen ärmeren Familien schon an Hunger. Die an Flecktyphus erkrankten Pernlesdorfer sind bereits gestorben. Drei neue Fälle sind in Meinetschlag aufgetreten.

7.3.1915

Zwei Tage war nun Tauwetter und zum Teil heftiger Regen, jetzt schneit es noch schlimmer wie vorher.

Viktor **Kurek** war vom 15. bis 25.3. hier in Urlaub. Sein Standort ist Bizurenda in Russisch-Polen. Am 22.3. wurde Karl **Leppin** in Budweis zu 15 Monaten schwerem Kerker verurteilt.

Bei der am 20.3. stattgefundenen Assentierung in Gratzen waren 5 Beneschauer tauglich und zwar:

Thomas **Schulz**, **Oppenauer**, Alois **Manoch**, Johann **Zlunka** (**Žlunka**??, pozn. B.Riepl.) a Johann **Rupp**.

24.4.1915

Viktoru **Kurkovi**, c.k. nadporučíku a adjutantu 25. brigády polního dělostřelectva byla na severním bojišti Jeho Výsostí německým císařem propůjčen železný kříž 2. třídy.

To byla při dopolední sklenice v **Thurnově** vinárně, ve čtvrtek v poledne, senzace, neboť v jižních Čechách toto vyznamenání dosud nebylo nikomu předáno. Ze všech stran se hrnuly gratulace, jenom jeden starý pán vzal skutečnost na vědomí, aniž by hnul brvou.

To je ten starý závistivec, který nám odjakživa nepřeje nic dobrého a kterým věru opovrhují!

Kdyby se té pocty dostalo jeho synovi, vylezl by na kostelní věž a alarmoval obyvatele. (Opět svědectví mimořádného „přátelství“ obou učitelů **Weidnera** a **Kurka**, pozn. Burkhard Rathmann).

Mikolasch sem konečně přijel na zotavenou. Zůstane do 13.5.

Učitel **Harasko** a mladší syn pekaře **Hoffelnera** se při posledních bojích v Karpatech dostali do ruského zajetí a píší žalostné zprávy na pohledy ze Sibíře.

Starší syn, zvaný **G'moanfotz**, už od 11.4. nedává o sobě nic vědět.

Dne 10.4. byl v Nových Hradech (Gratzen) odvod starších ročníků až do 42 let.

Schopnými vojenské služby byli uznáni:

1. Johann **Schulz**, 1876, Benešov
2. Josef **Paukner**, 1877, Lužnice
3. Franz **Riedl**, 1874, Benešov
4. Augustin **Witzany**, 1877, Niederthal

Thomas **Schulz**, **Oppenauer**, Alois **Manoch**, Johann **Zlunka** (**Žlunka**??, Anm. B.Riepl.) und Johann **Rupp**.

24.4.1915

Viktor **Kurek** k.u.k. Oberleutnant und Adjutant der 25. Feldartilleriebrigade hat am nördlichen Kriegsschauplatz von Sr. Majestät dem deutschen Kaiser das eiserne Kreuz 2. Klasse verliehen bekommen.

Das gab beim Frühschoppen in **Thurns** Weinstube am Donnerstag mittags die Sensation, denn in Südböhmen ist diese Auszeichnung bisher noch nicht verliehen worden. Von allen Seiten wurde gratuliert, nur ein alter Herr nahm die Tatsache hin, ohne ein Wort zu sprechen. Das ist der alte Neidhammel, der uns von jeher nichts Gutes gönnt und den ich gründlich verachte! Wäre die Ehre seinem Sohn widerfahren, er wäre auf den Kirchturm gekrochen und hätte die Bewohner alarmiert. (Wieder ein Zeugnis der außerordentlichen „Freundschaft“ der beiden Schulmeister **Weidner** und **Kurek**, Anm. Burkhard Rathmann).

Mikolasch ist nun endlich hier zur Genesung eingetroffen. Er bleibt bis zum 13.5. Lehrer **Harasko** und der jüngere Sohn **Franz** des Bäckermeisters **Hoffelner** sind bei den letzten Kämpfen in den Karpaten in russische Gefangenschaft geraten und schreiben jämmerliche Karten aus Sibirien. Der ältere Sohn, genannt **G'moanfotz**, lässt schon seit dem 11.4. nichts mehr von sich hören.

Am 10.4. war in Gratzen die Musterung der älteren Jahrgänge bis zu 42 Jahren.

Tauglich ausgemustert wurden:

1. Johann **Schulz**, 1876, Beneschau
2. Josef **Paukner**, 1877, Luschnitz
3. Franz **Riedl**, 1874, Beneschau
4. Augustin **Witzany**, 1877,

5. Franz **Pischinger**, 1874 Německý Rychnov
6. Johann **Gubesch**, 1874, Dluhoště
7. Franz **Munz**, 1876, Kuří
8. Paul **Reich**, 1874, Benešov

- Niederthal
5. Franz **Pischinger**, 1874 D.-Reichenau
 6. Johann **Gubesch**, 1874, Ottenschlag
 7. Franz **Munz**, 1876, Hermannschlag
 8. Paul **Reich**, 1874, Beneschau

Neschopnými byli uznáni:

Alois **Bauer**, 1876, Benešov
 Martin **Thurn**, 1875, Benešov
 Josef **Böhm**, 1877, Benešov
 Nuchem **Weichselbaum**, 1876, Rudnik
 Markus **Goldberg**, 1876, Tarnow
 Paul **Steininger**, 1877, Kuří
 Thomas **Wagner**, 1874, Haid (Pečín?)
 Franz **Woracek**, 1874, Hlinice u Čekanic
 Johann **Hanusch**, 1874, Rapotice
 Johann **Jelinek**, 1876, Jílovice
 Adalbert **Schubhardt**, 1877, Benešov
 Johann **Kwarda**, 1876, Radoškov
 Anton **Böhm**, 1875, Sedla
 Friedrich M. **Hanusch**, 1877, Niederthal
 Franz **Gangl**, 1875, Valtěřov
 Ferdinand **Bretterbauer** 1876, Radčice
 Jakob **Krauskopf**, 1874, Svébohy

Untauglich waren:

Alois **Bauer**, 1876, Beneschau
 Martin **Thurn**, 1875, Beneschau
 Josef **Böhm**, 1877, Beneschau
 Nuchem **Weichselbaum**, 1876, Rudnik
 Markus **Goldberg**, 1876, Tarnow
 Paul **Steininger**, 1877, Hermannschlag
 Thomas **Wagner**, 1874, Haid
 Franz **Woracek**, 1874, Hlinic Cekanitz
 Johann **Hanusch**, 1874, Rappetschlag
 Johann **Jelinek**, 1876, Jilowic
 Adalbert **Schubhardt**, 1877, Beneschau
 Johann **Kwarda**, 1876, Radaschkow
 Anton **Böhm**, 1875, Sedla
 Friedrich M. **Hanusch**, 1877 Niederthal
 Franz **Gangl**, 1875, Waldetschlag
 Ferdinand **Bretterbauer** 1876, Radinetschlag
 Jakob **Krauskopf**, 1874, Zweiendorf

15.4.1915

Zdejší 19letí rekruti narukovali do Budějovic. Vyvolalo to velké pohnutí a mnoho slz, zejména u vyprovázajících dívek. **Odvedeni byli**

1. Johann Franz **Riedl**, 1895
2. Johann **Witzany**, 1895
3. Ferdinand **Eppinger**, 1895
4. Alexander **Scheibner**, 1895
5. Johann **Rupp**, 1896
6. Alois **Mannoch**, 1896
7. Johann **Hosenseidl**, 1895
8. Franz **Zlunka**, 1896
9. Josef **Oppenauer**, 1896
10. Thomas **Schulz**, 1896

Neodvedeni:
 Matthias **Höcker**

15.4.1915

Die hiesigen 19jährigen Rekruten sind nach Budweis eingerückt. Es gab viel Rührung und viele Tränen, namentlich bei den zurückgebliebenen Mägdelein. **Tauglich waren:**

1. Johann Franz **Riedl**, 1895
2. Johann **Witzany**, 1895
3. Ferdinand **Eppinger**, 1895
4. Alexander **Scheibner**, 1895
5. Johann **Rupp**, 1896
6. Alois **Mannoch**, 1896
7. Johann **Hosenseidl**, 1895
8. Franz **Zlunka**, 1896
9. Josef **Oppenauer**, 1896
10. Thomas **Schulz**, 1896

Untauglich waren:
 Matthias **Höcker**

Adolf **Frischmann**
Karl **Lapka**
Alois **Pascher**
Franz **Mannoch**
Franz **Mutspiel**
Laurenz **Reich**
Franz **Sperker**
Johann **Jaksch**
Franz **Sladek**
Johann **Herzog**
Leopold **Reich**
Josef **Simon**
Michael **Grisam**
Johann **Klimesch**
Johann **Trillsam**
Johann **Schulz**
Engelbert **Klinger**
a Leopold **Handlos** z Lauterbach.

Armádní rozkaz:

S bolestí nařizují, aby byl c. a k. pěší pluk č. 28 vyloučen z mé armády pro zbabělost a zradu tváří v tvář nepříteli.

Prapor bude pluku odebrán a umístěn do armádního muzea. Historie pluku, který odešel z domova do pole morálně zkažený, dnešním dnem končí.

Dne 3. dubna 1915 se dva prapory 28. pěšího pluku vzdaly v těžkých bojích u Dukelského průsmyku jednomu ruskému praporu i s důstojníky, aniž by použily střelné zbraně, a tím si přivodily největší ostudu a potupu.

73. pěšímu pluku se ve spojení s německými jednotkami podařilo s velkými ztrátami na mrtvých a raněných udržet pozice až do příchodu nových jednotek.

Pěší pluk č. 28 bude navždy vyškrtnut ze seznamu rakouských pluků a důstojníci a mužstvo, kteří po něm zůstali, budou

Adolf **Frischmann**
Karl **Lapka**
Alois **Pascher**
Franz **Mannoch**
Franz **Mutspiel**
Laurenz **Reich**
Franz **Sperker**
Johann **Jaksch**
Franz **Sladek**
Johann **Herzog**
Leopold **Reich**
Josef **Simon**
Michael **Grisam**
Johann **Klimesch**
Johann **Trillsam**
Johann **Schulz**
Engelbert **Klinger**
und Leopold **Handlos** aus Lauterbach.

Armeebefehl:

Schmerzerfüllt verordne ich, dass das k. und k. Infanterieregiment Nr. 28 wegen Feigheit und Hochverrat vor dem Feinde aus meinem Heere ausgeschlossen wird.

Die Fahne ist dem Regimente abzunehmen und dem Heeresmuseum einzuverleiben. Die Geschichte des Regiments, das vergiftet in der Moral von zu Hause ins Feld gezogen ist, hat mit heutigem Tage aufgehört.

Am 3. April 1915 haben sich an den schweren Kämpfen am Dukla-Passe 2 Bataillone des 28. Inf. Reg. samt den Offizieren, ohne von der Feuerwaffe Gebrauch zu machen, einem einzigen russischen Bataillon ergeben und dadurch die größte Schmach und Schande auf sich geladen.

Dem 73. Inf. Reg. im Verein mit deutschen Truppen ist es gelungen, mit schweren Verlusten an Toten und Verwundeten die Stellung bis zum Eintreffen neuer Truppenkörper zu behaupten. Das Inf. Reg. Nr. 28 wird für ewige Zeiten aus der Liste der österreichischen Regimenter gestrichen und die zurückgebliebenen Offiziere und

rozdělení do ostatních složek armády a námořnictva.

Zběhové to budou muset odčinit vlastní krví.

Franz Josef v.r.

Tento armádní rozkaz byl uveřejněn ve všech novinách a byl přečten vojákům.

Týkal se českého pluku. (*Přeběhlíci později tvořili jádro českých legií - němečtí Češi, kteří odmítli účast, byli zastřeleni ..., pozn. Burkhard Rathmann*).

Dne 20.4. se oběsil Martin **Schulz**, který měl dům v horní obci, vedle klempíře – proti **Bauerovu** hostinci. Nebyl nemajetný a žil v konkubinátu s jistou **Gebauer**. Měl rakovinu žaludku, což byla příčina jeho sebevraždy.

Paní poštmistrová nastoupí v pondělí do sanatoria u Prahy, kde musí platit 12 korun denně. Jemu se tělesně daří již lépe, ale on si už nepamatuje žádná jména a pokud jde o duševní stav, tak poněkud zblblnul a poštovní služby už nemůže vykonávat (Alzheimer). Místo něho pracuje na poště mladý muž a Mizzi **Pils** je zástupkyně.

Pro poštovní službu Kaplice-Nové Hradky (Gratzen) se nenašel žádný povozník. Jenom jeden listonoš chodí denně s dopisy do Kaplice a zpět.

Z Benešova do Nových Hradů (Gratzen) jezdí denně s poštovním dostavníkem **Fasst** jako obvykle svoji trasu a kromě toho provozuje na neurčitou dobu obchodník **Frischmann** vždy ve 4 hodiny odpoledne jízdu po poštovním úseku Benešov-Nové Hradky (Gratzen) a vrací se následující den v 8 hodin ráno zase zpět.

Mannschaften werden im Heer und Marine aufgeteilt werden.

Die Überläufer werden es mit eigenem Blut sühnen müssen.

Franz Josef m/p.

Dieser Armeebefehl ging durch alle Zeitungen und wurde bei den Truppen verlesen.

Es handelte sich um ein tschechisches Regiment. (*Die Überläufer bildeten später den Kern der tschechischen Legion - die Deutschböhmen, die sich weigerten, mitzumachen, wurden erschossen ..., Anm. Burkhard Rathmann*)

Am 20.4. erhängte sich Martin **Schulz**, der ein Haus im Oberort neben dem Spengler – vis a vis dem Gasthaus **Bauer** besaß und nicht unvermögend war und im Konkubinat mit einer gewissen **Gabauer** lebte. Er hatte Magenkrebs, was die Ursache seines Selbstmordes war.

Frau Postmeister geht am Sonntag in ein Sanatorium bei Prag, wo sie 12 K. täglich zahlen muss. Ihm geht es körperlich schon besser, aber er kennt keine Namen mehr und ist auch geistig etwas verblödet und ist zum Postdienst nicht mehr tauglich (Alzheimer). An seiner Stelle versieht ein junger Mann den Postdienst und **Pils** Mizzi ist die Stellvertreterin. Für die Feldpost Kaplitz-Gratzen findet sich kein Fuhrwerksbesitzer. Es geht nur täglich ein Postbote mit Briefen nach Kaplitz und retour.

Von Beneschau nach Gratzen ist Postkutscher **Fasst** wie gewöhnlich auf seiner Tour und außerdem unterhält auf unbestimmte Zeit Kaufmann **Frischmann** um 4 Uhr nachmittags die Postfahrt Beneschau-Gratzen und kommt am nächsten Tag um 8 Uhr früh wieder zurück.

Okresní silnice Nové Hradky-Benešov uvede hrabě **Buquoy** do lepšího stavu, aby tudy mohly jezdit také automobily.

Jestli z toho něco bude, to se neví, byl by to ale nejvyšší čas!

Již několik dní jsme zahaleni hustou mlhou, občas mží nebo prší. Nyní je na pořadu dne sbírka pro vojenský materiál.

Jeden metrác už děti přinesly do školy.

Příští týden se bude chodit sbírat dům od domu, jmenovitě staré měděné kotle jsou vítaný objekt a takových tu má být poměrně hodně.

Poté, co skončil proces s **Leppinem**, tlačí nyní strana nynějších členů ředitelství spořitelny na to, aby byl zahájen civilní proces proti dřívějším ředitelům, aby tito uhradili škodu.

Protože se ze soudního jednání dalo jasně vysledovat, že jenom lehkomyšlnost bývalých ředitelů **Leppina** svedla k tomu, aby manipuloval s penězi uloženými ve spořitelně, musí tito věcnou škodu nahradit.

Toto by postihlo hlavně starostu, doktora **Dicka**, starého **Weidnera**, případně také **Tummlera** a ještě dva další. Někteří raději zaplatí, než aby se dali zatáhnout do bezvýchodného procesu, který by stál ještě více.

3.5.1915

Vloupání do **Borstovy** vily začátkem března je nyní objasněno. Pachatelé byli nejstarší syn vdovy **Pilbauer**, Franz, můj žák, 13 roků starý a morálně od základu zkažený, a 14letý syn ochlasty **Postla** z Kuří (Hermannschlag).

Die Bezirksstraße Gratzen-Beneschau wird vom Grafen **Buquoy** in besseren Zustand versetzt, damit auch Automobile darauf verkehren können. Ob draus was wird, weiß man nicht, höchste Zeit wäre es schon!

Seit ein paar Tagen sind wir in einen dicken Nebel eingehüllt, zeitweise nieselt oder regnet es. Nun ist die Kriegsmaterialsammlung an der Tagesordnung. Einen Meterzentner haben die Kinder schon in die Schule gebracht. Nächste Woche ist die Sammlung von Haus zu Haus, namentlich alte Kupferkessel sind ein begehrtes Objekt und solche soll es hier ziemlich viele geben.

Nachdem der **Leppin**-Prozess beendet ist, wird nun von Seiten der Partei der jetzigen Sparkassen-Direktions-Mitglieder darauf gedrungen, einen Zivilprozess gegen die früheren Direktoren einzuleiten, damit diese den Schaden ersetzen. Da aus der Gerichtsverhandlung klar zu ersehen war, dass nur der Leichtsinn den ehemaligen Direktoren **Leppin** verleitet hatte, sich an den Sparkassengeldern zu vergreifen, müssen diese den Sachschaden gut machen.

Dies trafe hauptsächlich den Bürgermeister, den Doktor **Dick**, den alten **Weidner**, eventuell auch den **Tummler** und noch zwei andere. Einige werden lieber zahlen als sich in einen aussichtslosen Prozess verwickeln lassen, der noch mehr kosten würde.

3.5.1915

Der Einbruch Anfang März in die **Borst-Villa** ist nun aufgeklärt. Täter waren der älteste Sohn der Witwe **Pilbauer**, Franz, mein Schüler, 13 Jahre alt und sittlich grundverdorben, und ein 14jähriger Sohn des Saufbruders **Postl** aus Hermannschlag.

Ukradeno bylo docela slušné množství prádla, veškeré jídelní přístroje, revolver s mnoha patronami, 200 cigaret a cigár, 1 pár holínek a mnoho jiných drobností.

Včera začala soudní jednání s těmi všiváky. **Mikolasch** je již několik dní zde a daří se mu už o něco lépe. Především byl povýšen na zásobovacího úředníka vojenského sboru.

13.5.1915

Opět jsem ukončil jeden soupis zásob. Tentokrát bylo alespoň hezké počasí. Bída a nouze je mezi lidmi hodně, o tom jsem se přesvědčil. Většina z nich žije jen o chlebu a bramborách, kterých je v zásobě jen malé množství.

Jeden pytel brambor o váze 100 kg stojí nyní už 16 korun. Do Benešova bylo dodáno 50 pytlů a budou prodávány nejchudším lidem.

Navzdory vysokým cenám se po nich za hodinu jen zaprášilo. V červnu a v červenci, v době před sklizní, to bude ještě horší. Obilní pole nevypadají moc dobře a chybí pracovní síly. Mnohá hospodářství jsou odkázána jenom na ženy, a i těch je málo.

Paní Minna **Wittek**, rozená **Weilguny**, z Goricy (do roku 1918 byla metropolí rakouské korunní země Okněžněné hrabství Gorice a Gradiška a zároveň statutárním městem, pozn. překl.), sem přijela se svými dvěma dětmi a veškerým nábytkem kvůli pravděpodobné válce s Itálií. Zlí jazykové však říkají, že příčinou byla domácí válka. Kdysi statná Minna je nyní tenká jako proutek. Všechno na ní se změnilo, jenom výslovnost a její vyzývavé chování ne.

Ludwig **Mikolasch** odcestoval dnes se svým sluhou do Slavonie. Včera večer jsme slavili jeho odjezd u **Ganglky**.

Gestohlen wurde eine hübsche Menge Wäsche, das ganze Essbesteck, ein Revolver mit vielen Patronen, 200 Zigaretten und Zigarren, ein Paar Stiefel und viele andere Kleinigkeiten. Gestern begannen die Verhandlungen mit den Lausbuben. **Mikolasch** ist schon einige Tage hier und es geht ihm bereits besser. Vorgestern wurde er zum Verpflegungs-Offizial befördert.

13.5.1915

Wieder habe ich eine Vorrats-Aufnahme hinter mir. Diesmal war wenigstens das Wetter gut. Elend und Not gibt es genug unter den Leuten, davon habe ich mich überzeugt. Die meisten leben nur von schwarzem Brot und Kartoffeln. Letztere sind auch nur in geringen Mengen vorrätig. Ein Sack Kartoffeln mit 100 kg kostet jetzt bereits 16 Kronen. In Beneschau sind 50 Säcke Kartoffeln angekommen und werden an die ärmeren Leute verkauft.

Trotz der hohen Preise war in einer Stunde alles weg. Im Juni und Juli wird es noch schlimmer, bevor die Erntezeit beginnt. Die Kornfelder sehen nicht sehr gut aus und es mangelt an Arbeitskräften. Viele Wirtschaften sind nur auf die Weiber angewiesen und selbst da ist große Not.

Frau Minna **Wittek**, geborene **Weilguny**, aus Görz, ist mit ihren zwei Kindern und ihrem gesamten Mobiliar wegen des wahrscheinlichen Krieges mit Italien hier eingetroffen.

Böse Zungen sagen allerdings, dass es einen häuslichen Krieg gegeben habe. Die einst stattliche Minna ist jetzt dünn wie ein Brett. Alles hat sich an ihr verändert, nur ihre Aussprache und ihr herausforderndes Benehmen nicht.

Ludwig **Mikolasch** ist heute mit seinem Diener nach Slavonien abgereist. Gestern Abend feierten wir seinen Abschied bei der **Ganglin**.

Správce pošty Hans **Pils** sem přijel se svou ženou na delší pobyt.

Medik **Pils** odcestoval do Vídně a odebírá se ke svému pluku, protože je opět naprosto zdrav.

17.5.1915

Dnes přišla zpráva, že L.... (nečitelné) **Wolf**, válečný zajatec v Krasnojarsku (město v Rusku, na jihu jeho sibiřské části, pozn. překl.), zemřel na astma, dále, že Franz **Mika**, poddůstojník, padl na srbském bojišti.

Dne 19.5. zemřel Peter **Kaltner** a 21.5. byl pohřben. Dne 19. večer v 6 hodin se nad městem a jeho okolím rozpoutala prudká bouře s krupobitím a průtrží mračen a trvala $\frac{3}{4}$ hodiny. Způsobila velké škody na polních plodinách. Obilní klasy byly polámané, květy ovocných stromů otlučené a brambory vysázené v hrůbkách obnažené. Žárovky jsem všechny vyšrouboval.

Až do čtvrt na deset večer jsme neměli světlo. V Kondrači (Neudorf) vznikl větší požár. V Kuří (Hermannschlag) zabil blesk sedláku **Bösingerovi** krávu, aniž by něco zapálil.

21.5.1915

Včera jsme dostali zprávu, že jsi dostal vojenskou záslužnou medaili "Signum laudis s válečnou dekorací".

Dnes ve $\frac{1}{4}$ 10 zemřel náš poštmistr **Lifka**. Pohřeb bude na Svatodušní neděli. Jeho žena je v sanatoriu u Prahy a sdělení ohledně smrti jejího muže ji těžce raní. Byla to tak spokojeně žijící rodina.

Dnes jsem c.k. okresním hejtmanstvím v Kaplici byl vyzván, abych jako pověřenec spolu s kolegou Karlem **Hackerem** znovu vypracoval soupis zásob mouky a obilí v Německém Rychnově (dnes Rychnov u Nových Hradů - Deutsch Reichenau).

Postverwalter Hans **Pils** ist mit seiner Frau hier zu längerem Aufenthalt angekommen. Mediziner **Pils** ist nach Wien abgereist und begibt sich zu seinem Regiment, da er wieder ganz gesund ist.

17.5. 1915

Heute kam die Nachricht, dass L.... (unlesbar) **Wolf**, Kriegsgefangener in Krasnojarsk, an Asthma gestorben ist, ferner, dass **Mika** Franz, Zugführer am serbischen Kriegsschauplatz gefallen ist.

Am 19.5. ist der **Kaltner** Peter gestorben und am 21.5. begraben worden. Am 19. um 6 Uhr abends entlud sich über Stadt und Umgebung ein heftiges Gewitter mit Hagel und Wolkenbruch und dauerte $\frac{3}{4}$ Stunden, wobei sehr viel Schaden an Feldfrüchten angerichtet wurde. Kornähren wurden geknickt, die Obstbaumb Blüten wurden abgeschlagen und die gepflanzten Kartoffeln bloßgelegt, die Glühbirnen hatte ich alle herausgeschraubt. Bis $\frac{1}{4}$ 10 Uhr abends hatten wir kein Licht. In Neudorf entstand ein größerer Brand. In Hermannschlag erschlug der Blitz dem Maurer **Bösinger** eine Kuh, ohne jedoch zu zünden.

21.5.1915

Gestern erhielten wir die Nachricht, dass du die Auszeichnung „Signum laudis mit der Kriegsdekoration“ erhalten hast. Heute um $\frac{1}{4}$ 10 Uhr verstarb unser Postmeister Josef **Lifka**. Das Begräbnis findet am Pfingstsonntag statt. Seine Frau ist in einem Sanatorium bei Prag und die Nachricht vom Tode ihres Mannes wird sie sehr schwer treffen. Es war eine so zufrieden lebende Familie.

Heute erhielt ich von der k.k. Bezirkshauptmannschaft in Kaplitz neuerdings den Auftrag, als Vertrauensmann im Verein mit Kollege Karl **Hacker** die Mehl- und Getreidevorräte in Deutsch-Reichenau abermals

Obtěžování je nesnesitelné a pro obyvatelstvo téměř popuzující. Zámožným sedlákům se daří veledobře. Všechny zemědělské produkty prodávají za horentní ceny, přitom proletáři hladoví a časem to bude nebezpečné.

12.6.1915

Již 14 dní máme to nejkrásnější počasí a začala sezóna koupání. Polní plodiny se zotavily z té bouře a navzdory očekávání dobře dozrávají. Jenom výsev semen zelí a řepy se zpozdil, protože neprší.

Právě se rozpoutala v prostoru Kuří (Hermannschlag), Meziříčí (Uhretschlag), Malont (Meinteschlag), Kaplice malá bouřka, také u nás trochu pršelo, ale příliš málo. Ceny stoupají. Mladá husa stojí už 12-16 korun, pšeničná mouka je již úplná vzácnost, mouka, která je k mání jenom v malých množstvích a za vysoké ceny je směs žita a kukuřice a může být použita jen k pečení chleba.

Kilo hovězího masa stojí 5 korun. Půllitr piva stojí 22 haléřů, pivo je zvětralé a podivně páchne. Dokud u nás byl **Max**, nebylo by nám líto peněz, ale u tohoto nového sládky je to odporná brečka.

Včera měl svatbu s **Weberovic** dívkou.

Seznam jmen mužů zeměbrany, kteří byli 13.6. v Nových Hradech (Gratzen) u odvodu a budou 21.6. rukovat:

1. **Buresch** Franz, 1894, Palohlavy (Halbehaupt), písař ve firmě Pryn
2. **Lorbek** August, 1892, Vídeň (Wien), studující právo
3. **Klinger** Hans, 1893, Benešov, písař bez pevného místa
4. **Pölderl** Engelbert, 1890, Meziříčí (Uhretschlag), přesporní listonoš
5. **Schubhardt** Leopold, 1884, Benešov, přesporní listonoš
6. **Nassberger** Franz, 1893, Benešov,

aufzunehmen. Die Belästigung ist unerträglich und für die Bevölkerung nahezu aufreizend. Den vermögenden Bauern geht es brillant. Alle ihre landwirtschaftlichen Produkte verkaufen sie zu horrenden Preisen, dabei hungern die Proletarier, und das wird mit der Zeit gefährlich.

12.6.1915

Seit 14 Tagen ist schönstes Wetter und die Badesaison hat begonnen. Die Feldfrüchte haben sich von dem Unwetter erholt und stehen wider Erwarten gut. Nur das Kraut- und Rübenpflanzen hat sich verschoben, weil es nicht regnet. Soeben entlädt sich im Raum Hermannschlag, Uhretschlag, Meinetschlag, Kaplitz ein kleines Gewitter, bei uns hat es auch ein bisschen geregnet, aber viel zu wenig. Die Preise steigen. Eine junge Gans kostet schon 12-16 Kronen, Weizenmehl ist eine ganz seltene Rarität, das Mehl, welches nur in geringen Mengen und teuer erhältlich ist, ist ein Gemenge von Korn und Mais und kann nur zum Brotbacken verwendet werden. Das Kilo Rindfleisch kostet 5 Kronen. Die Halbe Bier kostet 22 Heller und ist schal und hat einen eigentümlichen Geruch. Solange der **Max** bei uns war, wäre es uns nicht leid um das Geld gewesen, aber bei dem neuen Braumeister ist es ein abscheuliches Gesöff. Er hat gestern Hochzeit gehabt mit dem **Weberischen** Mädels.

Namensverzeichnis der am 13.6. in Gratzen gemusterten Landsturmmänner, die am 21.6. einrücken:

1. **Buresch** Franz, 1894, Halbehaupt, Schreiber bei Pryn
2. **Lorbek** August, 1892, Wien, studiert Jus
3. **Klinger** Hans, 1893, Beneschau, Schreiber ohne Stellung
4. **Pölderl** Engelbert, 1890, Uhretschlag, Landbriefträger
5. **Schubhardt** Leopold, 1884, Beneschau, Landbriefträger
6. **Nassberger** Franz, 1893,

- učitel
7. **Nassberger** Eduard, 1887, Benešov, pekařský tovaryš
 8. **Guschlbauer** Johann, 1893, Lužnice, podruh u Schmolla
 9. **Böhm** Franz, 1881, Benešov, sklenář
 10. **Wolf** Jakob, 1886, Benešov, Sv. Vít (St. Veit), zedník
 11. **Otruba** Josef, 1886, Kondrač (Neudorf), podruh u faráře
 12. **Grünberger** Johann, 1887, Benešov, podruh u Schönbaumsfelda
 13. **Geisendorfer** Hans, 1883, Prevalje (dnes obec ve Slovinsku, pozn. překl.), dílenský mistr u Schönbaumsfelda
 14. **Wolf** Franz, 1892, Benešov, zedník
 15. **Herzog** Johann, 1894, Benešov, pekařský tovaryš
 16. **Pils** Julius, 1894, Benešov, ševcovský tovaryš u Chmela
 17. **Holub** Johann, 1880, Benešov, hostinský v Černém Údolí
 18. **Bauer** Johann, 1885, Slavkov (Lagau), pomocník sedláka
 19. **Hofbauer** Karl, 1889, Žár (Sohors), podruh u Weilgunyho
 20. **Bieramperl** Matthias, 1879, Dluhoště (Ottenschlag), zedník
 21. **Pöschko** Johann, 1887, Benešov, zedník
 22. **Hofmann** Anton, 1883, Benešov, zedník
 23. **Mattey** Wenzel, 1887, Budějovice, sládek městského pivovaru
 24. **Wewerka** Franz, 1893, Český Brod, pomocník u Frischmanna
 25. **Reich** Franz, 1885, Benešov, vozka a nákupčí dobytka v Černém Údolí (Schwarzthal)
 26. **Bauernhansl** Matthias, 1878, Benešov, zedník
 27. **Bicha** Johann, 1885, Besednice (Besenitz), podruh u Bürgera
 28. **Reich** Josef, 1887, Benešov, vozka v Černém Údolí (Schwarzthal)
 29. **Holzhacker** Alois, 1890, Benešov, Beneschau, Lehrer
 7. **Nassberger** Eduard, 1887, Beneschau, Bäcker Geselle
 8. **Guschlbauer** Johann, 1893, Luschnitz, Knecht bei Schmoll
 9. **Böhm** Franz, 1881, Beneschau, Glaser
 10. **Wolf** Jakob, 1886, Beneschau, St. Veit, Maurer
 11. **Otruba** Josef, 1886, Neudorf, Knecht beim Pfarrer
 12. **Grünberger** Johann, 1887, Beneschau, Knecht bei Schönbaumsfeld
 13. **Geisendorfer** Hans, 1883, Prävali, Werkmeister bei Schönbaumsfeld
 14. **Wolf** Franz, 1892, Beneschau, Maurer
 15. **Herzog** Johann, 1894, Beneschau, Bäcker Geselle
 16. **Pils** Julius, 1894, Beneschau, Schuhmachergeselle bei Chmel
 17. **Holub** Johann, 1880, Beneschau, Gastwirt in Schwarzthal
 18. **Bauer** Johann, 1885, Lagau, Brauergehilfe
 19. **Hofbauer** Karl, 1889, Sohors, Knecht bei Weilguny
 20. **Bieramperl** Matthias, 1879, Ottenschlag, Maurer
 21. **Pöschko** Johann, 1887, Beneschau, Maurer
 22. **Hofmann** Anton, 1883, Beneschau, Maurer
 23. **Mattey** Wenzel, 1887, Budweis, Stadtbraumeister
 24. **Wewerka** Franz, 1893, Böhm.-Brod, Kommis bei Frischmann
 25. **Reich** Franz, 1885, Beneschau, Fuhrmann u. Vieheinkäufer in Schwarzthal
 26. **Bauernhansl** Matthias, 1878, Beneschau, Maurer
 27. **Bicha** Johann, 1885, Besenitz, Knecht bei Bürger
 28. **Reich** Josef, 1887, Beneschau, Fuhrmann in Schwarzthal
 29. **Holzhacker** Alois, 1890, Beneschau,

truhlářský tovaryš

Kromě toho se dostavili někteří Benešované k odvodu ve Vídni a jiných obcích, jejichž jména ještě nejsou známá.

Za nezpůsobilé byli prohlášeni:

1. **Schlesinger** Ottokar, 1890, Doubice (Daubitz), lékárenský pomocník
2. **Jelinek** Prokop, 1885, Kaplice, oklepávač cihel, St. Gabriela
3. **Jelinek** Martin, 1879, Jílovice (Jilowitz), oklepávač cihel
4. **Klement** Josef, 1884, Dluhoště (Ottenschlag), hospodský
5. **Stix** Franz, 1887, Německý Benešov (D.Beneschau), Hennberg, zedník
6. **Pils** Ignaz, 1882, Benešov, učitel

7. **Ranzinger** Franz, 1892, Benešov, zedník
8. **Popper** Ernst, 1893, Pohoří (Buchers), hrnčířský tovaryš
9. **Bauer** Eduard, 1881, Benešov, truhlářský tovaryš
10. **Munz** Karl, 1886, Benešov zedník,

11. **Mais** Franz, 1878, Benešov zedník

12. **Gotscher** Franz, 1883, Benešov, tesař
13. **Czerwenka** Karl, 1880, Benešov podkovář
14. **Lenz** Franz, 1879, Niederthal, pracovník na pile
15. **Schulz** Franz, 1881, Benešov zedník

16. **Pils** Julius, 1881, Benešov zedník

17. **Pascher** Karl, 1882, pekař
18. **Pascher** Johann, 1883, Benešov, řeznický tovaryš,
19. **Koschant** Johann jun., 1885, Benešov, prov. Vedoucí provozu elektrárny
20. **Grubmüller** Franz, 1884, Meziříčí (Uhretschlag), pomocná síla v elektrárně
21. **Schatzl** Adalbert, 1887, Benešov, pomocník truhláře

Tischlergeselle

Außerdem haben sich etliche Beneschauer in Wien und anderen Orten gestellt, deren Namen sind noch nicht bekannt.

Für nicht tauglich erklärt wurden:

1. **Schlesinger** Ottokar, 1890, Daubitz, Apothekergehilfe
2. **Jelinek** Prokop, 1885, Kaplitz, Ziegelschläger, St. Gabriela
3. **Jelinek** Martin, 1879, Jilowitz, Ziegelschläger
4. **Klement** Josef, 1884, Ottenschlag, Gastwirt
5. **Stix** Franz, 1887, D.Beneschau, Hennberg, Maurer
6. **Pils** Ignaz, 1882, Beneschau, Lehrer
7. **Ranzinger** Franz, 1892, Beneschau, Maurer
8. **Popper** Ernst, 1893, Buchers, Töpfergeselle
9. **Bauer** Eduard, 1881, Beneschau, Tischlergeselle
10. **Munz** Karl, 1886, Beneschau, Maurer
11. **Mais** Franz, 1878, Beneschau, Maurer
12. **Gotscher** Franz, 1883, Beneschau, Zimmermann
13. **Czerwenka** Karl, 1880, Beneschau, Hufschmied
14. **Lenz** Franz, 1879, Niederthal, Sägearbeiter
15. **Schulz** Franz, 1881, Beneschau, Maurer
16. **Pils** Julius, 1881, Beneschau, Maurer
17. **Pascher** Karl, 1882, Bäcker
18. **Pascher** Johann, 1883, Beneschau, Fleischhauergeselle
19. **Koschant** Johann jun., 1885, Beneschau, prov. Betriebsleiter des E-Werks
20. **Grubmüller** Franz, 1884, Uhretschlag, Gehilfe im E-Werk
21. **Schatzl** Adalbert, 1887, Beneschau, Tischlergehilfe

22. **Neuhauser** Josef, 1889, Dolní Příbraní, podruh
23. **Bauer** Josef, 1879, Pohoří (Buchers), obchodník střížným zbožím
24. **Maurer** Wolf, 1881, Berezany (Halič), izraelský uprchlík
25. **Lechner** Johann, 1892, Gmunden (Horní Rakousy), kadeřník
26. **Drdak** Johann, Benešov, podruh
27. **Sladek** Franz, 1890 Besednice (Besenitz), podruh
28. **Reich** Wenzel, 1879, Benešov, vozka v Černém Údolí
29. **Reich** Johann, 1885, Benešov zedník
30. **Reich** Franz, 1888, Benešov vozka v Černém Údolí

22. **Neuhauser** Josef, 1889, Untersinnetschlag, Knecht
23. **Bauer** Josef, 1879, Buchers, Galanteriewarenhändler
24. **Maurer** Wolf, 1881, Brzezany, Galizien, israelitischer Flüchtling
25. **Lechner** Johann, 1892, Gmunden, Haarschneider
26. **Drdak** Johann, Beneschau, Knecht
27. **Sladek** Franz, 1890 Besenitz, Knecht
28. **Reich** Wenzel, 1879, Beneschau, Fuhrmann in Schwarzthal
29. **Reich** Johann, 1885, Beneschau, Maurer
30. **Reich** Franz, 1888, Beneschau, Fuhrmann in Schwarzthal

Při odvodu 18letých v Nových Hradech (Gratzen) se dostavilo 18 osob, z nichž pouze 9 narukovalo. Z nich byl jen jeden benešovský starousedlík, a to Emil **Thurn**, podkovářský učeň u **Czerwenky**.

Od poddůstojníka **Miky**, o kterém bylo již oznámeno, že je mrtvý, přišel před několika dny dopis adresovaný jeho příbuzným. Od válečného zajatce **Klentskyho** přišla včera pohlednice datovaná 15.5., ve které sděloval, že řeka Jenisej (na střední Sibiři v Rusku, pozn. překl.) je ještě zamrzlá.

Místo, kde je držen v táboře, neuvedl. Většina válečných zajatců v Rusku píše, že peněžité částky z domova, i když krácené, postupně dostala. Zacházení není jednotné.

Někteří si velmi stěžují na surovosti bachařů na mizernou stravu, jiní zase říkají, že je to celkem snesitelné. Jejich místa pobytu jsou rozličná, byli rozděleni a už nejsou tedy ve velkých koncentračních táborech pohromadě.

Dva synové pekaře **Hoffelnera** o sobě stále nedávají vědět, takže se jejich rodiče smiřují se smutnou myšlenkou, že oba jsou

Bei der Musterung der 18jährigen in Gratzen stellten sich 18 Personen, von denen nur 9 behalten wurden. Darunter waren nur ein alteingesessener Beneschauer und zwar Emil **Thurn**, Hufschmiedelehrling bei **Czerwenka**.

Von dem schon totgesagten Zugführer **Mika** kam vor einigen Tagen ein Brief an seine Angehörigen. Vom Kriegsgefangenen **Klentsky** kam gestern eine Karte vom 15.5., in der er mitteilte, dass der Fluss Jenisei noch zugefroren sei.

Den Ort, wo er im Lager ist, schrieb er nicht. Die meisten Kriegsgefangenen in Russland schreiben, dass sie die Geldbeträge aus der Heimat, wenn auch verkürzt, nach und nach erhalten haben. Die Behandlung ist nicht gleich. Manche beklagen sich bitter über die Rohheiten der Aufseher und über die elende Verpflegung, andere wieder sagen, dass die Lage erträglich sei. Ihre Standorte sind mannigfaltig, also hat man sie verteilt und sie sind nicht mehr in den großen Konzentrationslagern zusammen.

Zwei Söhne des Bäckers **Hoffelner** lassen immer noch nichts von sich hören, so dass ihre Eltern sich mit dem traurigen

už mrtví.

Učitel **Herasko** leží stále zraněný v Moskvě a píše svému otci, že se velmi pomalu zotavuje.

Benešované: **Ertl, Borowansky a Pascher** Franz se 16.6. dostali do ruského zajetí.

Hans **Anderl** jun., který složil válečnou maturitní zkoušku v Praze s dobrým prospěchem, byl u následného odvodu v Plzni odmítnut pro přílišnou tělesnou slabost. Musí proto chodit do 4. ročníku školního roku 1915/16 a znovu nastoupit k maturitě. Jeho otci by bývalo bylo milejší, kdyby jeho syn byl prohlášen za schopného vojenské služby.

Syn dr. **Dicka**, Dori, se dnes dostavil k odvodu do Budějovic a pravděpodobně se stane vojákem. Dnes byla u nás vyhlášená kontumace psů.

V souvislosti s tím nastane pro našeho jezevčika zlá doba. Buď na vodítku, nebo s košíkem. To bude potíže s tím rozmazleným „princem“ a se zlobením, které z toho vyplyne. To jsou ty pochybné radosti, které s psiskem máte.

20.6.1915

Konečně se dnes v noci dostavil toužebně očekávaný déšť. Citelné ochlazení osvěžilo lidi i vyprahlá vysušená luka. Prší drobně, ale stále.

Je to vytrvalé mrholení, které ještě včas přináší enormní užitek.

Kdyby ještě několik dnů nepršelo, byla by budějovická rovina vystavena dalekosáhlé katastrofě.

Paní poštmistrová **Lifka** je v současné době u své sestry, paní komisařová **Forster** v Rumburku. O smrti svého muže už ví. Recidiva nenásledovala. Musí proto být

Gedanken vertraut machen, dass beide nicht mehr am Leben sind. Lehrer **Herasko** liegt noch immer verwundet in Moskau und schreibt seinem Vater, dass er langsam der Genesung entgegengeht.

Die Beneschauer: **Ertl, Borowansky und Pascher** Franz sind am 16.6. in russische Gefangenschaft geraten.

Anderl Hans jun., der die Kriegsmatura in Prag mit gutem Erfolg abgelegt hatte, ist bei der nachfolgenden Musterung in Pilsen als zu schwächlich abgelehnt worden. Er muss somit den 4. Jahrgang des Schuljahres 1915/16 frequentieren und nochmals zur Matura antreten. Seinem Vater wäre es lieber gewesen, wenn sein Sohn für tauglich erklärt worden wäre.

Der Sohn von Dr. **Dick**, Dori, stellte sich heute in Budweis und wird wahrscheinlich Soldat werden. Heute wurde bei uns die Hundekontumaz verlautbart.

Danach beginnt für unseren Dackel eine schlimme Zeit. Entweder an der Leine oder mit Maulkorb. Das wird eine Schererei werden mit dem verhätschelten „Prinz“ und der sich daraus ergebenden Ärger. Das sind die zweifelhaften Freuden, die man mit einem Köter hat.

20.6.1915

Endlich hat heute Nacht der sehnsüchtig erwartete Regen eingesetzt. Eine merkliche Kühle erfrischt die Menschen und die lechzenden, trockengewordenen Fluren. Es regnet fein, aber ausdauernd. Ein richtiger Schnürlregen, der enormen Nutzen noch rechtzeitig mit sich bringt. Wenn es noch ein paar Tage nicht geregnet hätte, wäre die Budweiser Ebene einer Katastrophe von weitreichender Bedeutung ausgesetzt gewesen.

Frau Postmeister **Lifka** ist zur Zeit bei ihrer Schwester, Frau Kommissär **Forster** in Rumburg. Sie weiß bereits vom Tod ihres Gatten. Ein Rückschlag ist nicht erfolgt. Sie

úplně zdravá a duševně silná. Jestli se sem brzy vrátí, to nevím.

Obě loterijní společnosti „Fortuna a „Haupttreffer“ (Hlavní výhra) chtěly zastavit své spolkové jmění u německé banky Zentralbank a částku upsat válečné půjčce, ale dvoutřetinová většina se nenašla. To charakterizuje Benešováky!

Začalo přihlašování 42- až 50letých povinných zeměbranou. V Benešově se jich už přihlásilo 57, je jich ale víc. Odvod se má konat začátkem srpna.

Dnes jsem tu viděl Fritze **Weilgunyho** jako kanonýra. Zdá se, že je stále ještě „marodný“. Už jsou tu nějací letní hosté, ještě očekáváme paní **Fuss**, její muž je v Karpatech jako důstojník zeměbrany.

27.6.1915

Dnes odcestoval kaplan p. **Hawel**. Byl povolán do Prahy jako polní kurát. Jeho rozloučení byl sběh lidí. Ženské brečely jako pomatené a nesčetné svazečky růží mu byly podány do vozu. Nyní je tu vikář sám, protože kaplan p. **Macek** je stále ještě těžce nemocný.

Dnes odpoledne měla pohřeb stará paní **Götzenauer**, matka paní **Seidl**. Jak nám vyprávěla paní lékárníková, která byla včera v Budějovicích, tam se přes den už nečepuje pivo, teprve až od 8 hodin večer se smějí otevřít pípy. I tady dostávají hostinští cca o 30 % méně piva, takže malé hospody na vsích už nedostanou ani jeden sud piva.

Ceny dobytka pomalu klesají, pravděpodobně kvůli nedostatku krmiva způsobeného suchem. Zelenina je nestydatě drahá, přesto, že se všude pěstuje na velkých plochách. Jedna hlávka salátu 20 haléřů, malý svazek mrkve 18 haléřů, svazek ředkve 10 haléřů. Středně velká cibule 20 haléřů, kilo třešní 1 korunu atd. To je ubohé vylákávání peněz.

muss daher völlig gesund und geistig kräftig sein. Ob sie bald herkommt, weiß ich nicht.

Die beiden Losvereine „Fortuna“ und „Haupttreffer“ wollten ihr Vereinsvermögen bei der deutschen Zentralbank verpfänden und den Beitrag als Kriegsanleihe zeichnen, doch die Zweidrittelmajorität kam nicht zu Stande. Das kennzeichnet die Beneschauer!

Die Anmeldung der Landsturmpflichtigen der 42 bis 50jährigen hat begonnen. In Beneschau haben sich schon 57 gemeldet, doch es sind noch mehr. Die Musterung soll Anfang August stattfinden. Heute sah ich den **Weilguny** Fritz hier als Kanonier. Der scheint noch immer „marod“ zu sein. Einige Sommerfrischler sind hier, wir erwarten noch Frau **Fuss**, ihr Mann ist als Landwehroffizier in den Karpathen.

27.6.1915

Heute ist Kaplan P. **Hawel** abgereist. Er wurde als Feldkurat nach Prag einberufen. Sein Abschied war ein Volksauflauf. Die Weiber flennten wie verrückt und unzählige Rosensträusschen wurden ihm in den Wagen gereicht. Nun ist der Vikär allein, da der Kaplan P. **Macek** noch immer schwer krank ist. Heute Nachmittag ist die alte Frau **Götzenauer**, Mutter der Frau **Seidl**, begraben worden. Wie uns die Frau Apotheker erzählte, die gestern in Budweis war, wird dort tagsüber kein Bier mehr ausgeschänkt, erst ab 8 Uhr abends dürfen die Zapfhähne geöffnet werden. Auch hier erhalten die Gastwirte etwa 30 % weniger, sodass die kleinen Wirte auf den Dörfern gar kein Fass Bier mehr erhalten.

Die Viehpreise gehen langsam zurück, wahrscheinlich wegen des Futtermangels durch die Trockenheit. Gemüse ist unverschämt teuer, trotzdem überall große Mengen angebaut werden. Ein Salatkopf 20 h., ein kleines Büschel Möhren 18 h., ein Büschel Rettig 10h., eine mittelgroße Zwiebel 20 h., ein Kilo Kirsche 1 Krone, etz. Das ist eine elende Preistreiberei.

Řídící učitel platí u paní **Gangl** za oběd 1 korunu 80 haléřů. K tomu jsou každý týden dva bezmasé dny, u nás ve středu a v pátek. Její hospoda prosperuje docela dobře. Dneska už by nešla k **Schimakovi**, i kdyby ta hospoda byla k mání.

Ke **Klementovi** chodí hosté jen v neděli, jinak je lokál většinou prázdný. Jak nám paní **Brand** vyprávěla, je tam hanebná špína. Z místa kostelníka byl vyhozen a jako vedlejší činnost provozuje bednářství, ale moc to vidět není.

Chladek, nájemce **Schimakova** mlýna nemá dodnes žádnou náhradu a je v nesnázi.

Před nedávnem byl tady, ale vyhýbal se lidem. Bude ho štvát, že z lepší společnosti nechodí ke **Klementovi** nikdo.

Obec se ještě definitivně nerozhodla koupit Stifterův mlýn, vymínila si čas na rozmyšlenou 2 měsíce.

Mezitím změří odborník vodní energii, zda se elektrárna vyplatí na tomto místě. Nyní chce mlynářka podat významně nižší kupní nabídku, kdyby se jí přenechal přední obytný trakt. Jednoduše nechce z mlýna odejít. Námitky by nebyly.

Leppinův dům je stále ještě prázdný. Nikdo si ho nechce najmout, navzdory té růžové nádheře, která je všude kolem.

Škola v Kuří (Hermansschlag) je hotová, ale nedostává se učitelů. U nás chybí 2 učitelé, v Ličově (Litschau) 1 a do Kuří (Hermansschlag) mají přijít 2 vyučující.

Jak to bude vypadat po dalším odvodu zeměbranců, který se týká i 50letých? Doposud se přihlásilo 68 Benešováků, mezi nimi i kolega **Herlinger**.

Der Oberlehrer zahlt bei der Frau **Gangl** für ein Mittagessen 1 Kr. 80 h. Dazu sind in jeder Woche zwei fleischlose Tage, bei uns Mittwoch und Freitag. Ihre Wirtschaft geht recht gut. Sie würde heute nicht mehr zum **Schimak** gehen, wenn dasselbe zu haben wäre. Zum **Klement** kommen nur sonntags Gäste, sonst ist das Lokal meistens leer. Wie uns Frau **Brand** erzählte, herrscht dort eine skandalöse Unreinlichkeit. Er ist seines Amtes als „Messner“ enthoben und betreibt als Nebenerwerb die Binderei, aber man sieht nicht viel davon.

Chladek, der Pächter der Schimakmühle, hat bis jetzt keinen Ersatz und sitzt in der Klemme. Er war vor kurzem hier, aber er vermied es, mit jemandem zu sprechen. Es wird ihn giften, dass von der besseren Gesellschaft niemand zu **Klement** geht.

Der Kauf der Stiftermühle durch die Stadtgemeinde ist noch nicht abgeschlossen. Die Gemeinde hat 2 Monate Bedenkzeit ausbedungen. Ein Fachmann wird inzwischen die Wasserkraft bemessen, ob sich das E-Werk dort lohnt. Nun will die Müllerin ein bedeutend niedrigeres Kaufangebot stellen, wenn man ihr den vorderen Wohnungstrakt ließe. Sie will halt nicht aus der Mühle heraus. Man wäre nicht dagegen.

Das **Leppinhaus** steht noch immer leer. Niemand will es mieten, trotz der Rosenpracht, die es umgibt.

Die Hermansschläger Schule ist fertig, aber es fehlt an Lehrern. Bei uns fehlen 2 Lehrer, in Litschau 1 Lehrer und nach Hermansschlag sollen 2 Lehrer kommen.

Wie wird es erst nach der nächsten Landsturmusterung kommen, wo man bis zum 50. Lebensjahre greift? Bisher haben sich allein 68 Beneschauer gemeldet, darunter auch Kollege **Herlinger**.

3.7.1915

Dnes v noci konečně přestalo pršet a ze zátopové oblasti se voda rychle stáhla. Zdá se, že škoda je nevýznamná, neboť louky už byly posečeny.

Kromě některých malých mostů v Černém Údolí (Schwarzthal) a lávkou v Bohnholzu, kterou povodeň strhla, zůstaly ostatní mosty neporušené.

S výjimkou domů, ve kterých vnikla voda do obývacích pokojů a sklepů, je všeobecně škoda malá. Naproti tomu je černodolská okresní silnice (Schwarzthaler Bezirksstraße) místy úplně podemletá a má hluboké díry. Cesta do St. Gabriely byla úplně zatopená a je zničená.

Zato naplavila voda celé haldy písku, kterým se dá cesta snadno spravit.

Lékárník **Weilguny** má druhou hvězdu (vojenské povýšení, pozn. *Burkhard Rathmann*).

Zároveň ho jeho nezkrotná pusa dostala do ošemetné situace. Jeho bratr **Fritz**, který je stále ještě v Budějovicích, sem jednou přišel tajně, a aniž by měl dovolenu a shodou okolností tu byl také lékárník. Oba společně odcestovali.

Zdejší četnický strážník **Benisch** učinil udání, co v něm stálo, to nevím. Brzy potom byl lékárník opět zde.

Na nádraží Kaplice potkal učitele **Weissera**, se kterým hovořil. Přitom mu vyklouzlo vyjádření: „Lživé udání“ se strany zdejšího četnického komanda.

To slyšel kaplický četník, který stál nedaleko nich na vlakovém nástupišti.

Tento podal znovu udání. Na základě toho

3.7.1915

Seit heute Nacht hat der Regen nachgelassen und im Überschwemmungsgebiet ist das Wasser rasch zurückgetreten. Der Schaden scheint unbedeutend, denn die Wiesen waren schon gemäht. Außer einigen kleinen Brücken in Schwarzthal und dem Steg in Bohnholz, den die Wasserfluten weggeschwemmt hatten, sind die anderen Brücken intakt geblieben.

Mit Ausnahme jener Häuser, wo das Wasser in die Wohnzimmer und Keller eindrang, ist im Allgemeinen der Schaden gering. Dagegen ist die Schwarzthaler Bezirksstraße stellenweise ganz unterwaschen und hat tiefe Löcher. Der Weg nach St. Gabriela stand ganz unter Wasser und ist verwüstet.

Dafür hat das Wasser ganze Hügel von Sand angeschwemmt, womit man den Weg leicht herstellen kann.

Apotheker **Weilguny** hat die zweite Rosette (*militärische Beförderung, Anm. Burkhard Rathmann*) erhalten.

Zugleich hat ihn sein voreiliger Mund in eine schlimme Lage gebracht. Sein Bruder **Fritz**, der noch immer in Budweis weilt, kam einmal heimlich und ohne Urlaub hierher und zufälligerweise war auch der Apotheker hier. Beide reisten gemeinsam ab.

Der hiesige Gendarmerie-Wachtmeister **Benisch** machte Anzeige; was drinstand, weiß ich nicht. Bald danach war der Apotheker wieder hier. Am Bahnhof Kaplitz traf er den Lehrer **Weisser**, mit dem er sprach. Hierbei entschlüpfte ihm die Äußerung: „Lügenhafte Anzeige“ seitens des hiesigen Gendarmerie-Posten-Kommandos.

Das hörte der Kaplitzer Gendarm, der nicht weit von ihnen am Bahnhofsperron stand. Dieser machte neuerdings eine Anzeige. Infolgedessen wurde der

byl lékárník předvolán před válečný soud v Praze. Kolega **Weisser**, který byl také předvolán do Prahy jako svědek, nám v neděli celou tu historku vyprávěl.

Ačkoli měl lékárník za obhájce nejlepšího pražského advokáta, pana **Boučka**, byl válečným soudem odsouzen ke 4 týdnům kasárnicka (zákaz opuštění vojenského ubytovacího prostoru, pozn.překl.), nebo k pokutě 800 korun.

Ta legrace ho takto stála mnoho peněz, protože musí také zaplatit svědky a advokáta. Mělo být podáno odvolání, které ale podle názoru mnohých je zbytečné. V každém případě je tato věc pro lékárníka velmi nepříjemná a drahá.

Zeť pana **Weilgunyho**, pan **Franzen** je se svou ženou už několik týdnů zde. Má velké potíže s ledvinami a projevují se u něj symptomy duševních poruch.

Včera jsem ho náhodou potkal v hospodě u **Thurna**.

Jeho elegantní zevnějšek na to arci nevypadá, ale když začne mluvit, musí si toho všimnout každý. Jeho chůze je pajdavá a zakopává o každý kámen.

To bude paní **Klemma** brzy mladá vdova. Ona si jako obvykle užívá životních radostí a zdá se, že si nemoc svého manžela moc nebere k srdci.

Je to zkrátka **Weilgunyovská** krev. Její sestra, paní Wilhelmine **Wittek** není ani o chlup lepší. Kdyby svou tělesnou krásu úplně neztratila, odehrávala by se tady leccjaká zajímavá epizoda.

Ale s touto vyžilou kostrou a takovou zlou hubou, která je stále stejně ostrá, si nikdo nechce nic začít.

Apotheker vor das Kriegsgericht in Prag berufen. Kollege **Weisser**, der auch als Zeuge in Prag vorgeladen war, erzählte uns die ganze Geschichte am Sonntag.

Obwohl der Apotheker den besten Prager Advokaten, Herrn **Bouček**, als Verteidiger zur Seite hatte, wurde er vom Kriegsgericht zu 4 Wochen Stubenarrest oder 800 Kronen Strafe verurteilt.

Der Spass kostet ihm somit viel Geld, da er auch die Zeugen und den Advokaten bezahlen muss. Es soll eine Berufung eingelegt sein, die aber nach Ansicht vieler nutzlos ist. Jedenfalls ist die Sache für den Apotheker sehr unliebsam und kostspielig.

Der Schwiegersohn des Herrn **Weilguny**, Herr **Franzen**, ist mit seiner Frau schon etliche Wochen hier. Er ist schwer nierenleidend und zeigt Symptome von geistiger Schwäche.

Ich traf ihn gestern zufällig beim Gastwirt **Thurn**.

Sein elegantes Äußeres deutet wohl nicht darauf hin, aber wenn er zu sprechen beginnt, muss es jedem auffallen. Sein Gang ist schlotternd und der stolpert über jeden Stein.

Da wird Frau **Klemma** bald eine junge Witwe sein. Sie ist wie gewöhnlich sehr lebenslustig und scheint sich die Krankheit ihres Mannes nicht sehr zu Herzen zu nehmen.

Es ist halt **Weilguny**-Blut! Ihre Schwester, Frau Wilhelmine **Wittek**, ist nicht um ein Haar besser. Wenn sie ihre körperliche Schönheit nicht ganz eingebüßt hätte, so würde sich hier schon so manche interessante Episode abgespielt haben. Aber mit diesem abgelebten Knochengerüst und ihrem bösen Maul, das an Schärfe nichts verloren hat, mag niemand anbandeln.

Dokonce **Christian Mayer** nepocituje žádnou slabost, přestože kdysi býval jejím vášnivým ctitelem.

Mimochodem zdatně ubývá **Christianu M.** v poslední době životních sil. Najednou se z něj stal stařec. I to pití si poněkud odvykl. Jenom si každým okamžikem zbytečně věší na krk jednu žalobu za druhou, protože vede neuvážené řeči.

Nyní ho žaluje řeznice paní **Mikulasch**, protože veřejně tvrdil, že k jejímu delikátnímu stavu nedošlo v rámci rodinného zázemí, nýbrž ho způsobil jeden z jejích milenců. Vyrovnávací řízení, zahájené radnicí, ztroskotalo, a proto se žaloba, ke škodě milého **Christiana**, ubírá svou cestou.

Jeho syn **Hans** je v současné době v městě **Pragerhof** u Štýrského Hradce (Graz) a má 2. hvězdičku. Také lesní inženýr, **Mikolasch** je úředník zodpovědný za stravování. Jenom Alois **Weidner** má ještě svou starou hodnost, což je velmi nápadné. Má být v Apetinu v Uhrách.

Taneční mistr **Borst** zastřelil srnce a je z toho blažený. Jeho žena a **Gretl** jsou skoro každý den u nás na návštěvě, z čehož nejsem zrovna nadšený. Včera u nás byla také manželka lesního správce **Martina**.

Schimakov mlýn bude mít nového nájemníka, má to být mladý žid. Zda ale zůstane - u nynějších nepříznivých poměrů, to je otázka.

6.7.1915

Katecheta p. **Macek** se ze své choroby poněkud zotavil. Na začátku školních prázdnin jde na dovolenou a donucen okolnostmi do lázní.

Má těžkou srdeční vadu a jako průvodní zjev silný revmatismus v celém těle. Ještě tak mladý a už je na tom tak špatně. Mám ho rád, a proto je mi ho líto.

Sogar dem **Christian Mayer** kommt keine Anwandlung, obwohl er einst ihr glühender Verehrer war. Übrigens nehmen beim **Christian M.** die Lebenskräfte in letzter Zeit merklich ab. Er ist plötzlich ein Greis geworden. Auch das Trinken hat er sich schon ein wenig abgewöhnt. Nur hängt er sich überflüssigerweise jeden Augenblick eine gerichtliche Klage an den Hals, weil er unüberlegte Reden führt.

Nun klagt ihn die Fleischhauerin, Frau **Mikulasch**, an, weil er öffentlich behauptet hat, ihr diskreter Zustand rührt nicht auf familiärer Grundlage, sondern von einem ihrer Liebhaber. Eine am Rathaus eingeleitete Ausgleichsverhandlung scheiterte, so geht die Klage zum Schaden des lieben **Christian** ihren Weg.

Sein Sohn **Hans** ist derzeit in Pragerhof bei Graz und hat die 2. Rosette. Auch Forstingenieur **Mikolasch** ist Verpflegs-Offizinal. Nur Alois **Weidner** hat noch seinen alten Rang, was sehr auffällig ist. Er soll in Apetin in Ungarn sein.

Tanzmeister **Borst** hat einen Rehbock geschossen und ist darüber glücklich. Die Frau und **Gretl** sind fast jeden Tag bei uns zu Besuch, was mich nicht gerade sehr entzückt. Gestern war auch Frau Forstverwalter **Martin** bei uns.

Die Schimackmühle bekommt einen neuen Pächter, es soll ein junger Hebräer sein. Ob er aber unter den obwaltenden misslichen Verhältnissen bleibt, ist noch sehr fraglich.

6.7.1915

Katechet P. **Macek** hat sich von seiner Krankheit ein bisschen erholt. Anfangs der Schulferien geht er in Urlaub und notgedrungen in ein Bad.

Er hat einen schweren Herzfehler und als Begleiterscheinung schweren Rheumatismus im ganzen Körper. So jung noch und so elend beisammen. Ich mag ihn und darum ist es mir leid um ihn.

Dnes sem přijde nový kaplan z Jablonce na Šumavě (Ogfolderhaid), je to Němec.

P. **Havel** je jako vojenský kaplan v rezervní nemocnici v Uhrách, Paní Milka **Holzhacker** došla dnes do Nových Hradů (Gratzen) a měla by být brzo tady. **Marietta** přijde jako předvoj již brzy do dvorního mlýna (Hofmühle), aby se vykrmila. Pes Flock z dvorního mlýna ukončil svůj pozemský život a odpočívá v zeleném lůžku na zahradě dvorního mlýna pod malým smrčkem.

Karl **Holzhacker** jun. napsal ze Stare Pozawy (město v jižní části srbské Vojvodiny poblíž Bělehradu, poz.překl.).

Daří se mu dobře. Od Adi **Holzhackera** už měsíc nepřišla žádná zpráva. Rodiče se obávají nejhoršího a obrátili se na Červený kříž.

Haličtí židé sedí celý den v lese a jedí borůvky, kterých se letos urodilo velké množství. Já jsem se stal zapisovatelem u hospodářského výboru, který se schází vždy ve čtvrtek.

Jeden člen výboru musí být přítomen při prodeji mouky v dvorním mlýně. Ve středu trval výdej od jedné do půl šesté.

Podílelo se na tom více než 400 rodin s 1176 osobami.

Odvažování mouky je těžká práce. Je to válečná služba, které se člověk rád podřídí.

Předevčím přišla úřední výzva ke sběru novinového papíru pro výrobu dánských dek pro armádu, Bylo požadována co nejrychlejší odeslání.

Všechny noviny od poloviny roku 1914 do dneška jsem schovával, abych z toho vypisoval válečné poznámky. Všechny jsem je odevzdal, protože dnes už jsou k máni díla o této době za nízkou cenu.

Heute kommt ein neuer Kaplan hierher, aus Ogfolderhaid, ein Deutscher.

P. **Havel** ist als Feldkurat in einem Reservespital in Ungarn. Frau Milka **Holzhacker** ist heute in Gratzen eingetroffen und dürfte bald hier sein. **Mariette** kommt als Vorposten schon demnächst in die Hofmühle, um sich auszumästen. Hofmüllerhund Flock hat sein Dasein beendet und ruht grün gebettet im Hofmüllergarten unter einer kleinen Fichte.

Karl **Holzhacker** jun. schrieb aus Stara Pozawa in Ungarn (*ehemals deutsch auch Alt-Pasua oder ungarisch Ópázova, heute Serbien, Anm.B.Riepl*). Es geht ihm gut.

Von Adi **Holzhacker** ist schon einen Monat keine Nachricht eingelaufen. Die Eltern fürchten das Schlimmste und haben sich an das Rote Kreuz gewandt.

Die galizischen Juden sitzen den ganzen Tag im Walde und essen Heidelbeeren, die es in diesem Jahr massenweise gibt. Ich bin Schriftführer beim Wirtschaftsausschuss geworden, der immer donnerstags zusammentritt.

Einer von dem Ausschuss muss beim Mehlverkauf in der Hofmühle zugegen sein. Am Mittwoch dauerte die Abgabe von 1-1/2 6 Uhr.

Es waren über 400 Familien mit 1176 Personen daran beteiligt. Das Abwägen des Mehles ist eine schwere Arbeit. Das ist eine Kriegsdienstleistung, der man sich gerne unterzieht.

Vorgestern kam eine amtliche Aufforderung zum Sammeln von Zeitungspapier zur Herstellung von dänischen Decken für das Heer. Es wurde um schleunigste Absendung ersucht. Alle Zeitungen von Mitte 1914 bis heute hatte ich aufgehoben, um daraus Kriegsnotizen zu schreiben. Ich habe sie alle hergegeben, da man heute schon Werke über die Zeit zum billigen Preis bekommt.

8.7.1915

Dnes ve 4 hodiny ráno zemřela paní Anna **Tuschl**. V letošním roce několikrát těžce onemocněla a v poslední době projevovala omrzelost životem.

Sečna **Paula** ji trpělivě ošetřovala a škodila tím sama sobě a svému zdraví. Smrt byla ulehčení pro všechny. Dne 10.7. je pohřb.

V pondělí 12.7. sem přijede paní poštmistrová Anna **Lifka** se svojí sestrou paní **Forstner** z Rumburka. Jsem zvědavý na scény, které se budou odehrávat.

Včera tady byl pan **Proksch** z Bělé. Má dovolenou 14 dní. Potkali jsme ho v našem kmenovém lokále u **Gangla** a on nám vyprávěl své válečné zážitky.

Je úředníkem pro zásobování ve výslužbě a jeho hrud' zdobí zlatý kříž za zásluhy s korunou na stužce medaile za statečnost

Toto vyznamenání si vysloužil při zpětném, tažení z města Rava-Ruska (na západní Ukrajině) přes Lvov (město na západní Ukrajině) do Krakova (metropole Malopolského vojvodství v jižním Polsku, pozn.překl.), při kterém skoro sám přivezl beze ztráty zpět zásobovací oddíl v počtu 80 nákladních vozů ke svému rozprášenému 17. armádnímu sboru.

Podrobné líčení zpětného tažení bylo napínavé, stejně tak ostatní vyprávění. Až do půlnoci jsme spolu seděli a ani nezaznamenali, že se venku přehnala bouřka. Docházka do školy před prázdninami je mizerná, protože jsou poměrně rozšířené příušnice a spalničky.

9.7.1915

Včera večer tu byly nějaké bouřky, u nás silně přšelo. Hlavní masy vody spadly v horách, v Malontech (Meinetschlag), Deskách (Brettern), Velkých Skalinách (Groß Gallen) a Černém Údolí-Klepné

8.7.1915

Heute um 4 Uhr morgens ist Frau Anna **Tuschl** gestorben. Sie war im heurigen Jahr wiederholt schwer krank und in letzter Zeit sehr lebensüberdrüssig. Fräulein **Paula** pflegte sie mit Geduld und hat dabei sich selbst und ihrer Gesundheit geschadet. Der Tod brachte allen Erleichterung. Am 10.7. ist Begräbnis.

Montag, den 12.7. kommt Frau Postmeister Anna **Lifka** mit ihrer Schwester Frau Forstner aus Rumburg hier an. Auf die sich abspielenden Szenen bin ich neugierig.

Gestern war hier Herr **Proksch** aus Zirnetschlag. Er hat 14 Tage Urlaub. Wir trafen ihn in unserem Stammlokal beim **Gangl** und er gab uns seine Kriegserlebnisse zum Besten. Er ist Verpflegs-Offizial i. R. und seine Brust ziert das goldene Verdienstkreuz mit der Krone am Bande der Tapferkeitsmedaille.

Diese Auszeichnung erwarb er sich beim Rückzug von Rawaruska über Lemberg nach Krakau, in dem er fast allein einen Train von 80 Frachtwagen, ohne Verluste, zu seinem versprengten 17. Armeekorps zurückbrachte.

Die detaillierte Schilderung des Rückzuges war spannend, nicht minder die anderen Erzählungen. Wir saßen bis Mitternacht beisammen und merkten nicht, dass sich draußen ein Gewitter entlud. Der Schulbesuch vor den Ferien ist miserabel, da Mumps und Masern ziemlich verbreitet sind.

9.7.1915

Gestern Abend waren einige Gewitter, bei uns regnete es stark. Die Hauptentladungen waren aber in den Bergen, in Meinetschlag, Brettern, Groß-Gallein und Schwarzthal-Kleppen.

(Schwarzthal-Kleppen).

Západní horizont byl zarudlý v důsledku požáru, kde, to ještě nemohu říci.

V 11 hodin v noci bylo to nejhorší za námi. Pan Karl **Holzacker** a sl. Paula **Tuschl** byli během bouřky na cestě domů z Budějovic, kde kupovali kovovou rakev pro zemřelou paní **Tuschl**.

Jízda od nádraží domů žebříňákem asi nebyla nejpohodlnější. Domů dojeli večer ve čtvrt na deset.

Pohřeb je zítra v sobotu 10.7. v 11 hodin dopoledne. Smrt paní **Tuschl** je pro některé rodiny nepodcenitelná ztráta. U ní bylo místo, kde se soustřeďovala lokální politika a kde se lidé scházeli, aby si popovídali.

Sl. **Paula** půjde pravděpodobně do Vídně, kde si bude hledat životní postavení. Německý Benešov (Deutsch-Beneschau) pro ni ztratil přitažlivost.

Paní **Mikolasch** přišla se zprávou, že **Weidner** Alois údajně padl.

Považuji to za hloupé povídačky, ale vlastně nemožné to není, neboť i zásobovací úředníci se mohou dostat do života nebezpečných situací.

Jakmile se s **Weidnerovými** slečnami sejdu, dozvím se plnou pravdu.

Weidner Luisl měl před třemi roky intimní poměr s jednou Vídeňáčkou, začínající zpěvačkou, v současné době sboristkou v divadle v Mohuči (hlavní město německé spolkové země Porýní-Falc, pozn.překl), **W.L.** poměr ukončil brzy po dovolené a tím měla být celá záležitost vyřízená. Dáma se ale zdá být tuhá nátura a pokouší se vztah navázat znovu a znovu. Její pokusy jsou považovány za obtěžování.

Protože ale je sl. **Tina** s ním spolu ve hře, dochází tam k fatálním situacím. Pan ředitel **Weidner** je z toho velmi rozrušen, a k tomu ho ještě trápí neduhy.

Der westliche Horizont rötete sich infolge eines Brandes, wo, kann ich noch nicht sagen. Um 11 Uhr nachts war das Ärgste vorbei. H. Karl **Holzacker** und Fr. Paula **Tuschl** waren während des Gewitters unterwegs. Sie waren in Budweis behufs Einkaufes eines Metallsarges für die verstorbene Frau **Tuschl**. Die Fahrt vom Bahnhof nach Hause mit einem Leiterwagen mag nicht besonders angenehm gewesen sein. Sie kamen um $\frac{1}{4}$ 10 abends an.

Das Begräbnis ist morgen, Samstag den 10.7. um 11 Uhr vormittags. Das Ableben der Frau **Tuschl** ist für einige Familien ein nicht zu unterschätzender Verlust. Bei ihr war ein Sammelplatz der Ortspolitik und der Unterhaltungs-Plauderei. Fr. **Paula** geht wahrscheinlich nach Wien, um sich eine Lebensstellung zu suchen. Deutsch-Beneschau hat die Anziehung für sie verloren.

Frau **Mikolasch** brachte die Nachricht, **Weidner** Alois sei gefallen. Ich halte es für ein blödes Gerede, aber schließlich, unmöglich ist es nicht, denn auch Verpflegs-Beamte können in lebensgefährliche Lagen geraten. Sobald ich mit den **Weidner** Fräulein zusammenkomme, werde ich die volle Wahrheit wissen.

Weidner Luisl hatte vor drei Jahren ein intimes Verhältnis mit einer Wienerin, einer angehenden Sängerin, derzeit Choristin am Mainzer Theater. **W.L.** hat das Verhältnis bald nach dem Urlaub gelöst und damit sollte die Sache begraben sein. Aber die Dame scheint eine zähe Natur zu sein und versucht, das Verhältnis immer wieder zu knüpfen. Ihre Annäherungen werden als Belästigung empfunden.

Da aber Fr. **Tina** mit ihm im Spiele ist, ergeben sich daraus fatale Situationen. Herr Direktor **Weidner** ist darüber sehr erregt, umso mehr, als er nun häufiger von

Sice není nemocný, ale hned ho píchne tu, hned tam, a to nepřispívá k jeho fyzické pohodě.

Se svou zahradou má také nepříjemnosti, neboť jakmile něco uzraje, přijdou zlí chlápci a ovoce mu ukradnou. Tímto způsobem přišel o své třešně a nedávno o hlávky salátu a karotku ve větším množství. Podobné krádeže jsou na denním pořádku. Také ve školní zahradě se krade tím nejdrzejším způsobem.

Dospívající mládež: **Pilbauer, Postl, Kramper, Höcker a Likawez** je dobře organizovaná banda zlodějů, která před ničím necouvne. Prov. policista Karl **Weber** je příliš nešikovný a nedbalý, než aby této bandě jejich řemeslo překazil.

Naši haličtí uprchlíci, v počtu 58, dostali příkaz, aby odcestovali zpět do své vlasti. Jen ti, jejichž domovem je Kolomyja (historické město ležící v Haliči na západě Ukrajiny, pozn.překl.), tu ještě zůstávají. Nebude se nám po nich stýskat, neboť si zde nezískali žádné sympatie.

Armádní rozkaz, vydaný dne 15.6.1915 u Lublinu (historické město ve východním Polsku mezi Varšavou a hranicí s Ukrajinou, pozn.překl.) **arcivévodou Josefem Ferdinandem:**

V průběhu tažení, v posledních bitvách, české pluky opakovaně selhaly nebo nesplnily úplně očekávání.

Zejména při obraně dobře připravených pozic, které byly obsazeny již delší dobu, zcela selhaly.

Ve stávající zákopové válce se nepříteli obvykle podařilo navázat kontakt s ničemnými složkami těchto jednotek ve velmi krátké době.

Téměř vždy pak nepřítel, podporovaný zrádci, směřuje své útoky proti těm částem fronty, které jsou obsazeny takovými

Unwohlsein geplagt wird.

Er ist wohl nicht krank, aber es zwickt ihn bald da, bald dort und trägt nicht bei zu seinem körperlichen Wohlbefinden.

Mit seinem Garten hat er auch Ärger, denn sobald etwas reif ist, kommen böse Buben und stehlen ihm die Früchte weg. Auf diese Weise kam er um seine Kirschen und neustens um Salatköpfe und Karotten in größerer Menge. Solche Diebstähle sind an der Tagesordnung. Auch im Schulgarten wird auf die frechste Art gestohlen. Die heranwachsende Jugend: **Pilbauer, Postl, Kramper, Höcker und Likawez** sind eine wohlorganisierte Gaunerbande, die vor nichts zurückschreckt. Der prov. Polizeimann Karl **Weber** ist viel zu ungeschickt und nachlässig, um dieser Bande das Handwerk zu legen.

Unsere galizischen Flüchtlinge, 58 an der Zahl, haben den Auftrag erhalten, in ihre Heimat abzureisen. Nur diejenigen, die nach Kolomea heimatzuständig sind, bleiben noch hier. Wir werden um sie nicht trauern, denn sie haben sich hier keine Sympathie erworben.

Ein am 15.6. 1915 bei Lublin herausgegebener Armeebefehl des **Erzherzogs Josef Ferdinand:**

Tschechische Regimenter haben im Laufe des Feldzuges, in den letzten Kämpfen wiederholt versagt, oder doch nicht ganz entsprochen. Speziell in der Verteidigung wohlvorbereiteter und längere Zeit besetzter Stellungen haben sie vollständig versagt.

Im stehenden Schützengrabenkrieg gelang es dem Feinde meist in kürzester Zeit, mit nichtswürdigen Elementen dieser Truppen Verbindung anzuknüpfen.

Fast immer richtet dann der Feind, durch Verräter unterstützt, seine Angriffe gegen die Frontteile, die von solchen Truppen

jednotkami; často se pak nepříteli podaří proniknout do těchto míst překvapivě a téměř bez odporu a získat četné zajatce.

Zloba a hanba, potupa a zrada takovým nesvědomitým a nečestným chlapům, kteří zrazují císaře a říši, špiní prapor naší statečné a slavné armády a zároveň čest vlastního národa.

Dříve či později je dostihne kulka, nebo na ně bude čekat katova smyčka. Povinností každého jednotlivého Čecha, který má čest v těle, je hlásit nadřízenému velení ty darebáky, agitátory a zločince, kteří jsou v jejich řadách. Kdo tak neučiní, je právě takovým darebákem, jakými jsou agitátoři a zrádci.

Tento rozkaz je třeba oznámit a vysvětlit celému mužstvu, v případě české posádky v opakovaných lhůtách.

Arcivévoda Josef Ferdinand v.r.

16.7.1915

Dne 10.7. v 9 hodin ráno se zde strhla velmi silná bouřka a blesk uhořel v Kaplické ulici do domu č. 307, po chalupě Bauernhansel, a dům vyhořel do základů. Vlastník Josef **Grubmüller** je zedník.

Hasiči nemohli dělat nic, což by majiteli také vůbec nebylo milé, neboť byl pojištěn na vysokou částku.

Vdova po poštmistrovi, paní **Lifka**, je tady už déle než týden. Smrt svého manžela přestála dobře a hovoří velmi rozumně.

Přestěhuje se do Kaplice, kde si už najala byt. U své matky, radní („der Rätin“?), bude mít nyní společné stravování a vůbec povede hospodářství.

besetzt sind; häufig gelingt es dann dem Gegner, überraschend und fast ohne Widerstand an solchen Stellen einzudringen und zahlreiche Gefangene zu machen.

Schimpf und Schande, Schmach und Verrat solchen gewissen- und ehrlosen Gesellen, die Kaiser und Reich verraten, die Fahne unserer tapferen und ruhmreichen Armee und zugleich die Ehre ihrer eigenen Nation beschmutzen.

Früher oder später ereilt sie die Kugel oder wartet ihrer der Strick des Henkers. Pflicht eines jeden einzelnen Tschechen, der Ehre im Leib hat, ist es, jene Schurken, Hetzer und Verbrecher, die in ihrer Mitte sind, dem vorgesetzten Kommando zu melden. Wer es nicht tut, ist eben ein solcher Schurke, wie die Hetzer und Verräter es sind.

Dieser Befehl ist der gesamten Mannschaft, bei tschechischer Mannschaft an wiederholten Tagen, zu verlautbaren und zu erläutern.

Erzherzog Josef Ferdinand/mp.

16.7.1915

Am 10.7. um 9 Uhr morgens war hier ein sehr starkes Gewitter und der Blitz schlug in der Kaplitzer Straße in das Haus Nr. 307, unter dem Namen Bauernhansel bekannt, und äscherte das Haus ein. Der Eigentümer Josef **Grubmüller** ist Maurer. Die Feuerwehr konnte nichts machen, was dem Eigentümer auch gar nicht lieb gewesen wäre, denn er war hoch versichert.

Frau Postmeisterswitwe **Lifka** ist schon über eine Woche hier. Sie hat den Tod ihres Mannes gut überstanden und spricht sehr vernünftig. Sie übersiedelt nach Kaplitz, wo sie schon eine Wohnung gemietet hat. Bei ihrer Mutter, der Rätin, wird sie nun gemeinschaftliche Verköstigung haben und überhaupt die

Dodneška sem přijelo na 100 rodin jako letních hostů. Víím to, protože jsem v hospodářském výboru a cizí se hlásí o mouku.

Každá osoba mající nárok na mouku dostane na týden 1,7 kg žitné mouky a 1,7 kg kukuřičné mouky nebo kukuřičnou krupici. Tento týden byl přiděl pro sklizňové pracovníky zvýšen na 2 kg.

Sklizeň už je v plném proudu, na poli už stojí mandele (15 obilních snopů, pozn.překl.) a slibují dvojnásobnou úrodu, než byla v loňském roce.

Také brambory vypadají dobře a louky slibují množství otav; oves, zelí a krmná řepa by nemohly být lepší. O hladomoru nemůže být řeč. Dokonce pšenici se v této oblasti daří dobře.

Krejčí **Riedl**, 76 let, byl nedávno těžce nemocný, byla obava, že zemře, ale uzdravuje se. V současné době je tu ubohá menagerie (poněkud zastaralé zvířecí, pozn.překl.) a jako kuriozitu má tele se šesti nohama.

Právě odcestoval řídící učitel **Tumler** na lázeňský pobyt do Prachatitz a zanechal mi povážlivý balík práce. Jsem rád, že už je pryč, neboť jeho svéráz jde někdy na nervy.

Slečna Anna **Waschinger**, která tu po 2 roky působila jako učitelka 2. třídy, byla na vlastní žádost ke dni 1.8. přeložena do Cetvin (Zettwing). Na její místo nastoupil nový učitel, Leopold **Schinko**, jenž ale narukoval.

Jinak se v učitelském sboru mnoho nezměnilo, kromě toho, že se sl. Agnes **Schatz** od 1.8. také stala učitelkou 2. třídy, když do té doby byla jen náhradnice.

Škola v Kuří (Hermannschlag) je hotová a velmi hezká. Učebny jsou prostorné a světlé, byty učitelů velmi útulné.

Wirtschaft führen.

Bis heute sind an 100 Familien als Sommerfrischler hier eingetroffen. Ich weiß das, weil ich im Wirtschaftsausschuss bin und die Fremden sich um Mehl anmelden. Jede mehlberechtigte Person bekommt pro Woche 1,7 kg Kornmehl und 1,7 kg Maismehl oder Maisgries. Diese Woche ist das Quantum für Erntearbeiter auf 2 kg erhöht worden.

Die Ernte ist schon im Gange, die Kornmandeln stehen schon auf den Feldern und versprechen eine doppelt so große Ernte wie im Vorjahr. Auch die Kartoffeln stehen gut und die Wiesen versprechen eine Menge Grummet; Hafer, Kraut und Futterrüben könnten nicht schöner sein. Von einer Hungersnot kann nicht die Rede sein. Sogar der Weizen ist in der Gegend sehr gut gediehen.

Der Schneider **Riedl**, 76 Jahre alt, war vor kurzem schwer krank, man dachte, er würde sterben, aber er erholt sich doch. Eine armselige Menagerie ist zurzeit hier und hat als Kuriosum ein Kalb mit 6 Beinen.

Eben ist Oberlehrer **Tumler** zur Kur nach Prachatitz abgereist und hat mir einen ziemlichen Pack Arbeit hinterlassen. Ich bin froh, dass er schon fort ist, denn seine Eigenheiten sind manchmal sehr lästig.

Frl. Anna **Waschinger**, die hier 2 Jahre lang als Lehrerin 2. Klasse wirkte, ist auf eigenen Wunsch zum 1.8. nach Zettwing versetzt worden ist. An ihrer Stelle kam ein neuer Lehrer, Leopold **Schinko**, derselbe ist aber eingerückt.

Sonst hat sich nicht viel im Lehrkörper verändert, außer dass Frl. Agnes **Schatz** ab 1.8. auch Lehrerin 2. Klasse geworden ist, da sie bisher nur Substitutin war.

Die Schule in Hermannschlag ist fertig und sehr hübsch. Die Lehrzimmer sind geräumig und licht, die Wohnungen der

Budoucí řídící učitel má 4 pokoje, kuchyni, spíž, velký sklep a zahradu.

Předběžně jsou 2 učitelská místa dosud neobsazená, nedostatek učitelů je značný a bude ještě větší, jestliže se příští odvod bude skutečně konat (42-50 let).

Počasí je v současné době pro polní práce velmi příznivé a rostou také hříby. Konkurence je však nyní velká a člověk musí jít daleko, aby něco našel. **Pils** Hans je v Přemyšli (Przemysl je město v polské Haliči na řece San, pozn.překl.).

V rakouských lidových novinách („Volkszeitung“) ze dne 19.6.1915 je zpráva, že Jeho Veličenstvem byl c.k. nadporučík Viktor **Kurkovi** propůjčen válečný kříž za zásluhy III. třídy s válečnou dekorací.

22.7.1915

Woyrschova (německá) armáda obsadila Radom (město v Mazovském vojvodství ve středním Polsku, pozn.překl.) a **Hindenburg** postupuje od severu proti Varšavě. Ano, naši dobří němečtí vojáci pevného charakteru jsou příkladem pro celý civilizovaný svět. To je výsledek tuhé kázně a národního povědomí, a ještě mnoho dalšího.

U nás je zase strašné horko, ale Pán Bůh zaplat' bez bouřek. Dneska jsme pohřbili Fanni **Bauer**. Přijelo mnoho kolegů a kolegyně i z okolí.

Hospoda Al. **Schimaka** bude od 1.10. nově pronajata. Nájemnice je paní **Brand**. Co tomu říkáš?

Hans **Kastl** byl na Dněstru (řeka na Ukrajině a v Moldavsku a částečně tvoří hranici mezi oběma státy, pozn.překl.) u nějakého telefonního oddílu spojařů a musel prchat přes řeku. Povedlo se mu přeplavat na druhý břeh, kulky mu hvízdaly kolem uší.

Lehrer sehr freundlich.

Der künftige Oberlehrer hat 4 Zimmer, Küche, Speisekammer, einen großen Keller und Garten. Vorläufig sind zwei Lehrerstellen noch unbesetzt, der Mangel an Lehrern ist groß und wird noch größer werden, wenn die nächste Musterung zur Tat werden sollte (42-50 Jahre).

Das Wetter ist zur Zeit für die Feldwirtschaft sehr günstig und auch die Herrenpilze wachsen. Nur ist die Konkurrenz zur Zeit groß und man muss weit laufen, um etwas zu finden. **Pils** Hans ist in Przemysl.

In der österreichischen Volkszeitung vom 19.6.1915 ist enthalten, die allerhöchste Verleihung des Militärverdienstkreuzes III. Klasse mit der Kriegsdekoration an k.k. Oberleutnant Viktor **Kurek**.

22.7.1915

Die Armee **Woyrsch** hat Radom besetzt und **Hindenburg** dringt von Norden gegen Warschau vor.

Ja, unsere braven und charakterfesten Deutschen sind ein Vorbild für die ganze zivilisierte Welt. Das macht die stramme Disziplin und das Nationalbewusstsein und noch vieles mehr.

Hier herrscht wieder große Hitze, aber gottseidank ohne Gewitter. Heute haben wir die **Bauer** Fanni begraben. Es waren viele Kollegen und Kolleginnen, auch aus der Umgebung, da.

Das Gasthaus vom Al. **Schimak** wird ab 1.10. neu verpachtet. Pächterin ist die Frau **Brand**. Was sagst du dazu?

Kastl Hans war am Dnjestr bei einer Telefonabteilung und musste durch den Fluss flüchten.

Ihm gelang es, das andere Ufer schwimmend zu erreichen, von Kugeln umflogen.

Dnes bylo zavezeno první žito do stodoly. Posečeno je téměř všechno. Tím končí bída.

Zdražování je sice stálé, ale člověk dostane vše, jenom pšeničná mouka je stále ještě vzácností.

28.7.1915

Naši 42-50letí muži zeměbrany jdou ve dnech 6. až 9. srpna k odvodu v Nových Hradech (Gratzen). Mnozí hledí této události vstříc se zasmušilým pohledem v očích. Obchodník Hans **Anderl** se hlásil dobrovolně jako důstojník zeměbrany, ačkoli je jako městský radní zbaven služby. Také učitel **Herlinger** je na neurčitou dobu zproštěn služby v domobraně, k odvodu ale přece jít musí.

Naši vojáci, kteří byli posláni na dovolenou a trávili ji zde, dnes opět narukovali, většina do tábora v Brucku. Nejvíc naříkal lenoch **Kölbl**, ačkoliv se tomu chlapovi daří mnohem lépe než doma.

Letních hostů je víc než dost. Kdyby jich nebylo, musel by mít každý místní houbař už pytel nasušených hub. Takhle jsme ale rádi, když najdeme některé dny 3 až 4 hříby.

Včera mi vyprávěl pekař Moritz **Weilguny**, že si jeho sestra, vdova po mlynáři **Stifter**, chce pod tzv. kamenným domkem (Steinhäusl) postavit vilu.

Na našem poštovním úřadě vypomáhá bratr učitelky **Scholl**. Proto je tady ona se svou matkou na letním pobytu; k potěšení Nazi **Pilse**, který se už nemůže dočkat, až bude pod čepcem. Přeji mu už dnes mnoho štěstí.

Zdražuje se stále více. Není jen nedostatek mouky, nýbrž i cukr, mýdlo, pivo a uzeniny jsou stále vzácnější a dražší.

Heute wurde das erste Korn eingefahren. Geschnitten ist nahezu alles. Damit hört die Not auf.

Die Teuerung ist wohl konstant, aber man bekommt doch alles, nur das Weizenmehl ist noch immer eine Rarität.

28.7.1915

Unsere 42-50jährigen Landsturmmänner haben vom 6. bis 9. August Musterung in Gratzen. Viele sehen diesem Ereignis mit trüben Augen entgegen. Kaufmann Hans **Anderl** hat sich freiwillig als Landsturmmoffizier gemeldet, obwohl er als Stadtrat vom Landsturmdienst enthoben ist. Auch Lehrer **Herlinger** ist auf unbestimmte Zeit vom Landsturmdienst enthoben, aber zur Musterung muss er doch gehen.

Unsere beurlaubten Soldaten, die hier waren, sind heute wieder eingerückt, die meisten ins Brucker Lager. Am meisten jammerte der Faulpelz **Kölbl**, obwohl dem Kerl es viel besser geht als zu Hause.

Sommerfrischler gibt es mehr als genug. Wenn sie nicht wären, müsste jeder Einheimische schon einen Stricksack mit getrockneten Herrenpilzen haben. So aber ist man froh, wenn man an manchen Tagen 3 oder 4 Schwammer findet. Gestern erzählte mir Bäcker Moritz **Weilguny**, dass seine Schwester, die Müllerswitwe **Stifter**, unterhalb des sogenannten Steinhäusels sich eine Villa bauen will.

An unserem Postamt praktiziert ein Bruder der Lehrerin **Scholl**. Deshalb ist sie und ihre Mutter hier zum Sommeraufenthalt; zur Freude des Nazi **Pils**, der es nimmer erwarten kann, dass er unter die Haube kommt. Wünsche ihm heute schon viel Glück. Die Teuerung nimmt immer mehr zu. Es herrscht nicht nur Mangel an Mehl, sondern auch Zucker, Seife, Bier und Wurstwaren werden immer rarer und teurer.

7.8.1915

Dne 5.8. večer v ½ 9 přinesla listonoška sl. Marie **Pils** zprávu, že Varšava měla padnout.

Tato radostná zpráva se bleskově rozšířila ve městě. V hostinci Joh. **Hoffelnera** se konal právě měšťanský večer, navštívený většinou 43-50letými zeměbranci.

Se zprávou přišel odborný učitel **Pacák** z Vídně a následoval jásot všech přítomných, který jistě přicházel ze srdce.

Za provolávání zdu si všichni vzájemně blahopřáli. Vůz, který měl odvézt ty, co museli k odvodu do Nových Hradů (Grazten), byl vyzdoben. Dne 6.8. v 5 hodin ráno jelo 88 zeměbranců do Nových Hradů (Grazten). **Schopní služby jsou označeni +.**

Znovupovolání s domovským právem v Benešově:

1. 1874 Krauskopf Jakob, Kamenice (Hennberg)
2. 1871 Anderl Hans, obchodník +
3. 1871 Sonnberger Karl, řezník +
4. 1871 Priegl Franz, řezník +
5. 1871 Reich Johann, Černé Údolí (Schwarzthal), lesní strážce
6. 1871 Klinger Ignaz, pekař a městský radní
7. 1870 Schinko Josef, hrnčič +
8. 1870 Weilguny Moritz, pekař
9. 1870 Stix Thomas, Kamenice (Hennberg), hostinský +
10. 1870 Pöschko Josef, Kamenice (Hennberg), zedník +
11. 1869 Pils Josef, pasák dobytka
12. 1869 Thurn Franz, hostinský +
13. 1869 Trajer Franz, krejčí
14. 1869 Sladek Wenzel, Kamenice (Hennberg), polír +
15. 1869 Hausl Franz, Kamenice (Hennberg), zemědělec
16. 1869 Gegner Franz, Kamenice (Hennberg), domkař +
17. 1869 Guschlbauer Andreas,

7.8.1915

Am 5.8. abends um ½ 9 brachte die Postexpeditorin, Frl. Marie **Pils**, die Nachricht, dass Warschau gefallen sei. Diese Freudenskunde wurde blitzschnell in der Stadt bekannt. Im Gasthof Joh. **Hoffelner** war gerade Bürgerabend, zumeist von den 43-50jährigen Landsturmmännern besucht. Die Kunde überbrachte Fachlehrer **Pacák** aus Wien, und es erfolgte ein Freudenschrei aller Anwesenden, der sicherlich vom Herzen kam.

Unter Heilrufen beglückwünschte man sich. Der Wagen, der die Stellungspflichtigen nach Grazten bringen sollte, wurde dekoriert. Am 6.8. um 5 Uhr morgens fuhren 88 Landsturmmänner nach Grazten. **Bei den tauglichen ist ein + beigefügt.**

Heimatzuständige Gediente:

1. 1874 Krauskopf Jakob, Hennberg
2. 1871 Anderl Hans, Kaufmann +
3. 1871 Sonnberger Karl, Fleischhauer +
4. 1871 Priegl Franz, Fleischhauer +
5. 1871 Reich Johann, Schwarzthal, Waldpfleger
6. 1871 Klinger Ignaz, Bäckermeister u. Stadtrat
7. 1870 Schinko Josef, Töpfer +
8. 1870 Weilguny Moritz, Bäckermeister
9. 1870 Stix Thomas, Hennberg, Gastwirt +
10. 1870 Pöschko Josef, Hennberg, Maurer +
11. 1869 Pils Josef, Viehtreiber
12. 1869 Thurn Franz, Gastwirt +
13. 1869 Trajer Franz, Schneider
14. 1869 Sladek Wenzel, Hennberg, Polier +
15. 1869 Hausl Franz, Hennberg, Landwirt
16. 1869 Gegner Franz, Hennberg, Häusler +
17. 1869 Guschlbauer Andreas,

- Kamenice (Hennberg), domkař +
 18.1868 Bürger Matthias, Kamenice (Hennberg), majitel selského dvoru +
 19.1868 Likawetz Johann, vozka a hlídač býků
 20.1868 Großschopf Johann, švec
 21.1868 Hoffelner Johann, hospodský
 22.1867 Antony Josef, vozka v pivovaru +
 23.1867 Polzer Josef Maurer
 24.1867 Weber Josef, Nový hamr (Neuhammer), betonář
 25.1867 Mikolasch Matthias, Kamenice (Hennberg), Häusler
 26.1866 Jaksch Jakob, Kamenice (Hennberg), tesař +
 27.1866 Herlinger Josef, učitel +
 28.1866 Jaksch Thomas, Černé Údolí (Schwarzthal), mlynář
 29.1866 Achatz Johann, zedník +
 30.1866 Müller Franz, řezník +
 31.1866 Postl Johann, zedník
 32.1865 Pletka Franz, cestář +
 33.1865 Böhm Kaspar (Mangerl), dělník na dráze +

- Hennberg, Häusler +
 18.1868 Bürger Matthias, Hennberg, Hofbesitzer +
 19.1868 Likawetz Johann, Kutscher u. Stierwärter
 20.1868 Großschopf Johann, Schuhmacher
 21.1868 Hoffelner Johann, Gastwirt
 22.1867 Antony Josef, Kutscher im Bräuhaus +
 23.1867 Polzer Josef Maurer
 24.1867 Weber Josef, Neuhammer, Betonmeister
 25.1867 Mikolasch Matthias, Hennberg, Häusler
 26.1866 Jaksch Jakob, Hennberg, Zimmermann +
 27.1866 Herlinger Josef, Lehrer +
 28.1866 Jaksch Thomas, Schwarzthal, Müller
 29.1866 Achatz Johann, Maurer +
 30.1866 Müller Franz, Fleischhauer +
 31.1866 Postl Johann, Maurer
 32.1865 Pletka Franz, Straßeneinräumer +
 33.1865 Böhm Kaspar (Mangerl), Bahnarbeiter +

Prvně povolání s domovským právem v Benešově:

- 34.1872 Schuhmayer Johann, zedník
 35.1872 Schneider Johann, zedník v domečku „Praxlhäusl“.
 36.1872 Pöschko Franz, Sv. Vít (St. Veit), zedník
 37.1872 Bauernhansl Johann, Kamenice (Hennberg), sedlák
 38.1871 Weilguny Franz, švec
 39.1871 Schuhmayer Alois, zedník
 40.1871 Mikolasch Josef, hrnčíř
 41.1871 Rupp Josef, Ponholz
 42.1871 Wolf Kaspar, Věrtel (Vierteln), zedník +
 43.1870 Jaksch Johann, Černé Údolí (Schwarzthal), sedlák
 44.1869 Pascher Josef, trafikant
 45.1869 Göll Ferdinand, Kamenice (Hennberg), zedník
 46.1869 Schwela Adalbert, povozník

Heimatzuständige nicht Gediente:

- 34.1872 Schuhmayer Johann, Maurer
 35.1872 Schneider Johann, Maurer im Praxlhäusl
 36.1872 Pöschko Franz, St. Veit, Maurer
 37.1872 Bauernhansl Johann, Hennberg, Bauer
 38.1871 Weilguny Franz, Schuhmacher
 39.1871 Schuhmayer Alois, Maurer
 40.1871 Mikolasch Josef, Töpfer
 41.1871 Rupp Josef, Ponholz
 42.1871 Wolf Kaspar, Vierteln, Maurer +
 43.1870 Jaksch Johann, Schwarzthal, Bauer
 44.1869 Pascher Josef, Tabaktrafikant
 45.1869 Göll Ferdinand, Hennberg, Maurer
 46.1869 Schwela Adalbert, Fuhrmann

47.1869 Chlebeček Franz, nádeník
 48.1868 Rupp Matthias, Ponholz,
 zedník
 49.1868 Sonnberger Ignaz, švec
 50.1868 Weinberger Ignaz, truhlář
 51.1868 Kulhan Franz, Klepná (Kleppe),
 domkář
 52.1868 Raab Josef, Věrtel (Vierteln),
 domkář
 53.1867 Bretterbauer Johann, švec
 54.1867 Pommer Jakob, Černé Údolí
 (Schwarzthal), sedlák
 55.1867 Chlebeček Josef, nádeník
 56.1866 Jaksch Leopold, Nový hamr
 (Neuhammer), sedlák
 57.1865, Böhm Paul, Sv. Vít (St. Veit),
 zedník
 58.1865 Klement Karl, dělník na dráze
 59.1865 Häusler Prokop, St. Gabriela,
 hospodský +
 60.1865 Welan Franz, kloboučník
 61.1865 Großschopf Franz, švec +
 62.1865 Rothbauer Franz, pekař
 63.1865 Rupp Thomas, majitel domu

47.1869 Chlebeček Franz, Tagelöhner
 48.1868 Rupp Matthias, Ponholz,
 Maurer
 49.1868 Sonnberger Ignaz,
 Schuhmacher
 50.1868 Weinberger Ignaz, Tischler
 51.1868 Kulhan Franz, Kleppen,
 Häusler
 52.1868 Raab Josef, Vierteln, Häusler
 53.1867 Bretterbauer Johann,
 Schuhmacher
 54.1867 Pommer Jakob, Schwarzthal,
 Bauer
 55.1867 Chlebeček Josef, Tagelöhner
 56.1866 Jaksch Leopold, Neuhammer,
 Bauer
 57.1865, Böhm Paul, St. Veit, Maurer
 58.1865 Klement Karl,
 Eisenbahnarbeiter
 59.1865 Häusler Prokop, St. Gabriela,
 Gastwirt +
 60.1865 Welan Franz, Hutmacher
 61.1865 Großschopf Franz,
 Schuhmacher +
 62.1865 Rothbauer Franz,
 Bäckermeister
 63.1865 Rupp Thomas, Hausbesitzer

Znovupovolání s domovským právem mimo Benešov:

64.1871 Steyskal Johann, kominík +
 65.1871 Hommer Franz, dělník na
 dráze +
 66.1870 Guschlbauer Wenzel, povozník
 +
 67.1869 Jaksch Johann, realitní makléř
 +
 68.1869 Kronisch Abraham Ephraim,
 výrobce kufrů, uprchlík z Haliče +
 69.1869 Slawik Thomas, pomocník
 kloboučníka +
 70.1868 Bažant Karl, St. Gabriela,
 správce pily +
 71.1867 Schönbauer Franz, Kamenice
 (Hennberg), zedník
 72.1867 Storfa Ludwig, kontrolor v

Fremdzuständige Gediente:

64.1871 Steyskal Johann, Kaminfeger +
 65.1871 Hommer Franz,
 Eisenbahnarbeiter +
 66.1870 Guschlbauer Wenzel,
 Fuhrmann +
 67.1869 Jaksch Johann, Häusermakler
 +
 68.1869 Kronisch Abraham Ephraim,
 Koffermacher, galizischer Flüchtling
 +
 69.1869 Slawik Thomas,
 Hutmachergehilfe +
 70.1868 Bažant Karl, St. Gabriela,
 Sägeverwalter +
 71.1867 Schönbauer Franz, Hennberg,
 Maurer
 72.1867 Storfa Ludwig, Kontrollor

knoflíkárně Schönbaumsfeld
 73.1867 Frischmann Josef, obchodník +
 74.1865 Chladek Josef, mlynář
 75.1872 Zandra Lukas, podruh u Hofmüllera
 76.1871 Grubmüller Josef, zedník
 77.1871 Prokesch Josef, majitel domu
 78.1872 Guschl Franz, Kamenice (Hennberg), domkář
 79.1872 Pacák Franz, odborný učitel, Vídeň (Wien) +
 80.1870 Baumgarten Franz, podruh +
 81.1869 Leschtina Johann, Věřtele (Vierteln), nájemník
 82.1869 Trotberger Johann, Kamenice (Hennberg), domkař
 83.1867 Jindra Johann, Černé Údolí (Schwarzthal), mlynář
 84.1866 Hoffelner Johann, St. Gabriela, dělník na pile
 85.1865 Benedikt Wenzel, St. Gabriela, povozník
 86.1865 Sassmann Franz, Černé Údolí (Schwarzthal), nádeník

Knopffabrik Schönbaumsfeld
 73.1867 Frischmann Josef, Kaufmann +
 74.1865 Chladek Josef, Müller
 75.1872 Zandra Lukas, Knecht bei Hofmüller
 76.1871 Grubmüller Josef, Maurer
 77.1871 Prokesch Josef, Hausbesitzer
 78.1872 Guschl Franz, Hennberg, Häusler
 79.1872 Pacák Franz, Fachlehrer, Wien +
 80.1870 Baumgarten Franz, Knecht +
 81.1869 Leschtina Johann, Vierteln, Inwohner
 82.1869 Trotberger Johann, Hennberg, Häusler
 83.1867 Jindra Johann, Schwarzthal, Müller
 84.1866 Hoffelner Johann, St. Gabriela, Sägearbeiter
 85.1865 Benedikt Wenzel, St. Gabriela, Fuhrmann
 86.1865 Sassmann Franz, Schwarzthal, Tagelöhner

Jakob **Keindl** se ještě musí hlásit. Z 86 evidovaných zeměbranců bylo 33 uznáno schopnými.

Keindl Jakob hat sich noch zu stellen. Von 86 erfassten Landsturmännern waren 33 tauglich.

Pšeničná mouka stále ještě není k dostání, tím pádem také žádné bílé pečivo. Pekaři mají lenošné dny, chleba pečou jenom v určité dny.

Weizenmehl ist noch immer nicht zu haben, desgleichen kein Weißgebäck. Die Bäcker haben faule Tage, sie backen nur noch an bestimmten Tagen Brot.

Dobytí Varšavy a Ivangoroda bylo oslavováno salvami z děla a vlajkoslávou. Vyvěšeno bylo i mnoho říšskoněmeckých praporů. Rekruti se večer vraceli z Nových Hradů (Gratzen) ozdobeni květinami a večer pak byla v hospodě u **Thurna** velká sešlost.

Die Eroberung Warschaus und Ivangorods wurde mit Böllerschüssen und Fahnen gefeiert. Auch viele reichsdeutsche Fahnen waren dabei. Die Rekruten kamen abends mit Blumensträußchen geschmückt von Gratzen zurück und abends war dann im Gasthof **Thurn** eine stark besuchte Versammlung.

Pan ředitel **Weidner** opět prodělal záchvat mrtvice, sice slabý, ale je to v každém případě znamení, že ucpávání cév pokračuje dál. Je stále statný, ale přeci jen sedmdesátník. Kvůli silnému dešti nepojedeme zítra jak plánováno na slavnost Němců do Kaplice.

Herrn Direktor **Weidner** streifte wieder ein Schlagel. Nicht stark, aber immerhin ein Zeichen, dass die Arterienverkalkung fortschreitet. Er ist noch immer rüstig, aber immerhin 70. Wegen des starken Regens fahren wir morgen nicht wie geplant zum Fest der Deutschen nach Kaplitz.

Hosenseidlovi měla být amputována paže. Je v domově tělesně postižených v Liberci.

16.8.1915

Dne 18. tady bude velmi slavnostně pojat den císařových narozenin. Program přikládám. Stifterův mlýn v Benešově, nazývaný také kamenný mlýn, koupila obec za 24.000 korun.

Vodní pohon má být použit pro účel elektrického osvětlení. V září se má začít s instalací turbíny. Nabídka na provedení stavby je otevřená k vypsání až do konce srpna.

I.

Předběžná oslava
85. narozenin Jeho Výsosti
císaře Františka Josefa I

Pořadí přednesů

- 1) a. Krupp – Pochod od Vacka
b. Kdybych byl králem,
úvodní hudba od A.-Ch. Adama,
domácí hudba
- 2) Der Weltkrieg (Světová válka):
Vlastenecká báseň od A. Frankla,
přednes Mizzi Kurek
Slavnostní projev:
MUDr.Theodor Dick
- 3) Černo-žlutý a Černo-bílo-červený od
Alfredo Keila
Loučení vojáků od Scheue,
mužské sbory
- 4) Variace z Císařského kvartetu od
Haydna, hrají: profesor Töpfer,
p.Pils, p.Schatzl, p.Herlinger
- 5) Walzertraum, valčík od
O. Strausse (domácí hudba)

II.

- 1) a. Vítězný prapor, pochod od
Schneidera, domácí hudba
b. 1. věta z klavírního kvintetu od
Schumanna, hrají sl. Else Dick,

Dem **Hosenseidl** soll ein Arm amputiert worden sein. Er ist im Krüppelheim in Reichenberg.

16.8.1915

Am 18. wird des Kaisers Geburtstag hier sehr feierlich begangen. Das Programm lege ich bei. Die Stiftermühle in Beneschau, auch Steinmühle genannt, ist von der Gemeinde für 24.000 Kronen angekauft worden.

Die Wasserkraft soll zu elektrischen Beleuchtungszwecken eingesetzt werden. Im September wird mit der Anlage einer Turbine begonnen werden. Die Bauofferte ist bis Ende August zur Ausschreibung offen.

I.

Vorfeier
Des 85. Geburtstagsfestes Sr. Majestät
Kaiser Franz Josef I

Vortragsordnung

- 1) a. Krupp – Marsch von Wacek
b. Wenn ich ein König wär,
Einleitungsmusik von Adam,
Hausmusik
- 2) Der Weltkrieg:
Patriotisches Gedicht von A. Frankl,
Vortrag Mizzi Kurek
Festrede: Herr Dr.med.Theodor Dick
- 3) Schwarz-Gelb und Schwarz-Weiß-
Rot von Alfredo Keil
Soldaten-Abschied von Scheu,
Männerchöre
- 4) Variation aus dem Kaiserquartett von
Haydn, die Herren Professor Töpfer,
Pils, Schatzl, Herlinger
- 5) Walzerträume, Walzer von O.
Strauss (Hausmusik)

II.

- 1) a. Siegesbanner Marsch von
Schneider, Hausmusik
b. 1. Satz aus dem Klavierquintett v.
Schumann, Frl. Else Dick, Die

- profesor Töpfer, p. Pils,
p. Schatzl, p. Herlinger
- 2) a. Alpenstimmen aus Österreich
(Alpské hlasy z Rakouska)
od Weinwurma
- b. Deutsches Lied (Německá píseň)
od Engela, smíšené sbory
- 3) Heiteres in ernster Zeit,
(Veselí ve vážné době) pan Pils
- 4) Kriegsruf des Kaisers
(Válečná výzva císaře), pochod od
Schneidera, (domácí hudba)

Der Weltkrieg (Světová válka)

Přednesla Mizzi Kurek dne 17.8.1915

Divoce se valí krutá bouře národů
ničivá na zemi i na moři;
Vesmír sténá, červ se třese.
A tlačí tak silně tíha časů.
Země zírá smutkem a úzkostí,
nebe hoří krvavě rudě,
a přece - a přece – člověk na to pohlíží s
neklidem;

velká světová bouře "musela" přijít.
Lidstvo bylo plné nenávisti a závisti
a patlalo příval lži a zrady,
a horký jedovatý dech doby,
udusit sílu německého národa,
hřmící paprsek nebes
musel prozářit širý vesmír,
vichřice s těžkými údery
přehnala se osvobozující zemí,
larvy falešné líhně
z tváře hanby,
na slunce nepravosti,
ničemnosti podlých ubožáků,
a vidět musel celý svět,
jak zlotřilá je věrnost,
a jak na našich prsou tak dlouho
hřáli jsme si hnusného hada.
Teď válka těžkým úderem
aby vybojovala krásný mír
a naše staré Rakousko
znovu pevně spojila dohromady,
aby bylo silné v každé hodině,
s německou mocí a obranou ve
spojenectví,
ve staré síle k novému životu
povstat hrdě a mocně.

- Herren Professor Töpfer, Pils,
Schatzl, Herlinger
- 2) a. Alpenstimmen aus Österreich
von Weinwurm
- b. Deutsches Lied von Engel,
gemischte Chöre
- 3) Heiteres in ernster Zeit, Herr Pils
- 4) Kriegsruf des Kaisers, Marsch von
Schneider, Hausmusik

Der Weltkrieg

Vorgetragen von Mizzi Kurek am 17.8.1915

Wild wogt der grause Völkersturm
Verheerend über Land und Meere;
Es stöhnt das All, es bebt der Wurm
Und drückt so hart der Zeiten Schwere.
Die Erde starrt von Leid und Not,
es flammt der Himmel blutig rot
und doch - und doch – man sieht´s
beklommen;

der große Weltsturm „musste“ kommen.
Die Menschheit war voll Hass und Neid
und braute Lügenschwall und Tücken
und heißen Gifthauch barg die Zeit.
Die deutsche Volkskraft zu ersticken,
da musst´ des Himmels Donnerstrahl
durchflammen jäh das weite All,
ein Wettersturm mit schweren Schlägen
befreiend durch die Lande fegen,
die Larve musste falscher Brut
herunter von dem Schandgesichte,
ans Sonnenlicht der Frevelmut,
die Niedertracht gemeiner Wichte,
und sehen musste alle Welt,
wie schändlich man die Treue hält,
und wie an unsrer Brust so lange
wir bargaen eine eckle Schlange.
Nun will der Krieg mit schwerem Streich
uns hämmern einen schönen Frieden
und unser altes Österreich
aufs Neue fest zusammenschmieden
dass stark es sei zu jeder Stund,
mit deutscher Macht und Wehr im Bund,

in alter Kraft zu neuem Leben
sich stolz und wuchtig zu erheben.

Sloku, která nyní následuje, přibásnil profesor **Töpfer** z jednoho vídeňského gymnázia, který bydlí v současné době ve dvorním mlýně (Hofmühle), muž s rozsáhlým vědeckým vzděláním, k tomu ještě houslový virtuóz, ovládající mnoho jazyků. Pochází z Moravské Ostravy a jeho žena je velmi rezoltní Saska, ale velmi milá. Je typický roztržitý profesor, ona ho musí obléci, holit, mýt, atd.

Die nun folgende Strophe dichtete Professor **Töpfer** von einem Wiener Gymnasium, der zur Zeit in der Hofmühle wohnt, ein hochwissenschaftlicher gebildeter Mann, dabei noch Violinvirtuose und Beherrscher vieler Sprachen. Er ist aus Mährisch-Ostrau gebürtig, seine Frau ist eine sehr resolute Sächsin, aber sehr liebenswürdig. Er ist der typische, zerstreute Professor, sie muss ihn anziehen, rasieren, waschen, usw.

Ó svatá hlavo, vybělená sněhem věku,
která po osmdesát pět let
běhu světa v chtíči a bédách, přihlížela
ty knězem na oltáři vlasti,
ty naše útočiště, vyslyš přísahu národů.
Od nynějška, jako vždy, stojí věrně po tvém
boku,
Jejich srdce a paže - Bůh tě provázej!

O heilig Haupt, von Altersschnee gebleicht,
das fünfundachtzig Jahre
der Welten Lauf in Lust und Weh geschaut,
du Priester am Altar des Vaterlands,
du unser Hort, vernimm der Völker Schwur.
Hinfort wie eh'dem steht dir treu zur Seite,
Ihr Herz und Arm – Gott dich geleite!

18.8.1915

Německý Benešov (Deutsch-Beneschau) se dnes skví v slavnostním šatě. Vlajky v rakouských a německých barvách plápolají na domech. Svazky květin a jiné dekorace zdobí okna.

Obyvatelstvo je v slavnostní náladě, jako ještě nikdy nebylo. Včera v 6 hodin večer zahřmělo 21 dělových salv na náměstí (Ringplatz), jako úvod vlastenecké oslavy.

Přesně v 8 hodin začal slavnostní program v krásně vyzdobeném sále obecného hostince. Návštěva byla dobrá, dobrovolné vstupné vyneslo 260 korun. Domácí hudba hrála vynikajícím způsobem. Dr. **Dick** pronesl rozvázně slavnostní projev a po zazpívání rakouské císařské hymny a německé císařské hymny oslava skončila.

Ve druhé části se podařilo Nazi **Pilsovi** svým vrozeným humorem rozpoutat natolik rozjařenou náladu, že jsme úplně zapomněli na to, že žijeme ve válečné

18.8.1915

Deutsch-Beneschau prangt heute im Festkleide. Flaggenschmuck in den österreichischen und deutschen Farben flattert an den Häusern. Blumengewinde und sonstige Dekorationen schmücken die Fenster. Die Bevölkerung ist in Feststimmung wie noch nie. Gestern um 6 Uhr abends krachten am Ringplatz 21 Pöllerschüsse, als Einleitung zu dem patriotischen Feste.

Punkt 8 Uhr begann das Festprogramm im schön geschmückten Gemeindegasthof-Saal. Der Besuch war gut, die Eintrittsspenden ergaben 260 Kronen. Die Hausmusik spielte hervorragend. Dr. **Dick** hielt in wohldurchdachter Art die Festrede, die mit dem Absingen der Volkshymne und dem Lied „Heil dir im Siegeskranz“ schloss.

Im zweiten Teil erzielte Nazi **Pils** mit seinem angeborenen Humor eine solch animierte Stimmung, dass man ganz vergaß, in Kriegszeiten zu leben.

době.

Obecenstvo se po skončení programu vůbec nechtělo rozejít, a tak zůstala většina až do 3 hodin.

V 5 hodin nás vzbudily ze spánku opět četné dělové salvy. V 9 hodin byla slavnostní mše svatá, které se účastnilo obecní zastupitelstvo v plném počtu, jakož i členové místních spolků. C. a k. privilegovaný měšťanský sbor ostrostřelců a hasičské spolky zaujaly postavení před kostelem. Ostrostřelci vypálili čestné salvy a k tomu hřměla děla. Po tomto ceremoniálu byla přehlídka před radnicí. Zazpíváním císařské hymny skončila oficiální část oslavy.

Odpoledne se na střelnici konal zahradní koncert a hrály se kuželky o ceny pod mým vedením. Udílení cen bude příští neděli.

Počasí ale bylo studené jako na podzim, a proto se všechno nacpalo do střelnice a kuželny. Tímto způsob proběhly památné 85. narozeniny císaře pána.

Alois **Weidner** pravděpodobně ještě ztloustl. Jeho chvástání je tentokrát poněkud utlumeno. Na žádost svého postonávajícího starého otce dostal dovolenou. Je stále ještě v Apatinu na Dunaji v jižních Uhrách (dnes v Srbsku, pozn. B.R.). Má dvě hvězdy a dává se titulovat „oficiál“.

Mayer také měl přijít domů, dodnes tu ale ještě není. Překvapením pro rodinu **Holzhackerovu** bylo, že Karel **Holzhacker** přišel domů. Je korporál. Od **Adi H.** se vracejí dopisy jako nedoručitelné. Musí být na postupu, nebo se změnilo číslo polní pošty. On stejně psal domů jenom zřídkakdy. Nyní se ale spojení úplně přerušilo.

Hans **Pils** byl během svého třídenního pobytu povýšen. Nyní je kadet. Byl mu doručen telegram, aby se 20. dubna

Das Publikum machte nach Programmende keine Miene zum Gehen und so blieben die meisten bis 3 Uhr.

Um 5 Uhr früh weckten uns wieder viele Pöllerschüsse aus dem Schlaf. Um 9 Uhr war Festgottesdienst, an dem die Gemeindevertretung vollzählig, sowie in corpore die Ortsvereine teilnahmen. Das k.u.k. priv. bürgerliche Scharfschützenkorps und die Feuerwehreveine nahmen vor der Kirche Aufstellung. Die Scharfschützen gaben Ehrensalven ab und dazu donnerten Pöllerschüsse. Nach dem Amte war ein Defilee vor dem Rathause. Mit dem Absingen der Volkshymne endete der offizielle Teil der Feier. Nachmittags war an der Schießstätte ein Gartenkonzert und ein Preiskegelscheiben, dessen Leitung ich übernommen hatte. Die Preisverteilung ist am nächsten Sonntag. Das Wetter war aber herbstlich kalt, und so pferchte sich alles in der Schießstätte und der Kegelbahn zusammen. So verging der denkwürdige 85. Geburtstag des Kaisers.

Weidner Alois ist womöglich noch dicker geworden. Sein Schwadronieren ist diesmal etwas gedämpft. Er hat auf Ansuchen seines kränklichen alten Vaters Urlaub bekommen. Er ist noch immer in Apatin an der Donau in Südungarn (heute in Serbien, Anm.B.R.). Zwei Sterne hat er und lässt sich „Offizial“ titulieren.

Mayer sollte auch nach Hause kommen, ist aber bis dato nicht hier. Überraschend für die Familie **Holzhacker** war die Ankunft des Karl **Holzhacker**. Er ist Korporal. Von **Adi H.** kommen die Briefe als unzustellbar zurück. Er muss im Vormarsch sein, oder die Feldpostnummer hat sich geändert. Er hat sowieso selten nach Hause geschrieben. Nun ist die Verbindung ganz abgebrochen.

Pils Hans ist während seines dreitägigen Aufenthaltes avanciert. Er ist nun Kadett. Er bekam ein Telegramm, sich am 20. April in

dostavil do Munkácze (dnes Mukačevo, západní Ukrajina, pozn. B.R.) v Uhrách.

Musel ihned odcestovat. Má namáhavou službu. Neustále v sanitní koloně sem a tam, přitom stále v nebezpečí, že se nakazí. Nejnamáhavější jsou noční jízdy, protože v té době jsou nemocní nejneklidnější a vyžadují všechno možné.

Musí také vyměňovat obvazy, dávat injekce a nemá ani chvíli klidu. Adalbert **Scherkl** z Horní Stropnice je uveden ve včerejším seznamu vyřazených z boje jako zraněný.

31.8.1915

Prostřednictvím Aloise **Weidnera** jsme dostali 5 kg jemné pšeničné mouky z Uherska; je to vzácnost. Minulý týden se dával na osobu 1 kg žitné mouky, tento týden vůbec nic, Úřady posílají jeden telegram za druhým "Mouka na cestě" – a doručeno není nic. Není divu, že jsou lidé zlostní.

V Budějovicích byla z tohoto důvodu minulý týden vzpoura. Žito se odtud odváží, někde u Budějovic se mele a mouka pak zase má být dodána sem. Naše mlýny stojí. Ztráta času, dopravní náklady a nešikovná manipulace je k vzteku.

Počínaje **29.8.** se pěkné počasí změnilo a na jeho místo nastoupily vítr, mraky a částečně déšť. Kamenný mlýn (Steinmühle) bude 1.12. uveden do provozu jako elektrárna. U staré elektrárny zůstane naftový motor jako rezerva, druhý bude prodán. Akumulační zařízení bude z důvodů nevypověditelných smluv ještě zachováno. Vodní energie kamenného mlýnu (Steinmühle) je tak výkonná, že vyrobený elektrický proud může napájet nejen osvětlení, nýbrž zůstává i jeho velký přebytek.

Oproti motorovému pohonu jsou náklady na světlo směšně nízké, takže časem se

Munkacz (heute Mukatschewo, Westukraine, Anm.B.R.), Ungarn, einzufinden. Musste sofort abreisen. Hat einen anstrengenden Dienst. Immerfort im Sanitätszug hin und her, dabei immer in der Gefahr, angesteckt zu werden. Am anstrengendsten sind die Nachtfahrten, weil dann die Patienten am unruhigsten sind und alle möglichen Sachen verlangen. Er muss auch Verbände erneuern, Injektionen geben und hat keinen Augenblick Ruhe. **Scherkl** Adalbert aus Strobnitz ist in der gestrigen Verlustliste als verwundet angeführt.

31.8.1915

Durch Vermittlung von **Weidner** Alois bekamen wir 5 kg feines Weizenmehl aus Ungarn; eine Rarität. Vorige Woche gab es pro Person ein Kilo Kornmehl, diese Woche gar nichts. Die Behörde sendet ein Telegramm nach dem anderen „Mehl am Transport“ – und es kommt nichts an. Kein Wunder, dass die Menschen wütend werden. In Budweis war deshalb in der vorigen Woche ein Aufruhr. Das Korn wird hier weggeführt, irgendwo bei Budweis gemahlen und das Mehl soll dann wieder nach hier geliefert werden. Unsere Mühlen stehen still. Zeitverlust, Transportkosten und die ungeschickte Manipulation ist zum Haarausraufen.

Seit **29.8.** hat sich das schöne Wetter geändert und Wind, Wolken und teilweise Regen sind an seine Stelle getreten. Die Steinmühle wird als E-Werk am 1.12. in Betrieb gehen. Beim alten E-Werk bleibt ein Dieselmotor als Reserve, der andere wird verkauft. Die Akkumulationsanlage bleibt wegen unkündbarer Verträge noch bestehen. Die Wasserkraft der Steinmühle ist so groß, dass nicht nur die Beleuchtungsanlage mit der erzeugten Elektrizität gedeckt werden kann, sondern auch noch ein großer Überschuss bleibt.

Gegenüber dem Motorbetrieb sind die Lichtkosten lächerlich klein, sodass mit der

spotřeba světla zlevní.

Ani mlecí zařízení nebude zprvu vyřazeno z provozu, nýbrž i nadále bude mlít jeden nájemce. Paní **Stifter** si bude pod kamenným domkem (Steinhäusel) stavět vilu.

Její švagr, doktor v Mödlingu odchází z veřejného života a bude s ní vilu obývat.

Již několik dní se tu povídá, že Karel **Leppin** se ve vězení oběsil. Protože povídačky neutuchají, může na tom případně něco být. 30.8. se kolega Josef **Herlinger** nastěhoval do Leppinovy vily. Roční nájem činí 360 korun, výpovědní lhůta je jeden měsíc. Že se bude muset vystěhovat ale hned tak nehrozí, protože se žádný kupující v krátké době asi nenajde.

Obývá celou horní část domu včetně mansardy, může tedy ještě ubytovat podnájemníka. Pro letní hosty velmi vhodné.

Dolní místnosti, kde byly sklady pro elektrická osvětlovací tělesa, si najal Kaspar **Böhm**, zvaný **Mangerl**. **Herlinger** se vystěhoval, protože hospodyně kolem nich neustále slídila.

Původně si chtěli najmout jeden z „cukrářských „domků, ale sl. Anna **Leirer** požadovala horentní nájem.

Škola v Kuří má být otevřena 15.8., budou-li k dispozici vyučující. Jestliže kolega **Wilberg** po prázdninách nastoupí, chybí zde ještě 5 učitelů.

Jako nový vyučující je tu zaměstnán mladý **Reindl**. Nazi **Pils** musí zůstat ještě jeden rok na místě ředitele školy ve Velkých Skalínách (Groß Gallein), protože **Edelmann** musí sloužit jako nadporučík v záloze.

Alois **Weidner** se tentokrát choval velmi rezervovaně. Jenom velmi často zdůrazňoval svoje postavení jako místní velitel v Apatinu a s tím spojenou velkou práci.

Zeit der Lichtverbrauch billiger werden wird. Das Mühlwerk wird vorderhand auch nicht außer Betrieb gesetzt, sondern ein Pächter wird weiter mahlen. Frau **Stifter** wird sich unterhalb des Steinhäusels eine Villa bauen.

Ihr Schwager, Doktor in Mödling, zieht sich ins Privatleben zurück und wird mit ihr die Villa bewohnen.

Seit einigen Tagen geht das Gerücht um, dass sich Karl **Leppin** in der Strafanstalt erhängt hat. Da das Gerücht nicht verstummt, kann möglicherweise etwas daran wahr sein. Seit 30.8. hat Kollege Josef **Herlinger** die Leppin-Villa bezogen. Er hat bei monatlicher Kündigung jährlich 360 Kronen Mietzins. Die Sorge, dass er ausziehen muss, ist allerdings nicht groß, da sich ein Käufer nicht so bald finden dürfte. Er bewohnt den ganzen oberen Teil des Hauses sammt dem Mansardenstübchen, kann somit noch Aftermieter aufnehmen. Für Sommerfrischler sehr geeignet. Die unteren Räume, wo die Magazine für die elektrischen Beleuchtungskörper waren, hat Kaspar **Böhm**, genannt **Mangerl**, gemietet. **Herlinger** ist ausgezogen, weil die Hausfrau immer an ihnen herumgörgelt hatte. Ursprünglich wollten sie eines der „Zuckerhäusln“ mieten, aber Frl. Anna **Leirer** verlangte einen horrenden Zins.

Die Schule in Hermannschlag soll am 15.8. eröffnet werden, wenn die Lehrkräfte zu haben sind. Wenn Kollege **Wilberg** nach den Ferien seinen Dienst antreten sollte, fehlen hier noch 5 Lehrer.

Als neue Lehrkraft ist hier der junge **Reindl** angestellt. **Pils** Nazi muss noch ein Jahr als Schulleiter nach Groß-Gallein gehen, da **Edelmann** als Reserve-Oberleutnant dient.

Weidner Alois hat sich diesmal sehr reserviert verhalten. Nur betonte er sehr häufig seine Stellung als Stationskommandant von Apatin und die damit in Verbindung stehende große Arbeit.

Musí tam mít určitý vliv, neboť jeho prostřednictvím dostaly zde ještě některé rodiny po 5 kg pšeničné mouky, artikl, který do té doby tady nemohl nikdo obstarat.

Dvorní mlynář (Hofmüller) prodal z dobrosrdečnosti chudým lidem mouku, kterou prodat nesměl. Okamžitě byl udán a čeká ho citelná pokuta. Situace v potravinách bude navzdory dobré úrodě v mnohých oblastech a zejména také u nás mnohem horší než v předešlém roce.

Sedláci jsou mazaní, těm se daří nejlíp. Zním jich několik, kteří mají už teď našetřeno několik tisíc korun, a to z prodeje dobytka, obilí másla a tak podobně.

Právě se u mě hlásil nový učitel pro nástup služby na pobočce školy v Kuří (Hermannschlag), Eduard **Tuma** z Budějovic. Musím s ním jít do Kuří (Hermannschlag), aby se seznámil se svým novým působištěm.

4.9.1915

Ämilian **Holzacker** přišel z Uher na dovolenou. Zítra, v neděli (5.9.), se vrací do Oradey (Großwardein, dnes v Rumunsku, pozn.překl.) na naučný kurz, který pořádá škola důstojníků v rezervě. Pak zase musí na frontu.

Ve Lvově (Lemberg) řadí cholera. Noviny se sice snaží uvádět nižší počty nakažených, ale něco už na tom bude. Nebylo by také divu.

Hans **Mayer** napsal, že se určitě vrátí domů koncem srpna. To se však nepotvrdilo. Ani by se mu to nelíbilo. Hospodářské poměry v hostinci jsou čím dál horší.

Christian **Mayer** viditelně fyzicky stárne.

Pije už méně, ale v důsledku svého dřívějšího nesmyslného životního stylu jeho tělo chátrá.

Er muss dort einen gewissen Einfluss haben, denn durch seine Verbindungen erhielten noch einige Familien hier je 5 Kg Weizenmehl, einen Artikel, den bisher niemand hier beschaffen konnte.

Der Hofmüller hat durch Gutmütigkeit Mehl an arme Leute verkauft, welches er nicht verkaufen durfte. Sofort wurde er angezeigt und sieht einer empfindlichen Strafe entgegen. Die Lebensmittelnot wird trotz der guten Ernte in manchen Gegenden und besonders auch bei uns viel ärger werden, als im Vorjahr. Die Bauern sind gewitzt, ihnen geht es am besten. Ich kenne einige, die schon jetzt einige Tausend Kronen erspart haben, durch Verkauf von Vieh, Getreide, Butter und dergleichen.

Eben meldete sich bei mir der neue Lehrer für die Schulexpositur Hermannschlag Eduard **Tuma** aus Budweis zum Dienstantritt. Muss mit ihm nach Hermannschlag gehen, dass er seinen Wirkungsort kennenlernt.

4.9.1915

Ämilian **Holzacker** ist aus Ungarn in Urlaub gekommen. Morgen, am Sonntag den 5.9., reist er nach Großwardein zum Lehrkurs an der Reserveoffizierschule ab. Danach muss er wieder an die Front. Lemberg ist choleraverseucht. Die Zeitungen versuchen zwar, die Zahl der Erkrankungen herabzumindern, aber an der Sache wird schon etwas Wahres sein. Wäre auch nicht zu wundern.

Mayer Hans schrieb, dass er Ende August bestimmt nach Hause kommt. Aber es hat sich nicht bewahrheitet. Es würde ihm auch nicht gefallen. Die wirtschaftlichen Verhältnisse des Gasthauses werden immer schlechter. Christian **Mayer** altert körperlich auffallend. Er trinkt jetzt weniger, aber als Folgewirkung seines früheren, unsinnigen Lebenswandels ist sein Körper dem Verfall preisgegeben.

Jeho finanční situace je naprosto otřesená, je na pokraji totálního krachu. Úpadek se dá očekávat každý den. **Tontschi** se sice velmi činí a je rozvážná, ale zkázu už ta ubohá dívka nedokáže zastavit.

Letní hosté postupně opouštějí Benešov (Beneschau). Dne 2.9. vypukl požár v domě na okraji lesa ve Valtěřově (Waldetschlag). Nájemník, který v něm bydlel, ho prý sám zapálil, aby poškodil majitele. Tak se to vypráví mezi obyvatelstvem. Pomoc poskytly hasičské sbory z Klení (Gollnetschlag) a Benešova (Beneschau), takže shořel jen krov. Protože v domě nebyly žádné zásoby, byla škoda malá.

Jak se proslýchá, provdá se v září nebo v říjnu slečna Tina **Michal** za Franze **Weidnera**. Přípravy na svatbu již probíhají. Starému řediteli školy Fr. **Weidnerovi** byl prostřednictvím školského úřadu doručena žádost, aby přijal dočasnou službu ve škole za odměnu 700 korun.

Prý se tomuto požadavku nebrání, o čemž však pochybují, protože byl nedávno velmi nemocný a sotva ušel pár kroků po místnosti.

Ten jeho zlepšený stav bude podle lékaře trvat jen krátce. A kvůli pár korunám se svého pohodlí nevzdá.

Stejně mají všichni dohromady měsíční příjem 700 korun. Maximálně by od nich **Luisl** musel během své poslední dovolené odčerpat hodně peněz.

8.9.1915

Včerejší soudní jednání proti manželům **Holzackerovým** bylo jen předběžným vyšetřováním.

Skutečné rozhodnutí padne až před čtyřčlenným senátem nebo před vojenským soudem.

Seine Vermögenslage ist total erschüttert, er steht vor dem gänzlichen Ruin. Der Zusammenbruch ist täglich zu erwarten. Die **Tontschi** ist wohl sehr tätig und umsichtig, aber das arme Mädchen kann das Verhängnis nicht mehr aufhalten.

Die Sommerfrischler verlassen nach und nach Beneschau. Am 2.9. entstand in Waldetschlag an einem Haus am Waldrand ein Brand. Die Mietpartei, die dort wohnte, soll es selber angezündet haben, um den Eigentümer zu schädigen. So wird unter der Bevölkerung erzählt. Die Gollnetschläger und Beneschauer Feuerwehr leistete Hilfe und so brannte nur der Dachstuhl ab. Da keine Vorräte vorhanden waren, war der Schaden gering.

Wie man hört, wird Frl. Tina **Michal** im September oder Oktober Franz **Weidner** heiraten. Es werden schon Vorbereitungen zur Hochzeit getroffen. Dem alten Schuldirektor Fr. **Weidner** wurde durch die Schulbehörde der Antrag gestellt, ihn aushilfsweise gegen eine Entschädigung von 700 Kronen in den Schuldienst zu stellen. Er soll dem Ansinnen nicht abhold sein, was ich aber bezweifle, weil er vor Kurzem sehr leidend war und kaum im Zimmer ein paar Schritte machen konnte. Seine Erholung dauert, wie der Doktor sagt, nur kurze Zeit. Und er wird doch wegen der paar Kronen nicht seine Behaglichkeit aufgeben. Sie haben ohnehin alle zusammen ein monatliches Einkommen von 700 Kronen. Es müsste ihnen höchstens der **Luisl** bei seinem letzten Urlaub hübsch viel abgezapft haben.

8.9.1915

Die gestrige Gerichtsverhandlung gegen Herrn und Frau **Holzacker** war nur eine Voruntersuchung.

Die richtige Entscheidung wird vor einem Vierrichterkollegium oder einem Kriegsgericht fallen.

Věc se má takto: po dobu 14 dnů nezajistilo okresní hejtmánství v Kaplici potřebnou žitnou mouku.

Přes několikere protokolární výtky hospodářské komise přicházely pouze úřední telegramy, že "mouka je na cestě". Mouka však dodána nebyla.

Vzhledem k mimořádné situaci ustoupil dvorní mlynář (Hofmüller) naléhání lidí a prodal jim mouku, kterou si sám namlel z vlastního obilí. Mouka byla velmi jemně umletá a kromě toho levná.

Darebák **Undeutsch** to udal a četnictvo okamžitě zasáhlo. Podle zákona se takový přestupek trestá pokutou 5000 korun.

On si vzal advokáta, a jak se věc bude vyvíjet dále, to se uvidí.

Možná to bude jen pár set korun, ale i tak je to nepříjemné.

Ämilian **Holzacker** odtud odjel v lijáku o půl šesté, rodiče ho doprovázeli do Nových Hradů (Gratzen).

Protože jsou změněny železniční přípoje, musel najmout kočár do Gmündu, aby tam stihl vídeňský rychlík. Zatím nevíme, zda ho tam chytil.

Cestování je v současné době obtížné. Protože jediný syn paní **Mayer** v Nových Hradech (Gratzen) padl ve válce, nemá ona už o obchod zájem a její vozy už nejezdí. U nás je pouze **Nassberger**-Fiaker a ten je velmi nespolehlivý.

Řezník Franz **Priegl** se stal pošťákem. Má pohodlný omnibus a odjíždí denně odtud do Nových Hradů (Gratzen) ve ¼ 9 ráno a vrací se sem večer v 6 hodin a při tom troubí na poštovní roh.

Starý poštmistr **Fasst** jezdí denně v ½ 5 odpoledne odtud do Nových Hradů (Gratzen) a přijíždí sem opět druhý den ráno v 9 hodin. Do Kaplice nejezdí žádná

Die Sache verhält sich so: Volle 14 Tage sorgte die Bezirkshauptmannschaft Kaplitz nicht für das notwendige Kornmehl.

Trotz mehrerer protokollarischer Vorstellungen des Wirtschaftsausschusses kamen nur behördliche Telegramme mit dem Wortlaut „Mehl am Wege“. Aber das Mehl kam nicht an. Der Hofmüller hat in Betracht der Notlage dem Drängen der Leute nachgegeben und verkaufte ihnen das Mehl, das er von seinem eigenen Getreide gemahlen hatte. Das Mehl war sehr fein gemahlen und außerdem billig.

Der Spitzbube **Undeutsch** machte die Anzeige und die Gendarmerie schritt sofort ein. Nach dem Gesetz steht auf so ein Vergehen eine Geldstrafe von 5000 Kronen. Er hat sich einen Advokaten genommen und die weiteren Verhandlungen sind noch abzuwarten. Vielleicht werden es nur ein paar hundert Kronen, aber ärgerlich ist es trotzdem.

Ämilian **Holzacker** ist bei strömendem Regen um ½ 6 Uhr von hier fortgefahren, seine Eltern begleiteten ihn nach Gratzen. Da die Eisenbahnanschlüsse geändert sind, musste er einen Wagen nach Gmünd nehmen, um dort den Wiener Schnellzug zu erreichen. Ob er ihn erreicht hat, wissen wir noch nicht.

Reisen ist derzeit schwierig. Da der einzige Sohn der Frau **Mayer** in Gratzen im Krieg gefallen ist, hat sie kein Interesse mehr am Geschäft und ihre Wagen fahren nicht mehr. Bei uns ist nur der **Nassberger**-Fiaker und der ist sehr unverlässlich. Der Fleischhauer Franz **Priegl** ist Postillion geworden. Er hat einen bequemen Omnibuswagen und fährt täglich um ¼ 9 vormittags von hier nach Gratzen und kommt um 6 Uhr nachmittags posthornblasend nach hier zurück.

Der alte Postillion **Fasst** fährt täglich um ½ 5 Uhr nachmittags von hier nach Gratzen und kommt am nächsten Morgen um 9 Uhr wieder hier an. Nach Kaplitz verkehrt keine

pošta ani pošťák. Jsme odtamtud prakticky odříznuti. Pošta je tam doručována přes Nové Hradky (Gratzen) a Budějovice (Budweis). To jsou hrozné poměry.

9.9.1915

Listí ze stromů už opadá. Jablek je spousta. Hrušek méně a švestky téměř žádné. Zato brambor a zelí se urodilo hodně. Cena masa stále stoupá. Zajíc stojí 6 korun 60 haléřů, koroptev 1 korunu 80 haléřů.

To jsou ceny, které bychom ještě před rokem nepovažovali za možné. Dnes jsem měl co dělat s přidělováním mouky. Byla prodávána 800 odběratelům za lístky na chleba, na jeden týden na osobu 20 dkg pšeničné mouky a 20 dkg žitné mouky.

27.9.1915

Od **Ämiliana** jsme dostali několik kilogramů pšeničné mouky z Uherska. Nedostatek mouky by nebyl tak velký, kdyby se distribuce řešila praktičtěji. Chybí organizace. Plýtvá se spoustou papíru, ale výsledek tomu zdaleka neodpovídá. U všech potravin s výjimkou masa jsou stanoveny maximální ceny. Došlo to již tak daleko, že ani střední třída si už nemůže dovolit masové pokrmy.

Chudí lidé nejedí maso už několik týdnů. Zatím jsme měli v týdnu dva bezmasé dny, brzy to budou tři.

Minulou sobotu proběhlo soudní jednání proti dvornímu mlynáři Karlu **Holzackerovi**. Vyvázl z něj s malým trestem, dostal jen pokutu 20 korun. Svěcení školy v Kuří (Hermanschlag) minulou neděli byla jedna velká oslava. Sedláci se snažili udělat vše pro to, aby tento den pojali svátečně. Rekonstrukce stála 5 000 korun. Slavnostně prostřená tabule byla připravena v hostinci.

Fahrpost und auch kein Postbote. Wir sind praktisch von dort abgeschnitten. Die Post nach dorthin geht über Gratzen und Budweis. Es sind schreckliche Zustände.

9.9.1915

Das Laub der Bäume fällt schon ab. Äpfel gibt es in Mengen. Birnen weniger und Zwetschken fast keine. Dafür sind Kartoffeln und Kraut gut geraten. Der Fleischpreis steigt noch immer. Ein Hase kostet 6 Kronen 60, ein Rebhuhn 1,80 Kronen. Das sind Preise, an die wir vor einem Jahr nicht geglaubt hätten. Heute hatte ich mit der Mehlmehlwerteilung zu tun. Es wurde an 800 Parteien gegen Brotkarten je Kopf 20 dkg Weizen und 20 deka Roggenmehl verkauft, für eine Woche.

27.9.1915

Von **Ämilian** erhielten wir einige Kilo Weizenmehl aus Ungarn. Der Mangel an Mehl würde nicht so groß sein, wenn die Verteilung praktischer gehandhabt würde. Es fehlt an Organisation. Es wird viel Papier verschwendet, aber die Durchführung bleibt weit zurück. Bei allen Lebensmitteln sind Höchstpreise angesetzt, nur beim Fleisch nicht. Es ist schon soweit gekommen, dass sich auch die Mittelklasse den Fleischgenuss nicht mehr gönnen kann. Arme Leute essen schon seit Wochen kein Fleisch mehr. Wir hatten bisher zwei fleischlose Tage, demnächst werden es drei.

Die gerichtliche Verhandlung gegen den Hofmüller Karl **Holzacker** ist vorigen Samstag gewesen. Er ist glimpflich davongekommen, hat nur 20 Kronen Strafe bekommen. Die Schulweihe in Hermanschlag am vergangenen Sonntag war sehr feierlich. Die Bauern haben alles aufgewendet, um den Tag festlich zu begehen. Der Umbau hatte 5.000 Kronen gekostet. Die Festtafel war im Gasthaus.

3.10.1915

Dřevo na topení je k máni málo. Kdybychom neměli tak dobrý vztah s vedoucím pily, bylo by to s námi špatné. V lesích je sice palivového dříví dost, ale je daleko a dovoz se nesmírně zdražil.

Obec nakoupila 25 metrů cukru a teď ho nikdo nechce kupovat. Celá ta kupa leží v sále obecního hostince.

Dosud se tam jenom každý čtvrtek rozdělovala mouka, a kromě hospodářského výboru tam pracovalo nejméně 6-8 lidí. Počínaje příštím týdnem, bude se mouka přidělovat i v úterý.

V hospodářském výboru je starosta, městský radní **Weilguny**, vedoucí pily **Bažant**, řídící učitel, hostinský **Thurn** a já. Je to časově náročná a zodpovědná práce.

Sejde se tam 600 až 700 lidí, aby si na své přidělové lístky na chleba koupili mouku. Náročný den. U pokladny sedíme já a starosta. Starosta přijímá peníze, já vydávám chlebové karty. Sekretář vyvolává jména. Ostatní pánové vyndávají mouku z pytle a odvažují ji do sáčků, podle chlebové karty a jednotlivých odběratelů.

Při tom dochází k drobným incidentům. Často musí policista zasáhnout. Druhým dějstvím je pak výměna.

Lidé přinesou obilí a dostanou za něj pšeničnou mouku bez chlebové karty.

Přepočítávání musí jít rychle. Jeden kilogram obilí stojí 28 haléřů, 1 kg pšeničné mouky 70 haléřů, a když toto skončí, začíná třetí dějství.

Komise se odebere do zasedací síně a nyní se provede závěrečné vyúčtování, sepíše se protokol o jednání a zároveň se stanoví poptávka na příští týden.

3.10.1915

Brennholz ist wenig zu haben. Wenn wir nicht so intim mit dem Sägeleiter wahren, ginge es uns schlecht. In den Wäldern gibt es zwar Brennholz genug, aber weit weg, und die Zufuhr ist enorm teuer geworden.

Die Gemeinde hat 25 Meterzentner Zucker angekauft und jetzt will niemand Zucker kaufen. So liegt der ganze Berg im Saal des Gemeinde-Gasthauses. Bisher war dort nur jeden Donnerstag ein Mehlerverteilungstag, wobei mindestens 6-8 Personen beschäftigt waren, außer dem Wirtschaftsausschuss, aber von der nächsten Woche an wird auch am Dienstag Mehl verteilt werden.

Im Wirtschaftsausschuss ist der Bürgermeister, der Stadtrat **Weilguny**, Sägeleiter **Bažant**, der Oberlehrer, Gastwirt **Thurn** und ich. Da hat man eine zeitraubende und verantwortliche Tätigkeit zu besorgen. Da kommen 600 bis 700 Personen zusammen, um auf ihre Brotkarten Mehl zu kaufen. Ein schwerer Tag. Der Bürgermeister und ich sind bei der Kasse. Der Bürgermeister nimmt das Geld an, ich stelle die Brotkarten aus. Der Sekretär ruft die Namen auf. Die anderen Herren nehmen das Mehl aus dem Sack und wägen es in Tüten ab, nach Maßgabe der Brotkarte und der einzelnen Parteien. Dabei gibt es Intermezzos. Oft muss der Polizeimann handgreiflich werden. Dann folgt als zweiter Akt der Austausch. Die Leute bringen Korn und erhalten im Austausch Weizenmehl dafür, ohne Brotkarte.

Da heißt es flink umrechnen. 1 Kg Korn kostet 28 h, 1 Kg Weizenmehl 70 h. Ist das vorüber, kommt der dritte Akt.

Die Kommission begibt sich in die Ratsstube und nun wird die Abschlussrechnung gemacht, die Verhandlungsschrift verfasst und zugleich der Bedarf für die nächste Woche festgestellt.

Protokol se podepíše a musí být "expres" odeslán c. a k. okresní správě.

Často se nedostanu domů dřív než v devět hodin večer. To jsou teď moje prázdninové dny.

Ostatní kolegové, kteří jsou v přespolečných hospodářských výborech, to mají těžší. **Herlinger** v Kuří (Hermanschlag), **Pils** v Deskách (Brettern), **Hacker** v Hartunkově (Hardetschlag). Musejí dělat totéž co já, mají k tomu ale navíc obtížnou cestu při každém počasí. To je naše služba válce.

Hofmüllerovi spolu s paní **Milkou Holzacker** a **Marietti** chtěli jít na dnešní vlasteneckou předběžnou slavnost u příležitosti jmenin našeho císaře do obecního hostince.

Kuchařka však právě přinesla dopis, ve kterém se odhlašují. Důvodem je César, **Hofmüllerův** pes.

Před půl hodinou vytrhl **Milčinu** **Tamburlovi** z těla kus masa, což způsobilo u **Hofmüllerů** velkou hádku.

Hofmüllerka brečí, paní **Milka** hubuje, **Marietta** se zlobí a z návštěvy na akci není nic.

Je sedm hodin večer a nahoře hřmí 12 výstřelů z děla zrovna před naším domem. Zítra se koná velká církevní slavnost a po ní sváteční setkání na radnici. Přitom leje jako z konve. Paní **Brand** převzala od prvního října hostinec "Zum grünen Kranz" (U zeleného věnce).

Všechno je nablýskané a vkusně vyzdobené. Jako servírka byla přijata hezká, černooká dívka, Vídeňanka a paní **Brand** také vypomáhá.

Dobrym lákadlem je nové víno (Heuriger). Včera, přesně po roce, jsem tam opět seděl u sklenky vína. Téměř všechny stoly byly obsazené.

Das Protokoll wird unterschrieben und muss „express“ an die k.k. Bezirkshauptmannschaft abgesendet werden. Da wird es häufig 9 Uhr abends, bis ich nach Hause komme. Das sind nun meine Ferialtage.

Lästiger haben es die anderen Kollegen, die auswärts in den Wirtschaftsausschüssen sind. **Herlinger** in Hermanschlag, **Pils** in Brettern, **Hacker** in Hardetschlag. Die müssen dasselbe tun wie ich, haben aber noch den lästigen Weg dazu, bei jedem Wetter. Das ist unsere Kriegsleistung.

Zu der heute stattfindenden patriotischen Vorfier anlässlich des Namensfestes unseres Kaisers im Gemeindegasthaus-Saale wollten die **Hofmüllerischen** samt Frau **Milka Holzacker** und **Marietti** bestimmt gehen. Soeben brachte aber die Köchin einen Brief, worin sie absagen. Ursache ist das Hundevieh des **Hofmüllers**, der César. Er hat vor einer halben Stunde dem **Tamburlo** der **Milka** ein Stück Fleisch aus dem Leib gerissen, worüber ein großer Krach im Hause **Hofmüller** entstanden ist. Die **Hofmüllerin** weint, Frau **Milka** schimpft, **Marietta** ärgert sich, und aus dem Besuch der Veranstaltung ist nichts geworden.

Es ist 7 Uhr abends und oben krachen 12 Pöllerschüsse gerade vor unserem Hause. Morgen ist große Kirchenparade und danach eine Festversammlung am Rathaus. Dabei gießt es in einem fort. Frau **Brand** hat das Gasthaus „Zum grünen Kranz“ seit erstem Oktober übernommen. Alles ist blitzblank gereinigt und gustiös hergerichtet. Ein schwarzäugiges sauberes Madel, eine Wienerin, ist als Kellnerin aufgenommen und Frau **Brand** waltet auch mit.

Ein guter Heuriger ist ein Lockmittel. Ich war genau nach einem Jahr gestern wieder bei einem Glas Wein dort gesessen. Es waren fast alle Tische besetzt.

Pochybuji však, že to tak zůstane. Stálí zákazníci paní **Gangl** jí nebudou nevěrní. Někteří budou stále chodit k **Thurnovi**. Sklizeň hroznů dopadla velmi dobře.

Pivo se poněkud zlepšilo od té doby, co máme nového sládka. Přesto nemá žádný říz a výroba je úřady omezena na polovinu.

Stará paní **Heller zemřela, stejně tak Wagnerova dcera**. Do Českých Budějovic přišel páter **Macek** jako katedrální vikář. Na jeho místo nastoupil páter **Zaruba**, rovněž ryzí Čech. V nemocnici zemřel na úplavici syn **Grisama**, sedláka z Kuří (Hermannschlag).

13.10.1915

Kvůli velkému mokru jsou některé brambory nahnilé. Přesto se stejně jako u ostatních polních plodin jednalo o rekordní sklizeň.

Sedláci zcela otevřeně říkají, že při současných cenách letos zbohatli. Nejlépe je to vidět u **Hujera**.

Selky u něj kupují vše, co jen jde. Jeho denní příjmy velmi často přesahují 1000 korun.

Nejhůře jsou na tom ti, kteří mají stálý plat. Mnozí se výhradně živí už jenom bramborami.

Kilo hovězího masa stojí 4,40 korun, máslo 4,60 korun, vepřové sádlo 5,40 korun, atd. Rád bych koupil hrách, ale veškerá moje snaha je marná, přestože úroda luštěnin byla velmi dobrá.

Za tyto nedostatky mohou výhradně nenasytní agrárníci a vláda, ve Vídni jsou prý poměry ještě horší.

Ve Stifterově mlýně je přestavba již v plném proudu.

Kola obou německých mlýnských soustav už jsou venku, příkop se vyzdívá a zvyšuje

Ob das aber so bleibt, bezweifle ich. Die Stammgäste der Frau **Gangl** werden ihr nicht untreu werden. Zum **Thurn** werden auch einige noch gehen. Die Weinlese ist sehr gut ausgefallen. Das Bier ist, seit wir einen neuen Bräuer haben, etwas besser geworden. Trotzdem ist es gehaltlos und behördlich auf die Hälfte beschränkt.

Die alte Frau **Heller** ist gestorben, ebenso eine **Wagnersche** Tochter. Pater **Macek** ist als Domkurat nach Budweis gekommen. An seiner Stelle kam ein Pater **Zaruba**, auch ein Čech reinsten Wassers. Ein Hermannschlag Bauer Sohn mit Namen **Grisam** ist im Spital an der Ruhr gestorben.

13.10.1915

Bei der großen Nässe sind einige Kartoffeln faulig geworden. Trotzdem war es wie auch bei den anderen Feldfrüchten eine Rekordernte. Die Bauern sagen es ganz offen, dass sie bei den jetzigen Preisen in diesem Jahr reich geworden sind. Das sieht man am besten beim **Hujer**.

Die Bäuerinnen kaufen ein, was Platz hat. Seine Tageseinnahmen übersteigen sehr häufig 1000 Kronen.

Die Fixgehaltsempfänger sind am schlechtesten dran. Viele leben nur noch ausschließlich von Erdäpfeln.

Ein Kg Rindfleisch kostet 4,40 Kr., Butter 4,60 Kr., Schweinefett 5,40 Kr., usw.

Ich möchte gerne Erbsen kaufen, aber alle Mühe ist vergeblich, trotz einer sehr guten Hülsenfrüchternte. An diesen Kalamitäten sind einzig und allein die unersättlichen Agrarier und die Regierung schuld, in Wien sollen die Verhältnisse noch schlechter sein.

An der Stiftermühle ist der Ausbau schon in vollem Gange. Die Räder der zwei deutschen Mühlengänge sind schon draußen, der Graben wird ausgemauert und höher gelegt - und das Wasser in

- a voda se z mlýnského příkopu přivádí potrubím k turbíně, čímž se navyšuje tlak a vodou se šetří. Uvnitř je pro elektrárnu dostatek místa.

Od elektrárny na sportovním hřišti se úplně upouští a místo je určeno pro měšťanskou školu, která je tam s nadějí očekávaná. Perspektivy tu jsou, ale je k tomu třeba hodně peněz.

Obyvatelé Ličova (Litschau) budou stavět novou školu. Stavba je povolena a bude zřízena nad **Greinerovým** hostincem. 60 tisíc cihel je už vyrobeno a na podzim budou dokončeny základy.

Hostinec "Zum Krug zum grünen Kranze" (U zeleného věnce) začíná vzkvétat. V neděli tam bylo narváno. Pan **Brand** jako hostinský hýří ochotnou a manželka je velmi upravená hospodská.

Ani servírka z Vídně není špatná, dokonce zpívá vídeňské kuplety a má příjemný hlas.

Především ale víno je znamenité, všechny tři druhy, a není křtěné. Dámy obnovily zase své večírky a podává se také jídlo.

Paní **Gangl** v obecním hostinci je ta postižená, protože její štamgasti až na pár starých pánů přešli jinam.

Řídící učitel a **Hofmüller** teď sedí v obecním hostinci sami a nudí se. Vlastně ne, jeden pospává napravo, druhý nalevo.

Thurn také utrpěl ztráty, ale v menší míře. Hostinský a bývalý kostelník **Klement** nyní bydlí v pokoji u **Hujera**, tam, kde žila stará paní **Tuschl**.

O Anni a Paule **Tuschlových**, které jsou ve Vídni, není žádných zpráv.

Dne 12. 10. zazněl umíráček za Karla **Seidla**, který padl na poli cti.

Röhren vom Mühlgraben in die Turbine geleitet, dadurch wird der Druck vergrößert und das Wasser gespahrt. Für das Werk ist im Innenraum Platz genug.

Das E-Werk am Sportplatz wird ganz aufgelassen und es kommt die zu erhoffende Bürgerschule dahin. Die Aussichten dafür sind da, aber es gehört eine Menge Geld dazu.

Die Litschauer werden eine neue Schule bauen. Der Bau ist bewilligt und kommt oberhalb des Gasthauses **Greiner** hin. 60 000 Ziegel haben sie schon fertig und die Grundmauern werden noch in diesem Herbst fertig.

Das Gasthaus „Zum Krug zum grünen Kranze“ beginnt zu florieren. Sonntag war es dicht besetzt. Herr **Brand** als Wirt ist sehr zuvorkommend und die Frau ist eine sehr appetitliche Wirtin. Auch die Wiener Kellnerin ist nicht übel, sie trägt sogar Wiener Kuplets vor und hat eine angenehme Stimme. Vor allem aber ist der Wein in drei Sorten sehr gut und unverfälscht. Auch die Damen haben wieder ihre Damenabende, und es werden auch Speisen verabreicht.

Frau **Gangl** im Gemeindegasthaus ist die geschädigte, denn ihre Stammgäste sind bis auf ein paar alte Herren abgewandert.

Der **Oberlehrer** und der **Hofmüller** sitzen nun allein im Gemeindegasthaus und möpsen sich. Eigentlich nein, der eine schläfert rechts, der andere links. Auch der **Thurn** hat Einbußen, jedoch in geringeren Maßen. Gastwirt und ehemaliger Messner **Klement** wohnt nun dort in dem Zimmer beim **Hujer**, wo die alte Frau **Tuschl** gewohnt hat.

Von Anni und Paula **Tuschl**, die in Wien sind, hört man gar nichts.

Am 12.10. wurde für den am Felde der Ehre gefallenen **Seidl** Karl die Sterbeglocke geläutet.

16.10.1915

Odvod zeměbranců v Nových Hradech (Gratzen). Přihlásit se museli níže uvedení, označení + byli odvedeni.

1. Johann Jellinek, 1876, cihlář
2. Adolf **Frischmann**, 1896, obchodnický učedník
3. Rudolf **Frischmann**, 1895, student chemie
4. Alois **Bauer**, 1876, školník +
5. Johann **Jaksch**, 1895, zedník, Kamenice (Hennberg) +
6. Franz Jos. **Stifter**, 1896, student techniky +
7. Karl **Herbst**, 1891, tovární dělník
8. Karl **Jaksch**, 1896, chalupník
9. Thomas **Wagner**, 1874, chalupník, Kamenice (Hennberg)
10. Johann **Sonnberger**, 1876, mistr pekařský a cukrářský
11. Adolf **Poidl**, 1875, chalupník, Nový hamr (Neuhammer) +
12. Josef **Böhm**, 1877, truhlář +
13. Franz **Muthspiel**, 1895, zedník +
14. Adalbert **Schubhardt**, 1877, zedník+
15. Matthias **Höcker**, 1896, kolář +
16. Engelbert **Klinger**, 1895, holič
17. Michael **Guschl**, 1891, nádeník +
18. Anton **Wierer**, 1891, pomocný sládek +
19. Martin **Thurn**, 1875, zedník
20. Ignaz **Dworschak**, 1895, tesařský mistr
21. Johann **Rotter**, 1876, tovární dělník
22. Johann **Trillsam**, 1891, zedník
23. Johann **Hanusch**, 1874, zedník, Černé Údolí (Schwarzthal)
24. Josef **Rossol**, 1873, nádeník, Věrteln (Vierteln)
25. Franz **Gangl**, 1875, hostinský +
26. Paul **Steininger**, 1877, majitel domu
27. Hermann **Scholl**, 1891, pošťák začátečník
28. Laurenz **Reich**, 1896, povozník, Černé Údolí (Schwarzthal)
29. Johann **Klimesch**, 1896, kovář +
30. Johann **Kwarda**, 1876, čeledín a majitel

16.10.1915

Landsturmusterung in Gratzen. Die Nachstehenden mussten sich stellen, die mit + Bezeichneten sind gemustert worden.

1. Johann **Jellinek**, 1876, Ziegelmacher
2. Adolf **Frischmann**, 1896, Kaufmannslehrling
3. Rudolf **Frischmann**, 1895, Student Chemie
4. Alois **Bauer**, 1876, Schuldiener +
5. Johann **Jaksch**, 1895, Maurer, Hennberg +
6. Franz Jos. **Stifter**, 1896, Student der Technik +
7. Karl **Herbst**, 1891, Fabrikarbeiter
8. Karl **Jaksch**, 1896, Häusler
9. Thomas **Wagner**, 1874, Häusler, Hennberg
10. Johann **Sonnberger**, 1876, Bäckermeister und Zuckerbäcker
11. Adolf **Poidl**, 1875, Häusler, Neuhammer +
12. Josef **Böhm**, 1877, Tischler +
13. Franz **Muthspiel**, 1895, Maurer +
14. Adalbert **Schubhardt**, 1877, Maurer +
15. Matthias **Höcker**, 1896, Wagner +
16. Engelbert **Klinger**, 1895, Rasierer
17. Michael **Guschl**, 1891, Tagelöhner +
18. Anton **Wierer**, 1891, Bräuerbursche +
19. Martin **Thurn**, 1875, Maurer
20. Ignaz **Dworschak**, 1895, Zimmermeister
21. Johann **Rotter**, 1876, Fabrikarbeiter
22. Johann **Trillsam**, 1891, Maurer
23. Johann **Hanusch**, 1874, Maurer, Schwarzthal
24. Josef **Rossol**, 1873, Tagelöhner, Vierteln
25. Franz **Gangl**, 1875, Gastwirt +
26. Paul **Steininger**, 1877, Hausbesitzer
27. Hermann **Scholl**, 1891, Posteleve
28. Laurenz **Reich**, 1896, Fuhrmann, Schwarzthal
29. Johann **Klimesch**, 1896, Hammerschmied +
30. Johann **Kwarda**, 1876, Knecht u.

domu +

31. Alois **Pascher**, 1896, obchodní pomocník
32. Eduard **Tuma**, 1896, učitel, Kuří (Hermannschlag)
33. Martin **Glaser**, 1875, vozka +
34. Johann **Schulz**, 1891, zedník
35. Franz **Klinger**, 1875, obuvník
36. Johann **Undeutsch**, 1873, krejčí

37. Franz **Karpf**, 1874, nádeník +
38. Johann **Pletka**, 1874, obuvník

18.10.1915

Včera přijel na dovolenou pan **Witzany**, hlídač ve Svaté Gabriele. Sloužil u 91. pěšího pluku a po bojích u Dubna se stal shodou okolností sluhou generálmajora Johanna v. **Mossiga**. Včera, protože byla císařská poutní neděle, byl "Krug zum grünen Kranze" (hostinec U zelného věnce) plný lidí.

Byl jsem u paní **Gangl** v obecním hostinci, byla to ospalá zábava. Řídící učitel usnul, dvorní mlynář sotva udržel oči otevřené.

Kdyby později nepřišel **Witzany** se svou ženou a nevyprávěl nám o svých zážitcích, usnuli bychom všichni.

Zato u **Branda** to vypadá úplně jinak. Oba jsou velmi ochotní a pozorní. Ti, kteří tam chodí častěji, dostanou pěknou sklenku pro štamgasty a víno je bezvadné. Jídlo je chutně připravené. I přes velký nedostatek má sýry a různé ryby, párky, občas guláš a podobná jídla.

Příští týden bude porážet prase, takže budou i jitrnice a jelita. Už se konaly dva dámské večery.

Chce tam vybudovat čítárnu a postavit pianino.

Dne 16. jsem v doprovodu starosty a referenta chodil v Klení (Gollnetschlag) od

Hausbesitzer +

31. Alois **Pascher**, 1896, Kaufmannskommis
32. Eduard **Tuma**, 1896, Lehrer, Hermannschlag
33. Martin **Glaser**, 1875, Kutscher +
34. Johann **Schulz**, 1891, Maurer
35. Franz **Klinger**, 1875, Schuhmacher
36. Johann **Undeutsch**, 1873, Schneider

37. Franz **Karpf**, 1874, Tagelöhner +
38. Johann **Pletka**, 1874, Schuhmacher

18.10.1915

Herr **Witzany**, Platzaufseher in St. Gabriela, ist gestern hier auf Urlaub gekommen. Er diente bei dem 91. Inf. Reg. und wurde nach den Kämpfen bei Dubno durch Zufall Diener bei Generalmajor **Ritter Johann v. Mossig**. Gestern, da Kaiserkirchweih-Sonntag war, war der „Krug zum grünen Kranze“ voller Leute.

Ich war bei der Frau **Gangl** im Gemeindegasthaus, es war eine schläfrige Gesellschaft. Der Oberlehrer schlief ganz ein, der Hofmüller konnte kaum die Augen offenhalten. Wäre nicht später der **Witzany** mit seiner Frau gekommen und hätte von seinen Erlebnissen erzählt, wir wären auch alle eingeschlafen.

Beim **Brand** dagegen sieht es ganz anders aus. Sie sind beide sehr zuvorkommend und aufmerksam. Die öfters hinkommen, bekommen ein hübsches Stammglas und der Wein ist tadellos. Die Speisen sind appetitlich zubereitet. Er hat trotz des großen Mangels Käse und verschiedene Fischeln, Würsteln, manchmal auch Gulasch und dergleichen. Nächste Woche wird er ein Schwein schlachten, da gibt es auch Leberwürste und Blunzen. Es gab schon zwei Damenabende. Er will da eine Lesehalle errichten und ein Pianino aufstellen.

Am 16. bin ich in Begleitung des Gemeindevorstehers und eines

domu k domu, abych se zemědělcí sepsal zásoby.

Všude jsme se setkali s velkou nedůvěrou, a dlouho trvalo, než se pochyby rozptýlily.

Mnozí neříkali pravdu, a proto museli otevřít truhly na mouku a ukázat vymlácené a nevymlácené obilí. Jeden tvrdil, že má v domě jen 6 kg mouky.

Zrovna **Blödicher** (těžko čitelné, pozn. B. Riepl). Tak ukaž. Ve třech truhlách bylo 136 kg mouky! Takovou válečnou službou, si nikde neuděláte přátele.

Paní **Milka** Holzhacker odjela do Vídně s **Marietl** se slzami v očích. Jen **Milka** tady ještě zůstala ve dvorním mlýně (Hofmühle) a tloustne. Zůstane tam až do konce října. Pak se její matka vrací s nadporučíkem **Lukschem** z Vídně do Nových Hradů (Grazen), kde se zase spolu setkají.

Luksch, ženich **Milky**, navštěvuje kurz u intendance ve Vídni. Doufá, že se na jaře nebo ještě dříve stane rytmistrem četnického jezdeckta, a pak bude následovat svatba. Doufá, že se dostane do Prachatic, kde se jim líbí. Je možné, že z toho něco bude, protože má protekci.

Ve včerejších novinách stálo, že zdravotnický kadet Hans **Iroid**, pěší pluk (IR) 88, obdržel v záložní nemocnici č. 1 v Jaroslavi (dnes v jihovýchodním Polsku, poz.překl.) zlatý záslužný kříž na stuze medaile Za chrabrost.

Svatba slečny Tiny **Michal** s Franzem **Weidnerem** byla odložena, protože dosud nebyly z Německa doručeny její doklady. Také místní vikář jí dělal nepříjemnosti, protože je protestantka.

Vzhledem k tomu, že se jedná o válečnou svatbu, není třeba je „shodit z kazatelny“. To byla příčina sporu s **vikářem**, na které trval. Svatba se bude konat odpoledne, což je událost, která se v Benešově

Sachverständigen in Gollnetschlag von Haus zu Haus gegangen, um mit den Bauern die Vorräte aufzunehmen. Überall stießen wir auf großes Misstrauen, und man brauchte eine Menge Zeit, um das abzubauen.

Viele sagten die Unwahrheit und mussten die Mehltruhen öffnen und das gedroschene und ungedroschene Korn zeigen. Einer behauptete, nur 6 Kg Mehl im Haus zu haben. Ausgerechnet der **Blödicher** (schwer lesbar, Anm.B.Riepl). Also vorzeigen. In drei Truhen lagen 136 Kg Mehl! Das ist eine Kriegsdienstleistung, mit der man sich keine Freunde macht.

Frau **Milka** Holzhacker ist mit dem **Marietl** tränenden Auges nach Wien abgereist. Nur die **Milka** ist noch da und mästet sich in der Hofmühle. Sie bleibt bis Ende Oktober. Dann kommt ihre Mutter mit dem Oberleutnant **Luksch** aus Wien zurück nach Grazen, wo sie wieder zusammentreffen. **Luksch**, der Bräutigam der **Milka**, macht einen Kurs bei der Intendantur in Wien. Er hofft, dass er im Frühjahr oder noch früher Gendarmerie-Rittmeister wird, und dann ist Hochzeit. Er hofft, nach Prachatitz zu kommen, wo es ihnen gut gefällt. Da er Protektion hat, kann etwas daraus werden.

In der Zeitung stand gestern, dass der Sanitätskadett Hans **Iroid**, IR 88, beim Reservespital Nr 1. in Jaroslau das goldene Verdienstkreuz am Bande der Tapferkeitsmedaille erhalten hat.

Die Hochzeit der Frl. Tina **Michal** mit Franz **Weidner** ist verschoben worden, da ihre Dokumente aus Deutschland noch nicht eingelangt sind. Auch hat der hiesige Vikär ihr ziemliche Anstände gemacht und macht sie noch immer, da sie Protestantin ist. Da es eine Kriegstrauung ist, ist das Aufgebot nicht nötig. Dies war der strittige Punkt beim **Vikär**, auf dem er herumritt. Die Trauung wird nachmittags stattfinden, ein

(Beneschau) ještě nikdy nestala. Datum ještě nebylo určeno, protože stále ještě chybí jeden dokument.

Od Aloise **Weidnera** jsme opět dostali z Apatinu poštou balík s 5 kg pšeničné mouky. To je od něj velmi milé.

22.10.1915

Zítřka se bude ve čtyři hodiny odpoledne konat neobvyklý svatební obřad (v Benešově byly do té doby běžné jen svatby v dopoledních hodinách, pozn. Burkharda Rathmanna), slečna Christine **Michal** bude provdána za pana PhDr. Franze **Weidnera**, c.k. lékového akcesisty zdravotníků zeměbrany v záloze.

Svědkové jsou starosta Franz **Schmoll** a dvorní mlynář Karl **Holzacker**. Družba je učitel Ignaz **Pils** a družička slečna Mizzi **Pils**, c.k. poštovní úřednice, v současné době ještě vedoucí zdejší c.k. poštovního úřadu. Oddavkám přítomni jsou tito svatební hosté: dvorní mlynářka Maria **Holzacker**, slečny **Rosa** a **Emma Weidnerovy**. Muži k nim patřící mi dnes ještě nejsou známí.

Vozy budou vyzdobeny bílými růžemi a kostel se bude skvíet ve světelné záři. Ke svatební hostině je prostřeno ve vile **Michal**, a to pro 16 osob.

Včerejší loučení se svobodou (předsvatební večer, pozn.překl.) trvalo od 8 hodin večer do půlnoci. Naše **Mizzi** a **Milka Holzacker** byly pozvané také. Bylo to shromáždění celkem 24 mladých lidí. Dívky dostaly kávu a jemnou bábovku, svobodní mládenci pak studený nářez a pivo.

Nazi **Pils** promluvil k svatebčanům a neopomněl citát „Množte se, ať je Vás jako písku v moři“. Pro zábavu byl spuštěn chroptící gramofon.

Ereignis in Beneschau, das noch nie vorgekommen ist. Der Tag ist noch nicht bestimmt, da noch ein Dokument fehlt.

Von **Weidner** Alois erhielten wir wieder aus Apatin ein Postpäckchen mit 5 Kg Weizenmehl. Das ist von ihm sehr schön.

22.10.1915

Morgen gibt es das Schauspiel einer seltsamen Trauung, um vier Uhr Nachmittag (in Beneschau waren bis dahin nur Trauungen am Vormittag üblich, Anm. Burkhard Rathmann) wird Fräulein Christine **Michal** mit Herrn Ph. Mr. Franz **Weidner**, k.k. Landwehr-Medikamenten-Akzessisten i.d. Reserve getraut werden.

Zeugen sind Bürgermeister Franz **Schmoll** und Hofmüller Karl **Holzacker**. Brautführer ist Lehrer Ignaz **Pils** und Brautjungfer Fräulein Mizzi **Pils**, k.k. Postoffizientin, derzeit noch Leiterin des hiesigen k.k. Postamtes. Bei der Trauung anwesende Hochzeitsgäste sind: Die Hofmüllerin Maria **Holzacker**, Fräulein **Rosa** und **Emma Weidner**. Die dazugehörigen Herren sind mir heute noch nicht bekannt.

Die Wagen werden mit weißen Rosen geschmückt sein und die Kirche im hellen Lichterglanz erstrahlen. Die Hochzeitstafel wird in der Villa **Michal** abgehalten, und zwar mit 16 Gedecken.

Der gestrige Polterabend dauerte von 8 bis 12 Uhr nachts. Unsere **Mizzi** und **Milka Holzacker** waren auch geladen. Es waren im Ganzen 24 junge Leute beisammen. Die Mädchen bekamen Kaffee und feinen Gugelhupf, die Junggesellen kalten Aufschnitt und Bier.

Nazi **Pils** hielt eine Ansprache an das Brautpaar und streute den Passus ein „Vermehret Euch wie der Sand am Meere“. Zur Unterhaltung kam ein krächzendes Grammophon in Tätigkeit.

Pěvecký spolek Lyra přednese sborovou skladbu a z tohoto důvodu je na dnešní den stanovena pěvecká zkouška v obecním hostinci, které se ale nezúčastním, protože chraptím a bolí mě v krku.

Basskarl upadl v podroušeném stavu v Kuří (Hermannschlag) blízko rybníka hlavou do příkopu, kde teče Kuřský potůček (Hermannschläger Bacherl). Musel si přivodit vnitřní zranění, ale už se mu daří lépe.

28.10.1915

Dnes je druhý jakoby zimní den se sněhem a citelný chlad při jasném slunečním svitu. Soupisy zásob v Klení (Gollnetschlag) proběhly nad očekávání dobře.

Druhý den bylo velmi krásné počasí, první den v poledne trochu pršelo, ale to byla práce většinou už hotová a já jsem v době oběda seděl u představeného obce u bohatě prostřeného stolu.

Herlingerovi se v Lužnici nedařilo tak dobře. Protože má obec velkou rozlohu, potřeboval na tu práci čtyři dny, ale třetího dne bylo tak hnusné počasí, že musel v Terčině (dnes Pohorské) Vsi (Theresiendorf) zůstat přes noc.

Slečna Mariettl **Holzacker** je kvůli zápisu (zde: do seznamu posluchačů vysoké školy, pozn.překl.) v Praze. Studium ještě nedokončila. Její sestra **Milka** je na svátek Všech svatých a Dušiček v Nových Hradech (Gratzen), kde se setká se svojí matkou a svým ženichem, nadporučíkem **Lukschem**, který má být 1.11. povýšen na kapitána. Co všechno nezmůže protekce.

Dnes odpoledne ve 3 hodiny má pohřeb sl. Rosa **Wimmer**. Její otec tu kdysi byl první řezník. Jeho dům patří nyní řezníku Karlu **Sonnbergerovi**.

Der Gesangsverein Lyra wird einen Chor zum Vortrage bringen und aus diesem Grunde ist heute eine Gesangsprobe im Gemeindegasthaus angesagt, an der ich aber auch wegen Heiserkeit und Halsschmerzen nicht teilnehmen werde.

Der **Basskarl** ist im berauschten Zustand in Hermannschlag nahe beim Teich kopfüber in den Graben gestürzt, wo das Hermannschläger Bacherl fließt. Er muss sich innerlich verletzt haben, es geht ihm aber schon besser.

28.10.1915

Heute ist der zweite Schneewintertag und eine empfindliche Kälte bei hellem, klarem Sonnenschein. Die Vorratsaufnahmen in Gollnetschlag sind über Erwarten gut abgelaufen. Am zweiten Tag war herrlich schönes Wetter, am ersten hat es mittags etwas geregnet, aber da war die Arbeit zum größten Teil schon getan, und ich saß beim Vorsteher an einer reichlich besetzten Mittagstafel.

Herlinger ging es in Luschnitz nicht so gut. Da die Gemeinde einen großen Umfang hat, brauchte er vier Tage und der dritte Tag brachte ein scheußliches Wetter mit, sodass er in Theresiendorf über Nacht bleiben musste.

Fräulein Mariettl **Holzacker** ist wegen der Inskribierung in Prag. Sie ist mit dem Studium noch nicht fertig. Ihre Schwester **Milka** ist über die Feiertage Allerheiligen-Allerseelen in Gratzen, wo sie mit ihrer Mutter und ihrem Bräutigam zusammenkommt. Dieser, Oberleutnant **Luksch**, soll am 1.11. zum Hauptmann befördert werden. Was die Protektion nicht alles macht!

Heute Nachmittag um 3 Uhr ist das Begräbnis des Frl. Rosa **Wimmer**. Ihr Vater war ehemals der erste Fleischhauer hier. Sein Haus gehört jetzt dem Fleischhauer Karl **Sonnberger**.

Pan Franz **Weidner** se ženou cestují dnes do Vídně. Je to jejich svatební cesta. Ona se za několik dní zase vrátí, neboť udržovat domácnost ve Vídni není při jeho sporé gáži možné kvůli velké drahotě, navzdory válečnému příplatku.

Od svědka, starosty **Schmolla**, dostali novomanželé jako svatební dar „starý dukát“.

Chtěl bych vidět ty jejich protáhlé obličej. Mluví se o tom v celém městě.

Brand jako hospodský si počíná velmi dobře. Ještě lépe paní **Brand**, hostinskou dělá s gusem. Porazili tučnou prasnici a minulou sobotu byl klobásový večer, který byl velmi pohodový.

Obliba je všeobecná, tím spíš, když nezdražil víno, jako to udělali ostatní hostinští. Všude se prodává čtvrtka mladého vína za 32 h, cena ale prý bude za krátko zvýšena na 40 h.

Dorri **Dick**, který byl ve Vídni na studiích, se tady včera objevil.

Co ten o zdražování ve Vídni vypráví, to je strašné, 1 dkg uzeného špeku stojí 24 haléřů, kilo brambor 32 haléřů, a ještě k tomu nejsou k mání. Prodávají se na kila a to stojí lidé frontu před prodejny a dochází k tlačení, protože na ty poslední už nezbyde. V Ottakringu už docházelo k nepokojům, při kterých muselo zakročit vojsko.

Jak to ale bude vypadat za další tři měsíce? Jedna selka z Kuří (Hermannschlag) požadovala za pětikilovou husu 23 korun. No není to přílišné?

Už nějakou dobu se snažím koupit u sedláků v okolí pár kilo hrachu. I když bych za něj zaplatil jakoukoli cenu, doteď žádný nemám. Někteří mi jej slíbili, ale nepřinesl ho žádný.

Herr und Frau **Weidner** Franz reisen heute nach Wien. Ihre Hochzeitsreise. Sie wird in einigen Tagen wieder zurückkommen, denn ein Haushalt in Wien ist wegen der großen Teuerung nicht möglich bei seiner knappen Gage, trotz der Kriegszulage.

Vom Zeugen, Bürgermeister **Schmoll**, erhielt das Brautpaar als Hochzeitsgeschenk „einen alten Dukaten“. Die langen Gesichter, die die beiden gemacht haben, hätte ich gerne gesehen. Die Geschichte zirkuliert als Stadtgespräch.

Brand als Gastwirt macht sich sehr gut. Noch mehr Frau **Brand**. Sie ist eine gastiöse Wirtin. Sie haben eine fette Sau geschlachtet, und da gab es am verflossenen Samstag einen Wurstabend, der sehr gemütlich verlief. Der Zuspruch ist im Allgemeinen befriedigend, umsomehr, als er den Wein im Preise nicht steigert, wie die anderen Wirte. Überall verlangt man für das Viertel Heurigen 32 h, es soll sich aber in kürzester Zeit bis auf 40 h steigern.

Dorri **Dick**, der zum Studium in Wien weilte, ist gestern hier eingetroffen. Was der über die Teuerung in Wien erzählt, ist horrend. Ein Deka geselchter Speck kostet 24 h., ein Kilo Kartoffeln 32 h., und diese sind nicht zu haben. Kiloweise werden sie verkauft, und da stehen die Leute Schlange vor den Verkaufsstellen und drängen sich, denn die Letzten gehen leer aus. In Ottakring gab es schon Krawalle, bei denen das Militär einschreiten musste.

Wie wird es aber nach drei weiteren Monaten werden? Eine Bäuerin aus Hermannschlag verlangte für eine 5 Kg schwere Gans 23 Kronen. Ist das nicht schrecklich?

Schon seit vielen Tagen suche ich bei den Bauern in der Umgebung ein paar Kg Erbsen zu kaufen. Obwohl ich dieselben um jeden Preis kaufen würde, habe ich bisher keine erhalten. Einige haben mir

Nezbyde mi nic jiného, než vzít ruksak na záda a přinést si jej sám. Takhle jsem to udělal také v Klení (Gollnetschlag) se zelím.

Nadávat a naříkat nepomůže, musí se jít do vesnice a za dobré slovo se někdy přeci jen dostane něco ke koupi.

Gustl **Gangl** se ženou a děckem z Mödlingu (město v Dolních Rakousích, pozn.překl.) jsou tady na návštěvě. Byli v Budějovicích, kde jeho nevlastní bratr leží v nemocnici. Musela tam být zase také paní Erna von **Angeli**. Elegantní kožich do města mu propůjčovalo kavalírské vzezření a četné prsteny na jeho ruce povýšenecký vzhled. Podle jeho vystupování se mu daří velmi dobře. Vyprávěl, že jeho matka v poslední době několikrát omdlela, a že se kvůli tomu velmi strachuje.

Ernin manžel je stále ještě u generálního štábu v Těšíně (Horní Slezsko, pozn.překl.), má však nyní přijít do Tyrolska. **Hermann** slouží jako jednoročák u „Deutschmeister“ (příslušník c.k. pěšího pluku, pozn.překl.) a prohýří nepředstavitelně mnoho peněz. Libuje si jednoduše v nobl zálibách, jeho bankovky plynou zejména k něžnému pohlaví.

Hospodský **Gangl** má velké obavy, že bude muset narukovat a pokouší se, všemi možnými způsoby se z toho vyzout. Nyní se uchází o místo „hospodského“ ve velkém zajateckém táboře v Gmündu. Hlásil se také o místo ve Škodových závodech v Plzni, byli by ho přijali jako soustružníka železa a kovu, ale to mu připadalo příliš namáhavé. Kdyby bylo u nás hodně takových lidí, kteří se vyhýbají nepříjemným věcem (simulantů), tak je to špatné. Jeho žena nepřestává lamentovat.

Hans **Nassberger** přišel domů. Byl kuchařem v důstojnické jídelně a dařilo se

welche versprochen, aber bringen tut sie keiner.

Es wird mir nichts anderes übrigbleiben, als den Rucksack zu nehmen, und sie selber zu holen. So habe ich es auch in Gollnetschlag mit dem Kraut gemacht. Schimpfen und Jammern hilft nicht, man muss auf die Dörfer gehen und den Bauern gute Worte geben, dann bekommt man doch manchmal etwas zu kaufen.

Gangl Gusti sammt Frau und Kind aus Mödling sind hier auf Besuch. Sie waren in Budweis, wo sein Stiefbruder als Soldat im Spital liegt. Auch Frau Erna von **Angeli** muss dort wieder gewesen sein. Ein eleganter Stadtpelz gab ihm ein kavaliérmäßiges und die vielen Ringe an seiner Hand ein protzenmäßiges Aussehen. Nach seinem Auftreten geht es ihm sehr gut. Er erzählte, dass seine Mutter in letzter Zeit einige mal Ohnmachtsanfälle gehabt habe und darüber sehr verängstigt ist.

Ernas Mann ist noch immer beim Generalstab in Teschen, soll aber nun nach Tirol kommen. **Hermann** dient als Einjähriger bei den Deutschmeistern in Wien und verschwendet unmäßig viel Geld.

Er liebt halt noble Passionen, namentlich die Maderln zwicken ihm die Banknoten ab.

Gastwirt **Gangl** fürchtet sich ungeheuer vor dem Einrücken und versucht, auf alle mögliche Weise, sich loszumachen. Nun bewirbt er sich um eine Stelle als „Gastwirt“ in dem großen Gefangenenlager in Gmünd. Bei Skoda in Pilsen hat er sich auch beworben und wäre auch als Eisendreher angenommen worden, aber das war ihm zu anstrengend. Wenn es viele solche Drückeberger bei uns gäbe, sehe es schlecht aus. Seine Frau kommt aus dem Lamentieren gar nicht heraus.

Nassberger Hans ist nach Hause gekommen. Er war Koch in der

mu docela dobře. Spadl na něj kotel a způsobil mu nějaké pohmožděniny. Dovedli ho do nemocnice a nyní čerpá dovolenou.

I učitel **Pöschko** z Hartunkova (Hardetschlag) se vrátil domů. Není způsobilý vykonávat vojenskou službu. Učitel Hans **Kastl** má zdravotní dovolenou a je v Budějovicích.

Vedoucímu četnictva a příslušníku vojenské policejní jednotky armády, panu **Posseltovi**, byl udělen stříbrný záslužný kříž s korunou na stužce medaile za statečnost.

Od 15. do 29.11 byl nadporučík Viktor **Kurek** v Německém Benešově (Deutsch Beneschau) na dovolené, a proto odpadají veškeré zprávy z tohoto města v průběhu této doby.

5.12.1915

2.12. dopoledne jsem musel vyřizovat výplaty, zatímco školní děti s učitelským sborem a i všechny spolky s městskou správou se účastnily slavnostní bohoslužby.

Odpoledne jsem musel jít s členem obecního výboru dům od domu na sbírku měděných a mosazných předmětů.

Lilo jako z konve a na zemi ležící sníh se postupně měnil v břečku. V té jsme se brodili celým městem až do doby, kdy už padla tma, a poměrně dost jsme toho získali, také několik těžkých měděných kotlů a jeden zvon o značné hmotnosti.

Příští den jsme poslali 10 kg nasušených ostružinového a jahodového listí zabaleného v koších. Sbírka školních dětí dne 2.12., o 6. dni ochrany dětí, vynesla 230 korun.

V pátek jsme pořádali "Dodatečnou oslavu sv. Cecílie" u **Branda**. Menu: uzené s knedlo-zelo a na konec dort. Bylo nás jen 7

Offiziersmenage und es ging ihm recht gut. Ein Kessel ist auf ihn gefallen und hat ihn ein wenig gedrückt. Er kam ins Spital und nun haben sie ihn beurlaubt. Auch Lehrer **Pöschko** aus Hardetschlag ist zurückgekommen. Er ist militär-untauglich. Lehrer Hans **Kastl** ist krankheitshalber beurlaubt und in Budweis.

Gendarmerie-Postenführer und Feldgendarm, Herr **Posselt**, erhielt das silberne Verdienstkreuz mit der Krone am Bande der Tapferkeitsmedaille.

Vom 15. bis zum 29.11. war Oberleutnant Viktor **Kurek** in Deutsch-Beneschau in Urlaub, daher entfallen leider alle Berichte aus Beneschau während dieser Zeit.

5.12.1915

Ich hatte am 2.12. vormittags die Gehalts-Auszahlung zu erledigen, während die Schulkinder mit dem Lehrkörper, sowie alle Vereine mit der Stadtverwaltung einem feierlichen Gottesdienste beiwohnten. Nachmittags musste ich mit einem Gemeindeausschussmitglied von Haus zu Haus gehen und Kupfer- und Messing-Gegenstände sammeln.

Es regnete in Strömen und der liegende Schnee verwandelte sich in einen Brei. So stampften wir bis zum Dunkelwerden in der ganzen Stadt herum und brachten ziemlich viel zusammen. Auch einige schwere Kupferkessel und eine schwere Glocke waren dabei.

Am nächsten Tag expedierten wir in Körben verpackt 10 Kg getrocknete Brombeer- und Erdbeerblätter. Die Sammlung der Schulkinder am 2.12., dem 6. Kinderschutztage, erbrachte 230 Kronen.

Freitag hielten wir eine „Cäcilien-Nachfeier“ beim **Brand**. Menü: Selchfleisch, Knödel und Kraut - zum Schluss eine Torte. Es

strávníků.

Starého pana **Weidnera** zase klepla pepka. Tentokrát byla zasažena pravá paže a jazyk. Zdá se, že se z toho dostane. Dr. **Dick** sice nedává velkou naději, ale stává se často, že se plete.

Paní Tina **Weidner** je opět zde a má o Vídni hodně co povídat. Alois **Weidner** je v Bělehradě, také Karl **Holz hacker** by tam brzy měl přijít.

12.12.1915

Počasi je jako na jaře. Musel jsem si dokonce vzít svůj letní oblek. Sedláci pilně pracují na polích.

Karl **Holz hacker** je stále ještě v Staré Pazově (dnes město v jižní části srbské Vojvodiny, poblíž Bělehradu, pozn.překl.). Příští úterý je tu jarmark. Dopadne velmi bídne, to se dá předpokládat.

Hans **Anderl** stále ještě není odveden. Už se rozloučil se všemi, kteří cítili pohnutí, nyní musí zase čekat. To je na potvoru. Student právnické fakulty (JUC) **Lorbeck** složil s úspěchem v Praze třetí státní zkoušku. Starý **Weidner** je stále ještě churavý. Paží pořád nemůže pořádně hýbat a musí být léčen elektrickou terapií.

13.12.1915

Poté, co bylo v neděli téměř 18° ve stínu, máme dnes zimní den s bohatou sněhovou nadílkou. Ještě není moc chladno, ale po tom krásném jarním počasí přeci jenom změna k horšímu. JUC **Lorbeck** dostal náhle povolávací rozkaz a musel během 24 hodin narukovat do Jihlavy.

Dnes, časně z rána, byly rozvedená žena sedláře **Freudenthaler** a její nemanželská dcera **Mikolasch** (po chalupě Butschögl)

waren nur 7 Teilnehmer an dem Essen.

Den alten Herrn **Weidner** hat wieder ein Schlagerl getroffen. Diesmal trat eine Lähmung am rechten Arm und an der Zunge ein. Er scheint sich aber wieder zu erholen. Dr. **Dick** macht wohl keine großen Hoffnungen, aber er irrt sich auch oft.

Frau Tina **Weidner** ist wieder hier und weiß vieles von Wien zu erzählen. Alois **Weidner** ist in Belgrad, auch **Holz hacker** Karl dürfte bald dorthin kommen.

12.12.1915

Das Wetter ist wie im Frühling. Ich musste sogar meinen Sommeranzug anlegen. Die Bauern arbeiten fleißig auf den Feldern. Karl **Holz hacker** ist immer noch in Stara Pazowa (heute in Serbien, Anm.B.Riepl).

Nächsten Dienstag haben wir Jahrmarkt. Wird recht schofel ausfallen, das ist vorauszusehen.

Anderl Hans ist noch immer nicht einberufen. Er hat schon von allen bewegten Abschied genommen, nun muss er wieder warten. Das ist ärgerlich. Jurist **Lorbeck** hat in Prag die dritte Staatsprüfung mit Erfolg abgelegt. Der alte **Weidner** ist noch immer unpässlich. Sein Arm ist noch immer nicht ganz beweglich und muss elektrisiert werden.

13.12. 1915

Nachdem am Sonntag cirka 18° im Schatten waren, haben wir heute einen schneereichen Wintertag. Es ist noch nicht sehr kalt, aber nach dem schönen Frühlingswetter doch ein Rückschlag. Jurist **Lorbeck** bekam plötzlich eine Einberufungskarte und musste binnen 24 Stunden nach Iglau einrücken.

Heute, zeitlich in der Früh, wurde die geschiedene Frau des Sattlers **Freudenthaler** und ihre uneheliche Tochter

přistiženy při tom, jak ukradly v pivovaru slámu.

Toto mrzké řemeslo musí už jistě provozovat delší dobu, neboť nevysvětlitelný úbytek byl personálu pivovaru nápadný už delší dobu. Teď tedy zlodějky chytily a případ vzbudil ve městě velký povyk.

Obě budou nyní zavřené. Včera potkali lidé tři muže, kteří byli bosí, v potrhaných hadrech a neholení a ptali se na cestu do Niš (dnes v Srbsku, pozn.překl.).

U Schönbaumfeldovy továrny šli přes potok a zmizeli v lese. Museli to být uprchlí srbští nebo ruští zajatci.

15.12.1915

Včerejší jarmark byl strašně slabě navštíven. Bylo tu málo prodejců a málo kupujících. Jindy stojí před našim domem dvě dlouhé řady ševců ze Svinů.

Dnes tu byl jen jeden a ani nic neprodal, neboť ceny za boty opět stouply. Koupili jsme pouze pár citronů. Kilo ořechů stálo 1,80 Kč.

Opět se ochladilo. Půda zmrzla na kámen, na oknech jsou ledové květy a nosy jsou červené od mrazu. Odpoledne jsem byl u **Branda** na čtvrtce vína. Později tam přišli také Peter **Zaruba**, Nazi **Pils**, **Wilberg**, kolega **Tuma**, sl. Agnes **Schatzl** a Elsa **Dick**.

Prvně v životě jsem si nechal dát porci dršťek s noky, protože všichni tento blaf chválí. Nechutnalo to zas tak strašně, ale jednou mi to stačilo.

18.12.1915

Denně je hustá mlha a námrazy a jinovatka. C.k. zemská školní rada nepovolila další

Mikolasch (Hausname Butschögl) dabei ertappt, wie dieselben im Bräuhaus Stroh gestohlen haben. Sie müssen dieses schnöde Handwerk schon längere Zeit betrieben haben, denn der unerklärliche Abgang ist dem Bräuhaus-Personal schon längere Zeit aufgefallen. Nun haben sie die Diebinnen erwischt und der Vorfall hat viel Aufsehen in der Stadt hervorgerufen.

Nun werden beide eingekastelt werden. Gestern begegneten Leute drei handfesten Männern, welche barfüßig, ganz zerlumpt und bärtig waren, und nach dem Weg nach Nisch fragte. Sie gingen bei der Schönbaumfeld'schen Fabrik durch den Bach und verschwanden im Wald. Es müssen entflozene serbische oder russische Gefangene gewesen sein.

15.12.1915

Der gestrige Jahrmarkt war allerschwächst besucht. Er gab wenig Verkäufer und wenig Käufer. Sonst stehen vor unserem Hause zwei lange Reihen Schuhmacher aus Schweinitz. Diesmal stand nur einer da, und der verkaufte auch nichts, denn die Schuhpreise sind wieder gestiegen. Wir kauften nur einige Zitronen. Nüsse kosteten das Kg 1,80 Kronen.

Es ist wieder kalt geworden. Der Boden ist steinhart gefroren, an den Fensterscheiben blühen die Blumen und rot erglühen die Nasen. Nachmittags war ich beim **Brand** auf ein Viertel Wein. Später kamen auch Peter **Zaruba**, Nazi **Pils**, **Wilberg**, Kollege **Tuma**, Fr. **Schatzl** Agnes und Elsa **Dick** hin. Zum ersten Mal im Leben ließ ich mir eine Portion Kuttelfleck mit Nockerln geben, da alle diesen Fraß so loben. Es schmeckte nicht gerade schlecht, aber ein Verlangen hätte ich nicht mehr danach.

18.12.1915

Es herrscht täglich starker Nebel und Rauhreif. Der k.k. Landesschulrat hat die

existenci 3. provizorního učitelského místa druhé třídy, takže paralelka musí být zrušena.

Vedoucí pily **Bažant** má na krku proces. Potkal slečnu Kathi **Häusler** a protože ona nepozdravila, vytkl jí to na cestě do Gabriely a použil slovo „fracek“, načež ho ona zažalovala.

Minulý čtvrtek se tady konalo sčítání domácích zvířat a zásob sena. Rozšířil se mylný dojem, že budou lidem odebrána vykrmovaná prasata, a proto je mnozí ve spěchu porazili.

Na tom je vidět, jak hloupí ti lidé někdy jsou.

Večer se u **Branda** čepovalo plzeňské pivo, a to jsme si náramně pochutnali.

Sládek pan Max **Just** narukoval a slouží jako kaprál u 100. pěšího pluku. V současné době je v Piotrkově v Rusku (dnes v Polsku pozn. B.R.) a jeho žena s dítětem jsou zde u otce. Včera jsme měli husu, stála 10 korun.

24.12.1915

Obleva je otrěsná. Učitel **Tummler** odcestoval a nechal mi tu zase kupu práce. Sedím tedy ve školní kanceláři a píšu. Tímto způsobem uplyne i 11 dní prázdnin.

Přítom mám vřed na zadku, který mi při sezení působí bolest. Takto má být vyvolána vánoční nálada? Pak přišel v ½ 3 listonoš **Mais** a přinesl mezi jinými poštovními zásilkami pohlednici a dopis od tebe, načež se přeci jenom sváteční rozpoložení dostavilo.

Paní **Holzacker** se ohlásila na ½ 8 večer a když se ta hodina přiblížila, otevřely se dveře a spolu s ní vešli **Ämilian** a bratr **Karl**. Pro **Mizzi** byla přítomnost jejího snoubence to nejkrásnější vánoční překvapení.

Weiterbelassung der 3. provisorischen Lehrerstelle zweiter Klasse nicht bewilligt, somit muss eine Parallelklasse aufgelassen werden. Sägeleiter **Bažant** hat einen Prozess am Halse. Er begegnete dem Frl. **Kathi Häusler**, und da sie nicht grüßte, stellte er sie am Gabrielerweg zur Rede und gebrauchte das Wort „Fratz“, worauf sie ihn verklagte.

Am vergangenen Donnerstag war hier die Aufnahme über die Zahl der Haustiere und die Vorräte an Heu. Es verbreitete sich die irrige Annahme, dass man den Leuten die Fettschweine wegnehmen werde, und so schlachteten die meisten in Eile ihre Schweine. Da sieht man, wie dumm manchmal das Volk ist.

Am Abend gab es beim **Brand** Pilsner Bier, was wir uns schmecken ließen.

Bräuermeister Herr Max **Just** ist eingerückt und dient als Korporal beim 100. Inf.-Reg. Derzeit ist er in Piotrkov in Russland (heute in Polen, Anm.B.Riepl) und seine Frau und Kind sind hier beim Vater. Gestern aßen wir eine Gans, kostete 10 Kr.

24.12.1915

Das Tauwetter ist abscheulich. Lehrer **Tummler** ist abgereist und hat mir wieder einen Haufen Arbeit hinterlassen. So sitze ich in der Schulkanzlei und schreibe. So werden auch die 11 Ferialtage verlaufen. Dabei habe ich ein Geschwür am Gesäß, das mir beim Sitzen Schmerzen bereitet. Da soll Weihnachtsstimmung aufkommen? Dann kam um ½ 3 Uhr der Briefträger **Mais** und brachte unter anderen Postsachen eine Karte und einen Brief von dir, und dann kam doch Weihnachtsstimmung auf.

Frau **Holzacker** hatte sich um ½ 8 abends angesagt, und als die Stunde herannahte, öffnete sich die Tür und mit ihr kam **Ämilian** und Bruder **Karl** herein. Für **Mizzi** war die Anwesenheit ihres Verlobten die schönste Weihnachtsüberraschung.

Přepis z originálu rukopisu: Rosi Rathmann (roz. Hoffelner) a Burkhard Rathmann; text poskytl Willi Sonnberger, Linz, původně pocházející z Německého Benešova (dnes Benešov nad Černou), nar. 12.1.1929 (rodiče: Karl a Anna Sonnberger, roz. Hoffelner) a František Opelka, Kaplice, původně z Benešova n.Č.

Transkription aus dem handschriftlichen Original: Rosi Rathmann (geb. Hoffelner) und Burkhard Rathmann, zur Verfügung gestellt: Willi Sonnberger, Linz, ursprünglich aus D.-Beneschau, geb. am 12.1.1929 (Eltern: Karl und Anna Sonnberger, geb. Hoffelner) und František Opelka, Kaplice, ursprünglich aus Benešov n.Č.

překlad do češtiny: Helga Grimmová, Třeboň, spolupráce Bernhard Riepl, Kaplice